

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Osztrák dolgok.

Budapest, szeptember 25.

(v.) Az osztrák válság színhelyéről az a hír jött, hogy megoldás még nincsen s nyilván nem is lesz egyhamar. A Thun-kabinet elment és elmenőfélben vannak a nyelvrendeletek is, de a vadul gomolygó khaoszból csak nem akar még semmiféle új rend kibontakozni. Hogy min mulik a válságnak hamaros és kielégítő megoldása, arról az ember bajosan alkothat magának képet. Az osztrák politikai színpad néptelen, minden a kuliszszak mögött történik, onnan pedig csak szenvedélyes tülekedés hallszik elő s ezt a rekedt hangzavart nevezik ott a béke-előkészítésnek!

A Thun-kabinet többségének szláv elemei, úgy látszik, még egyúv tartanak, de a német klerikálisok már kanyarodnak belőle kifelé. Egészen bizonyos, hogy az eddigi német ellenzékre rendkívül nagy térfoglalás várna, ha elfogadna — átmenetül — egy ideiglenes hivatalnok-minisztériumot, amely a delegáció megválasztása fejében felfüggesztené a nyelvrendeleteket. De minden jel arra vall, hogy éppen itt van a bökkenő. A német ellenzék politikai minisztériumot akar, még pedig olyat, amely utját szegné a federalizmus áramlatának és helyreállítaná a német hegemóniát. Vajon lehetséges-e ma ilyen győke-res fordulat Ausztriában? A magunk részéről ezt a megoldást ez idő szerint a legnagyobb mértékben valószínűtlennek tartjuk. Olyan politika igenis jöhet Ausztriában, amely elkerülheti és lassanként jóvá is teheti a Badeni óta elkövetett súlyos hibákat. De semmi szín alatt nem jöhet olyan politika, amely szakít és aktív ellentétbe helyezkedik mindazzal, ami huszonöt év óta Ausztriában történt. Ez az, amit a németeknek valahára be kellene látniok, de aminek a belátásától ez idő szerint még határozottan vonakodnak. Ha a legközelebbi napokban el nem hagyják ezt az

álláspontot, abból igen nagy bajok fognak következni. És nekünk az az érzésünk, hogy e bajok első sorban magát a németiséget fogják sújtani.

Mert ha nem áll helyre a parlament munkaképessége és ennek következtében nem jön létre a delegáció, vajjon mire száll ezért a végzetes következményért az odium? Azokra a tényezőkre semmi esetre sem, amelyek megbuktatták Thunt és azzal kimutatták készségüket a nyelvrendeletek visszavonására, vagyis éppen arra, amit a szlávok határozottan perhorreszkál, de amit a németiség éppen ezért tekintett és hirdetett eddig a normális állapotok helyreállításának első feltételül. De hagyján, ha csak az odiumát kellene a németeknek viselniük, noha ez az odium a képzelhető leg-súlyosabb, mert a monárkia közjogi szerkezetének megrendítéséért járó felelősséget jelenti. Ám ha az adott viszonyok között a németek nem engedik létrejönni a delegációt, akkor erőszakosan lépnek magukról az államfenn-tartó jelleget. Ezzel a tényükkel valóssággal elrúgnak maguk alól a dualizmus talaját. Gondolják-e vajjon, hogy ilyen uton javíthatnak sorsukon? Igaz, erre azt felelhetik, hogy eddig ők egyedül voltak a dualizmus támaszai Ausztriában s mivel honorálták ezt az ő loyális következetességüket? De ez az ellen-tetés nem válasz arra a mi kérdésünkre. Mert ha eddig a dualizmus mellett való ki-tartást azzal honorálták nekik, hogy nélkülök kormányoztak, úgy nyilván a dualizmustól való elszakadásuknak az lenne a követke-zménye, hogy ezentul meg ellenük kormányozzának.

S van még egy szempont, amit jó lesz figyelembe venniük. Ha meggátolván a delegáció létrejöttét, csakugyan válságba hoz-zák a dualizmust a németek, vajjon azzal kinek a malmára hajtják a vizet? Egyenesen szláv ellenfeleiknek és a fe-

deralizmusnak a malmára. *Aki agyonüti a dualizmust, legyen elkészülve arra, hogy annak koporsója mellett a federalizmus bölcsője fog ringani.* A dualizmus esetleges bukása nem törőlné el Ausztriát, csak módosítaná, de módosítaná olyan irányban, amely valószínűleg egyszer s mindenkorra az enyészet karmai közé dobná az osztrák németeknek állam-politikai és nemzeti aspirációit.

Az ausztriai válság.

Bécs, szeptember 25.

Az osztrák kormányválság csaknem ugyan-abbán a stádiumban van ma, mint volt az első pillanatban. Csak egyetlenegy tény végleges még eddig: a Thun-kabinet lemondása. Az új kabinet megalakítása céljából eddig történt valamennyi kísérlet meddő maradt. Az elvi szempontok elhelyezkedése a következő: *hivatalnok-minisztériumot* sem a jobboldal, sem a német baloldal nem akar. A csehek, noha nehéz szívvel és erős ellenszolgálatások fejében belenyugodnának a *nyelvrendeletek felfüggesztésébe, politikai minisztériumot* kívánnak a *jobboldal* s az ifjuscsh-pártnak kormányzati közreműködése nélkül, viszont a baloldalon erősen hangsúlyozzák, hogy a Thun-kabinet bukása az ő szemükben nem vívmány, ők *rendszerváltozást* óhajtanak, azaz új politikai irányt, olyat, amely helyreállítja a német hegemóniát és a federalizmus-hoz vezető utról visszatér.

Vannak közvetítő törekvések is; ezek félig politikai, félig hivatalnok-minisztériumot kívánnak, amelyben a németiséget egy néhány mérsékelt liberális és néhány német klerikális államférfi képviselné.

Hogy a döntő tényezők részéről e kombinációk melyike talál támogatásra, azt természetesen nem tudhatni. Tény az, hogy a hivatalnok-minisztérium eszméjével ott még nem foglalkoznak, ellenben még nem tettek le véglegesen a jobboldali minisztérium megalakításának gondolatáról.

T Á R C A.

A színjáték igazsága.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Hussár Vilmos.

Színi előadások alkalmával gyakran volt alkalmam hallani, amint némelyek egy-egy darab szereplőinek játékát bírálva, arról vitatkoztak, mennyiben éri át a színész azt, amit játszik, azaz mennyiben azonosítja magát azzal a fiktív személylyel, amelyet alakít. Hallottam, hogy a legtöbbször okoskodtak: A jó színész teljesen átérzi azt, amit játszik és alakítása csak akkor tökéletes, ha művészi érzékenységét beleviszi a szerepbe, amelyet reprezentál. A nagy művész beleolvastja lelkét a költő hősnének lelkébe és az alakítás pillanatában tökéletesen eggyé lesz vele. Átérzi buját, fájdalmát, kétségbeesését, örömet és diadalát és a fiktív alakot játszva vol-taképpen önmagát adja. Mentül jobban megfelel valamely szerep a színész egyéniségé-nek, annál tökéletesebben állíthatja elénk. Ha művészi szenzibilitása oly nagy, hogy ő maga teljesen eltűnik és inspirációja annyira elragadja, hogy mindenben a játszott személylyé lényegül át: akkor lesz játéka igaz, hű, megindító, szóval művészi akkor éri el a tökéletesség legmagasabb fokát.

Akik így és ehhez hasonlóan érvelnek, összetévesztik a művészi igazságot a természetes, tényleges valósággal, összetévesztik a színpad képzel világot a valóság világvával. A színpad nem maga a valóság és a színpadi szenvedély sohasem igazi szenvedély, hanem annak

csak nagyozott, a tulságig karrikaturázott képe. A megjátszott emóciók még nem átérzett emóciók. Ennélfogva azok, akik a színművész egyéniségére, szenzibilitására, az „átérzés”-re esküsznek, nagy tévedésben leledzenek. És a publikum java része, amely szereti azonosítani a színészeket azokkal az ideális személyekkel, amelyeket játszanak: még most is ebben a különös tévedésben van.

Az igazság az, hogy a nagy művész soha-sem asszimilálódik a fiktív színpadi alakkal, mert ez nem is lehetséges. Itt van Jászai Mari Elek-trája. A szenzális tragika fájdalma, haragja, kétségbeesése megdöbbenek és a legnagyobb valóság illúzióját keltik föl. De azt hinné valaki, hogy a gyötrelm mélységes pokla, amely az Elektra lelkében dul: a Jászai Mari idegeit is megviseli, azaz hogy ő a tomboló kétségbeesés ezer nemét valóban átérzi, amikor Elektrát játszza? Korántsem. Hová vezetne ez? Ha ezt a szerepet egymás után ötször adja elő, akkor minden este átszenvedje Sophokles hősnőjé-nek kínjait? Ezt képtelenség volna még ki-vánni is. Nézzük Márkus Emiliát a „Folt, amely tisztít” Matildjában. A jeles művésznő lelkében a kétségbeesés vad viharja a valóság minden attributumával tombolt. De akik azt vélnék, hogy ő Matild iszonyu csalódását, örületes fájdalmát és tethetetlen dühét át is érezte, na-gyon tévednének.

Az igazi művész hideg marad és nem érzi át, amit játszik. A szenvedélytől irzó mámor pillanataiban és a legmegrázóbb tragikus jelenetekben nem az érzés, a meghatottság, a felindulás, a kétségbeesés sugallja ajkaira a lelküket megrendítő hangokat és kifejezéseket: a jeles színész a legválságosabb helyzetekben is nyu-

godt marad és figyel magára és játékára, ő maga is látja és hallja magát játszani. Csakis ez a nyugalom, ez a hideg figyelés, lelkének ez a semlegessége képesíti őt arra, hogy az érzés és emóció külső jeleit annyira kifejezhesse, hogy a közönség előtt alakítása a valóság színében jelenjék meg. Jászai-Elektra kétségbeesése nem igazi kétségbeesés, Márkus-Matild könnyei nem igazi könnyek, csak kitűnően utánozott és megjátszott külső jelei a könnyeknek és kétségbeesésnek.

„A színész a fájdalom hangjait fülvél meg-jezji magának. Kétségbeesésének gesztusait emlékezetből tudja és tükör előtt gyakorolta be. Pontosan tudja a percet, amikor majd elő-veszi zsebkezdőjét és könnyei folyini fog-nak; ugyanannál a szónál, ugyanannál a szó-tagnál el lehetünk rájuk készülvé, sem előbb, sem később. Hangjának remegése, akadozva, elfojtva vagy hebegve kiejtett szavai, testrészei-nek reszketése, térdének ingadozása, ájuldozása, dühöngése — tiszta utánzás, előre emlékeztet-be vétett lecke, patetikus arcfortitítás, fenséges maj-molás, amelynek emlékét a színész a betanulás után még sokáig megőrzi, amelynek teljes tudatában volt ama pillanatok, amikor megjátszotta és amely — a költőnek, a nézőnek és önmagának szerencsésjére — meghagyja neki szelleme teljes szabadságát és mint minden munka, csupán testi fáradságába kerül. Ha leveti saruját vagy koturnu-sát, hangja fáradt, rendkívül lankadtnak érzi magát, inget vált, vagy lefekszik, de lelkében nem ma-rad hátra sem zavar, sem fájdalom, sem melan-kólia, szóval semmiféle megilletődés. Ha másképp volna, a színész helyzete a legszerencsétlenebbek közé tartoznék; csak hogy ő nem azonos az alak-kal, ő csupán eljátszza és oly jól játszza el, hogy a közönség tényleg annak tartja. Az illu-

Liechtenstein Alfréd herceg, aki szombaton este már játékon kívül volt, ma délben ismét megjelent a felség előtt, ami arra vall, hogy új esélyei támadtak. Azonban az esti órákban az hírrel jól értesült forrásokból, hogy a Liechtenstein-kombináció ismét el van ejtve.

A válság gyors megoldására nem lehet számítani. A korona sokféle irányban szándékozik tájékozást keresni és kísérletet tenni. Mindenesetre eltart még néhány napig, amíg a felség végleges elhatározásra jut. A vezérő szempontra a megoldás kérdésében természetesen az, hogy lehetőleg ne csak a delegáció megválasztása, hanem az állandóan munkaképes parlamentarizmus is biztosítottassék.

Bécs, szeptember 25.

A válság még nem ért véget. Ma megint előtérbe lépett a hivatalnok-minisztérium eszméje, amely ellen erősen küzd valamennyi párt, mert mindannyi tisztá, végleges helyzetet akar teremteni. A jobboldal határozottan és nyíltan ellenzi a hivatalnok-minisztériumot. A többségi pártok vezetői permanenciában vannak s arról akarják a világot meggyőzni, hogy a többség szilárdasága és összetartása az új kormányának legbiztosabb alapja. A baloldali tovább is megmarad a legutóbbi pártgyűlésen elfogadott határozatánál; tiszta helyzetet és rendszerváltozást akar.

Liechtenstein herceg jelöltsége újra előtérbe lép. A hercegnek nem sikerült ugyan az ifjúségek és a cseh nagybirtokosokat a nyelvrendeletek visszavonásának megnyerni és a baloldallal való érintkezését sem koronázta nagy siker, de azért az ő jelöltsége még nem szűnt meg egészen.

A német konzervatívok nagyon szeretnék, ha nekik sikerülne az új kabinetet megalakítani. Ha ez a kombináció nem sikerül, akkor mégis hivatalnok-minisztérium következik, a melynek élén egy arisztokrata lesz. Ez a minisztérium is a nyelvrendeletek megszüntetésével fogja megkezdeni működését.

A király ma délben kihallgatáson fogadta Thun grófot. Liechtenstein herceg kijelentette ismerőseinek, hogy a válság el fog huzódni október 4—5-éig.

Chlumecky báró Aussebből ideérkezett.

Bécs, szeptember 25.

A kabinetalakulás még egyre nagy akadályokba ütközik, főleg azért, mert egyszerűen lehetlenné vált parlamentarizmus minisztériumot alakítani, a mi pedig a korona kívánságának felelne meg.

Az alkotmányhű nagybirtokosok, kiknek a közreműködésére a korona első sorban reflektált, semmi szín alatt nem akarják egyik vagy másik képviselőjüket arra felhatalmazni, hogy egy parlamentáris kormányban részt vegyen és pedig azért, mivel ilyen parlamentáris kormányt az idő szerint csak nagyon rövid életet jósolhatnak.

zió a közönség részén van, a színész nagyon jól tudja, hogy ő nem az, akit látszik.

Tessék megkérdezni Ujházitól, hogy érzi ő magát, például a „Lengyel zsidó” eljátszása után? Megmondhatom: nagyon fáradtnak, gyöngének és lankadtnak. De a szerep csupán testi erejét meríti nagyon ki; a lengyel zsidó borzasztó lelki emócióiban semmi része nincs. Mikor a színpadon van, csak egy szeme előtt lebegő gyilkos lengyel zsidó ideális képét utánozza, de az ő lelke ment marad ennek rémséges érzelmeitől.

Ismétlem: más a színpadi igazság és más a természetes valóság. Az igazi könny, az igazi felindulás neveltségessé válhat a színpadon. Hisz minden színműi alak, bármennyire az életből vettek lássék is, csak idealizált. Sem Elektra, sem Matilde, sem a lengyel zsidó nem voltak és nem is lehetnek a valóságban soha. A színpadi játék realitása ennél fogva csak odáig terjedhet, hogy a „színész tettei, beszéde, arca, hangja, mozdulatai, gesztusai megegyezzenek azzal az ideális mintával, melyet a költő teremt és melyet a színész még túloz is.” Ez egyszerűsége nyilvánvaló teszi, hogy a színjátéknak olyatén realizálása, hogy a színész átérzeze azt, amit játszik, képtelenség.

A jó színész mindenkor föltötte áll szerepének. Ujházi, mikor Crampton mestert játszza, mindvégig megőrzi lényének dualizmusát: Ujházi és Crampton sohasem olvadnak egybe. A művész tudatosan játszza az elzúllott festőt és egy pillanattal sem szabad magát azonosítani vele. A legvalóságosabb jelenetekben sem szabad lelki jelenlétét és szellemi neutralitását elvesztenie, teljes józanságra van szüksége, hogy jól játszassék. Ha az indulat, hev, szenvedély elragadná, azaz mindezt átérzene: akkor nem tudná szerepét megfelelően betölteni. Szóval a szenzibilitás árt a színésznek, akinél minden szóznak, minden hangnak, minden

Clumecky bárót Bécsbe szolgáltatták és pedig valószínűleg azért, hogy még egy utolsó kísérletet tegyen arra, hogy az alkotmányhű nagybirtokosságot reábirja, hogy közreműködőjék rendezett parlamentáris viszonyok helyreállítása érdekében.

A keresztény-szocialista kombináció is teljesen véget ért, mert a Magyarországgal való kiegyezést e párt semmi szín alatt sem akarja megszavazni. Így tehát a jobboldali pártokra támaszkodó minisztérium volna kilátásba véve, azzal az egy kivétellel, hogy az alkotmányhű nagybirtokosság nem venne részt a kormányban. Az alkotmányhű nagybirtokosok a német pártok közül nem akarnak belemenni a kormányba, ami könnyen érthető és így mindinkább bizonyossá válik az, hogy hivatalnok-minisztérium fogja átvenni az ügyek vezetését, legalább egyelőre és e tekintetben Clary gróf kombinációja nyer mindinkább tért. A legnagyobb valószínűség a mellett szól, hogy az ultima ratio mégis az lesz, hogy hivatalnok-minisztérium fogja a lemondott kormányt felváltani.

A mai esti lapok valamennyien oda konkludálnak, hogy Liechtenstein herceg missziója még nem ért véget, de úgy rosszallás áll és nagyok a kilátások egy hivatalnok-minisztérium szervezésére.

A Neue Freie Presse esti lapja Legújabb részében még a következőket írja:

A mai délelőtti bizonyosán a krízis megoldása ügyében semmiféle döntés nem történt és tekintettel a nagy nehézségekre, amelyek fölmerülnek, beavatott körökben azt hiszik, hogy a válság megoldása még néhány napot fog igénybe venni.

Ma délelőtt Thun grófot, majd Széll Kálmánt és később Liechtenstein herceget fogadta a király kihallgatáson.

Bécs, szeptember 25.

A parlamentben ma a jobboldal bizalmi férfiai tanácskoztak. E tanácskozásban résztvettek: Javorshy lovag a lengyelek, gróf Pálffy a cseh nagybirtokosok, dr. Stránsky az ifjú-csehek, Jendzejovicz a lengyelek, Abrahamovicz volt képviselőházi elnök, Bilinsky, Korowski és Madejski szintén a lengyelek részéről.

A lengyelek és a katolikus néppárt nagyon fáradoznak egy parlamentáris kormány inaugurálása körül, de a kilátások, hogy ez sikerülni fog, mindinkább esőkneknek, jöllehet, a korona is egy parlamentáris kormány létesítését óhajtja.

Bécs, szeptember 25.

Ma egészen bizonyosként hallatszik, hogy döntő helyen egy mérsékelt irányú parlamenti férfiakból és hivatalnokokból álló kabinet alakítására törekvesnek. A leendő miniszterelnök neve még nem tudható, de jól értesült körök Baquehem marquis volt kereskedelmi minisztert és később stíriai helytartót emlegetik a jövő emberéül.

Bécs, szeptember 25.

A képviselőházban nagy volt az élénkség. Sokan jöttek el, hogy a helyzet felől tájékozást

mozdulatnak tudatosnak, átgondoltnak és előre megállapítottak kell lennie.

A jó színésznek mindenkor a szeme előtt lebeg a szindarab hősenek ideális képe, melyet utánozni törekszik. A célja az, hogy imitáció útján mennél tökéletesebben állítsa elénk a képzelt személyt, a nélkül, hogy lelke akáresak a legesekelebb mértékben is osztozón emócióiban. Nem egyéniségét, nem énjét, nem önmagát kell játszania, hanem azt a mintát kell utánoznia, amely a költő hősenek legjobban megfelel. Neki csak érezetnie kell a hősről, de nem éreznie. Innen van az, hogy a nagy színművészek egymástól merőben különböző szerepekben egyaránt nagyot tudnak alkotni. Garriek remekelt a Shakespeare-szerepekben, de a legalsóbb fajtájú komikus szerepekben is nagyszerűen megállta helyét. Zaccani eljátszotta Othellót és De Ryonst. Ujházi is egyformán jeles tragikus és komikus szerepekben.

Mindez ellenmond annak, a publikum körében még most is elterjedt frázisnak, hogy a szenzibilitás, a sokoldalú egyéniség teszi a nagy színészt; ellenkezőleg, az igazi színművész egyaránt másolhat minden jellemet, amelyek a legesekelebb vonatkozásban sincsenek az ő énjével. Ha szerepével azonosítja magát, ha önmagát játszza, veszte van. Mert akkor nem maradhat irta önmagának, nem ellenőrizheti játékát, játéka pedig annál tökéletesebb, mennél tökéletesebb mintát tudott magának formálni az alakítandó szerepről. Ez a talentumon kívül az ítélőképesség, a hideg megfigyelés és alapos megértés dolga. Ezek képezik a színészt arra, hogy a játszó karakter külső vonásait megismerje és tökéletesen utánozza, úgy hogy a publikum igazán átérzeze azt az emóciót, amelynek ő csupán külső szimptomáit fejezi ki.

Azok a színészek, akik lelkükkel játszanak, azaz szenzibilisek és átérzik azt, amit játszanak,

szeressenek. A jobboldalhoz tartozó pártcsoporthoz sűrűn tanácskoztak, de ezeknek a konferenciáknak nem volt hivatalos jellegük. A baloldali képviselők közül alig mutatkozott valaki is.

Az elnökség a cseh és a lengyel klubok vezetőivel tárgyal. Tizenegy órákor a lengyelek klubjának parlamenti bizottsága bizalmas értekezletet tartott; Bilinsky és Korowski vasuti forgalomzavar miatt nem érkeztek meg, ellenben megjelentek: Javorshy, Abrahamovicz, dr. Pientak, gróf Dzieduszycki és Jendrzewicz lengyel miniszter. A bizottság egyhangulag kimondotta, hogy a jobboldal teljes szolidaritása minden körülmények között biztosítva van.

A képviselőház folyosóján délután azt beszéltek, hogy Liechtenstein herceg dr. Mattuschal tárgyal ennek a kabinetbe való lépése felől. Ez a híresztelés alaptalan. A válság még tart. Nem igaz az a hír sem, hogy Liechtenstein herceg máris lemondott a kormányalakításra való megbízásról.

A Thun-kabinet lemondását a korona még nem fogadta el.

Bécs, szeptember 25.

Estefelé kiszivárgott, hogy Liechtenstein Alfréd herceg missziója, amely már teljesen meghiúsultnak látszott, újabb impulzust kapott. Félhivatalos forrásból közlik, hogy a felség a herceget megint felszólította a kormány megalakítására. Liechtenstein herceg ma csakugyan sok államférfival tárgyal, de az ellenzékét kerüli. Már előbb kitűnt, hogy az ellenzék mérsékeltbb része mereven visszautasítja Liechtenstein programját. A herceg a többséggel folytatott tanácskozások során nyíltan kijelentette, hogy programjának egyik főpontja a nyelvrendeletek eltörlése.

Az a kérdés áll előtérben, hogy mi lesz akkor, ha Liechtenstein herceg nem lesz képes a kormányt megalakítani. Politikai körökben rebesgetik, hogy ebben az esetben a korona meg fogja hívni az ellenzék vezetőit és felszólítja őket, hogy a maguk kebeléből alkossanak kabinetet. Ha ez megvalósul, akkor a jobboldal az ellenzékre megy át és nem fog obstruálni. Vannak még illuzionisták Ausztriában s ezek azt hiszik, hogy Ausztriában is beválnék a francia kormányzati rendszer, hogy tudniillik negyed- vagy féltékenként hol a jobb, hol a baloldal jut a kormányra.

Prága, szeptember 25.

A cseh nemzeti szabadelvű képviselők végrehajtó bizottsága elfogadta Herold és Pacak képviselő jelentését a miniszterválság nyomán támadt helyzet alakulásáról és jelentőségéről és felhatalmazta a reichsrati cseh pártkör parlamenti bizottságát, hogy a szeptember 16-iki határozat értelmében folytassa a tárgyalásokat a jobboldali pártokkal. Egyidejűleg kimondták, hogy a cseh képviselők, bármiként fejlődik is a válság, rendületlenül kitartanak népük jogainak és érdekeinek megvédésében.

mindenkor egyenlőtlenek lesznek. Nem várhatni tőlük semminő egységet; játéku felváltva erős és gyöngye, lapos és fenséges. Holnap el fogják hibázni a helyet, amelyben ma kitűntek; viszont ki fognak tűnni abban, amelyet az előtte való napon elhibáztak. Az a színész azonban, aki reflexzióval, az emberi természet tanulmányja alapján, valamely ideális mintának állandó utánzásával, imaginációból és emlékezetből játszik: mindig egy és ugyanaz és egyformán tökéletes lesz minden előadás alkalmával; minden kimérve, kombinálva és betanulva van a fejében; nincs deklamációjában sem egyhangúság, sem diszsonancia. A lévnek megvan a maga fokozata, fellebbbanása, lankadása, kezdete, közepe és vége. Ugyanazok a hangok, ugyanazok a helyzetek, ugyanazok a mozdulatok; ha van egyik előadás és a másik között valami különbség, rendszeren az utóbbinak előnyére van. Nem lesz változékonyság: ő tűkör, amely mindenkor kész visszatükrözni a tárgyakat és visszatükrözi ugyanazzal a szabadsággal, ugyanazzal az erővel és ugyanazzal az igazsággal. Épp úgy, mint a költő, folyton a természet kiapadhatatlan méhéből fog meríteni, mert a maga gazdagságának csakhamar a végére járna.

Ezeket Diderotnak, a mult század egyik legfényesebb elméjének „Paradoxe sur le comédien” című értekezéséből citálom, amelynek alap-étele az, hogy a jó színész mindenkor csak hideg imitátor és sohasem szenzibilis egyéniség a színpadon. Amit e cikkemben csak érintettem, az ebben a pompás művecskében szellemesen és körülményesen van kifejtve. A Diderot tétéli ma már jórészt esztétikai közhelyekké váltak, de a nagy publikum tudatába még mindig nem hatoltak be kellőleg. Azért ismétlem el őket, figyelmébe ajánlván az érdeklődőknek Diderot kitűnő kis művét.

Páris, szeptember 25.

A Temps az ausztriai válságról írott cikkét így fejezi be:

A válság egyik legrosszabb megoldása az lenne, amely a hatalmat a klerikálisok kezébe adná s a germány élére Liechtenstein Alfréd herceg szemében a bécsi antisemitizmus megcsinálójának a tisztérét s talán többé-kevésbé öntudatlan eszközét hitaná.

BELFÖLD.

Szell Kálmán Bécsben. Bécsből táviratozoznak: Szell Kálmán miniszterelnököt, aki ma reggel ideérkezett, ő Felsége a király ma délelőtt egy óra hosszat tartó magánkijelölésen fogadta Hofburgban. A miniszterelnök előterjesztést tett ő Felségének az országgyűlés legközelebbi munkaprogramjáról és az országgyűlés ülésének megkezdésével összefüggő ügyekről. Szell Kálmán a délután folyamán látogatást tett gróf Poluchowski közös külügyminiszternél és később bankassai magyar palotában fogadta több politikai személyiség látogatását, köztük Kállay Béni közös pénzügyminiszterét és gróf Széchenyi László ő Felsége személye körüli miniszterét. A miniszterelnök holnap délelőtt megint Budapesten lesz.

A biztosítás reformja. Az igazságügyminisztériumban ma a biztosítás ügyének kodifikálása tárgyában szakértekezlet volt, amelyen számos képviselő és szakember volt jelen.

A katolikus autonómia. A katolikus kongresszus huszoneket biztosítást elnöke, gróf Szápary Gyula közelebb egybehangzóbbá a célból, hogy a kongresszus elé terjesztendő bizottsági jelentés ügyében határozzon. A mióta ugyanis a püspöki értekezlet a bizottság által bemutatott önkormányzati szabályzat tervezetét elvben elfogadta ugyan, de egyes részleteire nézve megegyezésre jutni nem tudott, a bizottság elnöksége szükségesnek tartotta a kongresszus összehívásának előkészítésére megtenni az előkészületeket, mire nézve gróf Szápary Gyula elnök kikérte Vaszary Kolos hercegprímás hozzájárulását és így a kongresszus oktatás nélküli össze fog jönni ez évben, valószínűleg november hó folyamán. Hir szerint a huszoneket bizottság most pótlólag intézkedni fog az iránt, hogy a zágrábi érsekség joghatósága alá tartozó, de a szorosan vett magyar katolikus egyház kiegészítő részét képező Muraköz katolikusai is kellő módon képviselve legyenek a katolikus autonómia kongresszuson és majdan részük is legyen a létesítendő önkormányzati életben. Végül a bizottság még állást fog foglalni a görög-katolikus románok tervbe vett ekecessziójával szemben is és előadót fog választani, aki a bizottság munkálatait a kongresszus előtt képviselje.

A hirdetési bélyeg eltörlése. A M-g értesítése szerint a pénzügyminisztériumban újra foglalkoznak a hirdetési bélyeg eltörlésének kérdésével. Az eltörléshez azonban a pénzügyminisztérium mindaddig véglegesen hozzá nem akar járulni, illetve addig nem akarja törvényesen előkészíteni, amíg Ausztriában a hírlapbélyeget el nem törlik.

Hegedüs Sándor utja.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Igló, szeptember 25.

Ünnepi eseményként illeszkedik városunk történetébe Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter megjelenése. Itt időzése alatt a rokonszenv számos jellelvel találkozott: s a két kulturális intézet felavatása után lezajlott banketen is tapasztálhatta az iglóiak hálás elismerését. A banketet Igló városa és a kassa-oderbergi vasút rendezte a miniszter tiszteletére, aki ott is elragadta az egybegyűlt urakat fényes szónoki képességeivel, szeretetreméltó egyéniségével. Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter mondotta az első felkösztönt a királynak.

Az a bámulatos, emberfölötti kötelességérzet, és nagy bölcsesség, ugymond, amely ő felségét minden tettében jellemzi, meghódította számára a szivnek legnemesebb érzelmeit is, a legbensőbb szeretetet. Hallottam, hogy van ország, ahol tanítják a katonákat, miképpen éljenek az uralkodó. Nálunk erre tanítani senkit sem kell. A legönkéntesebb és a legnemesebb érzelmeink kifejezése ez, amelytől nálunk magyaroknál igévé változik minden óhajunk, nem rendkívüli, nem ünneplés alkalmakkor, hanem mindennapi min-

den órai igévé, mert csak így tudjuk kifejezni egyfelől halánkat ő felsége iránt, másfelől halánkat a Gondviselés iránt, kérve őt, hogy azt a drága életet, amely Magyarországnak valóban nemcsak őre, nemcsak védője, nemcsak jótévője, hanem azt lehet mondani: összes érdekeinek legfőbb hordozója és képviselője, sokáig tartsa meg erőben és egészséghen, hogy azon nehéz feladatoknak, amelyek a sors által a legelőrehaladotabb korában is minden nap szaporodó és tornyosuló módon nagy és hála Istennek, erőteljes vállaira nehezednek, nemcsak jókedvvel, nemcsak erőfeszítés nélkül, hanem valóságos könnyűséggel, erejének kimélisével felelhessen meg. Hisz itt találkozik nemcsak az érzés, hanem az érdem is Magyarországon, mert Magyarország boldogságának, békés, erőteljes fejlődésének leghatalmasabb őre a király. (Éljenzés.) Kérem az urakat, emeljék poharainknak gyöngyét az égre, és kívánjuk, hogy ő Felsége a király sokáig éljen. (Szünni nem akaró zajos éljenzés.)

München Aurél országgyűlési képviselő Igló-füred részvénnyársasága nevében üdvözölte a vendégeket, akik ilyen jelentőségű alkalomból jelentek meg a vidéken.

Folgens Kornél polgármester Hegedüs minisztert éltette, aki a parlamenti szünetet is csak arra használja fel, hogy a tároaja körébe tartozó ügyekről személyes tapasztalatokat szerezzon és akinek kiváló munkásságát legutóbb is oly fényes kitüntetéssel jutalmazta meg ő felsége. (Zajos éljenzés.)

(A miniszter tószítja.)

Azután ismét Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter állott föl és nagyszabású tószót mondott. A polgármester beszédére reflektálva hangoztatta, hogy mint mindnyájan, úgy ő is az ország közgazdasági érdekeinek harmónikus kifejezésére törekszik.

Nem lehet azonban tagadni, folytatá, és ezt egész ambícióval mondom, hogy azok a célok, amelyek előttem lebegnek, még nagyon messze távolban vannak. A rendelkezésemre álló eszközök még igen nagy mértékben elégtelenek azok elérésére és csekély tehetségem csak abban az esetben lesz képes megközelíteni azt, a miről én Magyarország ipara és kereskedelme érdekében álmodozom, ha mindenki teljes odaadással, teljes bizalommal viseltetik működésem iránt és a maga részéről is iparkodik előmozdítani annak sikerét. Ezt fogadom el a polgármester ur beszédéből, amennyiben azzal az ambícióval állok önök előtt és mindnyájuk közreműködését kérem azon nagy cél elérésére, amelyek szemem előtt lebegnek. (Éljenzés.) De azt hiszem, tehetem is ezt, mert nem kell ahhoz egyéb, mint az egykori angol admirális mondta, hogy tegye meg mindenki a maga kötelességét, de nem úgy fogva fel a kötelességet, amint az a paragrafusokban meg van mondva, nem úgy fogva fel, hogy elmenni addig, amíg az ember fejelemi vizsgálat alá nem kerül, (Derültség,) hanem azon nemes értelemben, amely az erőket egészen odaadja annak betöltésére, s nem azt nézi, hogy mennyit végezt, hanem azt nézi, hogy mennyi van még hátra. (Zajos tetszés és éljenzés) mert amint az egyes embereknek a boldogságát mindig is képezi, ha azt nézi, mennyien boldogabbak nála és nem azt, hogy mennyien boldogtalnabbak, úgy a nemzetnek boldogságát nem az mozdítja elő, ha azt nézi, hogy mennyit csinált, hanem azt nézi, hogy mennyi van még hátra. (Élénk tetszés.) Ennek következtében én azt szeretném, hogy önök közt és az egész országban mindenki elégedett legyen, nem politikai értelemben, hanem az ország haladásá tekintetében, (Élénk tetszés) és ha az elégedetlenséget parositjuk a kötelességérzettel, akkor az ország bizonyára haladni, fejlődni fog. (Zajos helyeslés.)

Az első dolog, ami az embert haladásra ösztönzi, az, ha először önmagával és másodszor állapotaival elégedetlen. Közügyekben meg az elégedetlenség éppen feltétlenül szükséges, mert mihelyt valaki a közállapotokat akár községben, akár városban, akár megyében, akár az országban tökéleteseknek találja s elégedettnek érzi magát, okvetlenül meg van bénítva a tevékenysége, sőt többet mondom, meg van bénítva a kötelességérzete, mert kötelességérzetet az kelti fel, ami ösztökél, ha elégedetlen. Én tehát kijelentem önök előtt, hogy én a legelégedetlenebb ember vagyok Magyarországon. (Hosszantartó zajos derültség és taps.) Ez azonban nem jelenti azt, hogy desperáljunk és hogy az elégedetlenség folytán annyira levertnek érezzük magunkat, a miatt, hogy tehetetlenek vagyunk. Ellenkezőleg! Az elégtelenséget azon mértékben kell kifejezni, amelyben az tetterőnket fokozza és fejleszti. De ehhez szükséges még valami és ez az, hogy az ember olykor-olykor körültekintően a létezők felett és visszatekintően a múltra. Körültekintünk azért, hogy lassuk, mennyit kell tennünk, de megnyugvást, elégtelt mégis kell keresnünk saját erőnk fenntartása érdekében a tekintetben, hogy mi történt már eddig. És én, amikor az országban szerteszét utazom, azt a célt tűztem ki magam előtt, kutatom mindenütt, mit kell még tenni és meg lehetnek győződve, hogy ezt igen nagy mennyiségben találom fel. Így itt is Iglón és Iglófüreden is. (Derültség.)

Ezek után elismeréssel adózik Szepesvármegye és Igló város törekvései iránt és poharat Szepesvármegye és Iglónak polgárait, a megye és Igló képviselőire és első sorban a főispánra és a polgármesterre emeli. (Szünni nem akaró lelkes éljenzés.)

Klug Ottó megyei főügyész Falk Miksát élteti, a liberalizmus ékes szavu szószólóját és ragyogó tollu íróját. (Leikes éljenzés.)

Azután Falk Miksa szólalt fel. Nem barátja, ugymond, a tósztoknak, mert azt tapasztalta, hogy a legjobb ebédet is elrontják (Derültség); némely esetben valóságos emberkinzások (Derültség), mégis felszólal, ezt csak azért teszi, hogy megköszönje a most elhangzott szavakat.

Mindenekelőtt egy tévedését akarja bevallani. A történelemből ismeri Igló város történetét, fejlődését attól a kortól kezdve, amikor még mint Villa nova, majd mint Neudorf szerepelt az okmányokban és abból az időből is, mikor nova civitasnak nevezték és később, amidőn 360 éven át lengyel uralom alatt állt. Mindezek után azt képzelte, hogy Igló város, mint némely németországi városok, a multban kiválóbb szerepet játszottak, de ma már csak a mult emlékeiből él. De igen kellemesen csalódott, mert szép, modern városa talált Iglón. De a legszebb kép sem tesz hatást, ha homályos sarokban van; hogy valaki a képet kellő vigításba helyezze és a nézők figyelmét ráirányítsa. Iglónak van ilyen valaikje. Igló város polgárságának nemcsak törekvései nem vezettek volna ily szép eredményre, ha nem lett volna valaki, aki törekvéseiket összekötésébe hozza az ország irányadó köreivel. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

A ma felavatott internátusra is több város pályázott és meglette ajánlatát. De volt egy város, amelynek képviselője eljött hozzánk s megkérdezte, hogy tulajdonképpen mire van szükség! és azután idejött és a városi hatóságokkal beszélt meg, hogy lehet-e és mennyit lehet tenni, sikerült is neki a dolog, úgy, hogy mint a kassa-oderbergi vasút igazgatója teljesítse kötelességét, összhangzásban képviselői kötelességével. (Leikes éljenzés.)

Eszébe jut szónoknak az, amit Deák Ferenc mondott az 50-es években. Trefort Ágoston, ki szerény módú alföldi földbirtokos volt, akkoriban vetette fel az alföldi vasút eszméjét, és miután minden szentnek maga felé hajlik a keze, azt kívánta, hogy a vasut menjen keresztül az ő pusztáin, melyet Csabacsüdnek neveznek. Minden követ megmozdított ennek érdekében, cikkeket írt az összes újságokba, bejárta az irányadó személyeket; és ekkor mondta Deák Ferenc: "Kedves, szeretetreméltó ember volna ez a Trefort, csak azzal a Csabacsüddel hagyna engem békében!" (Derültség.) Sokan vannak az irányadó körökben most is, akik azt mondják: "Kedves, szeretetreméltó ember volna az a München Aurél, csak ezzel az Iglóval hagyna nekünk békét!" Hát tisztelt uraim, fejezte be Falk szavait, ő nem hagyott békét és en meg vagyok győződve, hogy ő ezennel sem fog békét hagyni. Inkább le fog mondani arról, hogy őt kedves és szeretetreméltó embernek mondják, de Igló város érdekeit nem fogja elhanyagolni. (Hosszas, lelkes éljenzés és tetszés.) Én tehát azt hiszem, hogy belőlem nemcsak a baráti érzelmei szól, hanem mindnyájunknak érzelmei tolmácsolom, midőn poharamat emelem az iglói szepesi kerület képviselőire, München Aurél barátomra. (Zajos éljenzés és tetszés.)

Dr. Hauser Adorján, vasuti főfelügyelő, a közös hadsereg és a honvédség jelenlevő képviselőire, Teleházy János honvédtörtnagy a polgárság és a katonaság közötti egyetértésre, Szeicz Lipót főjegyző a miniszter kíséretére, első sorban Ludvig Gyula és Szeferényi Józsefre üritette poharát. Ludvig Gyula, főrendiházi tag, az államvasutak elnökgazgatójaimint a miniszter jelenlegi kíséretének legidősebb tagja szót kér, hogy megköszönje a felőle hangzott szép szavakat. Falk példájára ő is hivatkozik Igló históriájára. Szónok nem egészen idegen Igló városában, miután gyermekkorában itt töltött néhány évet. Itt volt, mikor atyját 1848-ban az iglói kerület országgy. követé választotta, 1849-ben, midőn a magyar hadsereg előőrsői az ellenség titkos éjjeli támadásait dicsőségesen visszaverték, és látta, amidőn a város magas tornyát tűzokádó rakétával felgyújtották, és csak Isten csodája volt, hogy az evangélikus templom előtt levő puskaporos szekerek fel nem gyújtattak és hogy egész város légebe nem repült. E gyermekkori emlék hatása alatt nagy örömmel kíserte ide atyjának írói munkatársát, a kereskedelmi minisztert, aki ma meggyőződhetett arról, hogy az a város, melyet szóló atyja annyira szeretett, és amelyhez őt is annyi gyermekkori emlék vonzza, mily szépen halad előre. (Hosszantartó, lelkes éljenzés.)

Felköszöntöket mondatk még: Pénzes István államfőnök a megyei tisztikarra és első sorban gróf Csáky Jenő főispánra, Raisz Aladár alispán a jelenlevő képviselőkre, Veszer Imre képviselő Szepesvármegyére, mint a demokrácia és a liberalizmus egyik főszékere és Szepesvármegye szabadelvű polgárait, Niházy Frigyes tanár München Auréla, München Aurél képviselő a mai ünnepléyen résztevő polgártársaira, München Kálmán Ráth Péterre, Ráth Péter Igló városára és polgárságára, Hazá Sándor jegyző az új épületek tervezőire: Fig Albert és Pfinn mérnökre, Beöthy Algernon képviselő Falk Miksára, mint aki ötven év óta munkálkodik a haza nagygyátételén, Pfinn mérnök az építkezés körül fáradozó munkatársaira, Matuska Péter a Csáky-családra és annak jelenlevő képviselőire és végül München Aurél Hegedüs Sándor kereskedelmügyi miniszterre.

A társaság egészen esti 6 óráig maradt együtt, és este 8 órakor ismét *Münnich* Aurél és nejeinek vendégszerető háza egyesítette a társaságot.

Kassa, szeptember 25.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter, ki az éjjelt Iglón a vasúti kocsiiban töltötte, ma reggel 8 óra után Kropachra utazott, hová Budapest-ről jött kíséretén kívül gr. *Csáky* Zeno főispán, gr. *Csáky* Lajos, *Münnich* Aurél, *Schmidt* Gyula, *Ráth* Péter, *Veszler* Imre és *Farbaky* István országgyűlési képviselők, *Münnich* Kálmán bányáigazgató, *Folgens* polgármester és többen vele utaztak. A krompachi állomáson a hernádvölgyi magyar vasútpár-résvénytársaság nevében *Kohner* Agoston elnök üdvözölte a minisztert, beszédében ismertette a gyár történetét és feleltette, hogy a gyárba és a hozzátartozó bányákba eddig közel 13 millió forintot fektettek be és hogy a vállalat 3000 munkásnak ad kenyeret, ami mindenestre erős orvosszere az Amerikába való kivándorlási hajlamnak.

A miniszter válaszában kiemelte, hogy eddig is már sokat hallott és olvasott a gyártelepről és ezért örömmel, de bizonyos tekintetben kritikai szemmel jött ide. Nemcsak a jelen állapotokról, hanem a gyár jövő feladatairól és fejlődésképeségéről is tájékozódni óhajt; tudja, hogy a vállalat még küzd a kezdet nehézségeivel, de ez igen természetes is. Éppen azért jött, mert erkölcsi kötelességének tartja a tőkét bátorítani és a kormány lehető támogatásáraől biztosítani, egyúttal azonban az esetleges hiányokra figyelmeztetni.

A miniszter ezután kíséretével meglepette a nagy gyártelepet, amely alkalommal *Veith* Béla vezérigazgató szakszerű magyarázatokkal. A minisztert a látottak nagyon villégitették, aminek az igazgatóság által adott villásreggelin tartott felküzöntőjében kifejezést is adott.

Kropachról a miniszter kíséretével Kassára utazott, hová délelben érkezett meg. A pályaudvaron rendkívül nagy számban gyűlt össze a közönség a miniszter üdvözlésére, akit a kocsiból való kiszállása alkalmával lelkesen megjelénzték. Testületileg jelentek meg az összes hatóságok is, melyeknek élén *Péchy* Zsigmond főispán üdvözölte a minisztert.

Hegedüs miniszter válaszában megköszönte a szives üdvözlést, melyet biztató jelnek tekint arra, hogy eddigi működésében helyes uton indult meg.

A vasutól a miniszter hosszú kocsisortól kísérvé, a felbogarzózt főútcán keresztül a püspöki palotában levő szállására hajtattott és onnan pár perc múlva a híres kassai dóm meglektintésére indult.

Ebédre a miniszter *Bubics* kassai püspök vendége volt, ahová ez alkalommal a miniszteren és kíséretén kívül hivatalosak voltak *Péchy* főispán, *Fokorny* hadtestparancsnok és *Clair* honvédkerületi parancsnok altábornagyok, *Berczelly* királyi táblai elnök, *Rakovszky* alispán, *Péchy* Aurél kir. táblai tanácselnök, *Paksy* kir. főügyész, *Münster* polgármester, *Éder* Ödön országgyűlési képviselő, *Sziráky* törvényszéki elnök, *Szakmáry* kereskedelmi kamarai elnök, *Deil* Jenő keres. kamarai titkár, stb.

A püspök távollétében a házigazda szerepét *Perlsberg* Ede püspöki helynök töltötte be, aki a távollevő püspök nevében köszönetet mondott a miniszternek megjelenéséért, és egyúttal szerencsét kívánt legújabb kitüntetésé alkalmából. Meleg elismeréssel emlékezett meg ezután a miniszternek egyházi ügykörében legutóbb is kifejezésre juttatott igazi keresztényi érzelmetéről és Isten áldását kérte jövő működésére.

Hegedüs miniszter köszönetet mondott a szives vendéglátásért s poharát a távollevő püspökre emelte.

A gyárak meglektintése után a miniszter az új színház berendezését szemlélte meg, majd este fél nyolckor részt vett a kassai keres. és iparkamara által a Schalkházban rendezett banketten és ott megint gyönyörű beszédben fejtegette az ipar és kereskedelem nagy fontosságát.

A miniszter az éjjel visszautazott Budapestre.

KÜLFÖLD.

Ferdinánd Bécsben. A bolgár fejedelem elért valamit, amit régtől fogva óhajtott: fogadni fogja őt mint fejedelmi személyt *Ferenc József* király. Már régebb idő óta fáradoznak illetékes helyen azon, hogy az Ausztria-Magyarország és Bulgária közti viszonyt barátságosabbá alakítsák. Midőn *Ferdinánd* fejedelem azt a kívánságát fejezte ki, hogy Bécsbe utaztában a királyt meglátogathassa és ezt a kívánságát a királylial közölték, a király elrendelte, hogy a fejedelem látogatását hivatalos jelleggel ruházzák fel és hogy a fejedelemnek

az ő vendégét, fejedelemhez illő tisztelettel fogadják. E látogatás tehát, a fejedelemnek elismerése után történt utólagos bemutató látogatásnak tekintendő. A fejedelem gyásza következtében udvari ünnepeket nem rendeznek és csakis udvari ebéd lesz a királynál Schönbrunnban. Ha mindezek után e látogatásnak politikai jelentőségét nem is lehet tulajdonítani, e látogatás mégis azt bizonyítja, hogy a király és a fejedelem között egyrészt, másrészt pedig az Osztrák Magyar Monarkia és Bulgária között a viszony mind barátságosabbá alakul és hogy azok a kombinációk, amelyeket még kevésse elzárótt *Jedrtin* orosz ezredesnek a bolgár hadgyakorlatokban való részvételéhez fűztek, teljesen alaptalanok.

Ítélet a belgrádi pörben.

Budapest, szeptember 25.

A belgrádi vérbírák kimondták ma a verdiktet: van benne halálbüntetés, öt-tíz-husz évi fegyház, örökös rablánc és a többi bőven. Vártunk ilyesmit a belgrádi ítélőmesterek től, Milán exkirály lelkiismeretlen eszközei től. Tudtuk, hogy az oroszok fogja ott eljátszani középkori véres játékaikat. Nem pör volt ez, de vérpadra hurcolás. Egy ellenzéki párt kiirtása az igazság köpönyege alatt. A mai ítélet épp oly szégyenfeltja Szerbiának, mint Franciaországának a rennesi. Csak-hogy Szerbia oly jelentéktelen állam, hogy alig fogja az ily gazdálkodást sokáig kibírni.

Sándor király enyhített atyja vak dühén: megkegyelmezett *Pasics*nak. Lehet, hogy csak azért, mert Oroszország és Ausztria-Magyarország félreérthetetlen rendutasították ő felségét. A siránkozó és megjuhászodott *Pasics* megmenekül az ötévi fegyházról, amelyet a bírák ráróttak. A radikálisok, ha még vannak Szerbiában, megtanulhatják ebből az esetből, hogy a politikai elvek megtagadása kivezeti a bűnöst a börtönből.

A ma elhangzott ítélet kompromittálja Szerbiát. Semmi pozitív bizonyíték nem szolt oly bűn mellett, amelyért huszévi fegyházzal lehetne valakit sújtani. Politikai bosszu volt, nem ítélet.

Belgrád, szeptember 25.

Ma reggel nyolc órakor hirdette ki a Belgrád város és a belgrádi kerület rögtönítelő bírósága a Milán exkirály elleni merényletben és az öcsezküvési pörben az ítéletet. A bíróság épülete, mely tudvalevőleg a rendőrség udvarán emelkedik, csak a jeggyel ellátott közönség által közelíthető meg. Csendörök és katonák állják körül a bejáratot. A rendőrség épülete előtti térséget meglehetősen nagy embertömeg állja körül.

A terem eléggé érdekes képet nyújt. A diplomaták számára föntartott helyen a belgrádi követségek megbízottjai ülnek és érdeklődéssel várják az ítéletet, melyet nyomban meg fognak sürgönyözni államaiknak. Az idegen újságírók asztalai mellett majdnem minden országból idejött hírlapírók ülnek.

(A verdikt.)

A rögtönítelő bíróság elnöke háromnegyed 9 órakor elővezette a vádlottakat. Elsőnek *Knezevics*, a merénylő, lépett be vasraverre, örök kíséretében. Utána jöttek szintén vasraverre *Nikolics* ezredes, *Kozacevics*, *Dimics*, *Gyurics* Milán eszper. *Protics* Sztóján, *Zsifkovics* Gyuba, *Novakovics* Gyoka nyugalmazott főhadnagy, *Milinkovics*-*Alavantic* Radivoj és *Pavicevics* ügyvéd. A többi vádlott, köztük *Pasics*, *Tausanovics*, *Sztójkovics* Sztóján, *Jovanovics* százasai bilincs nélkül jelent meg.

A bíróság a szerb büntető törvénykönyv 87. §-a alapján *Knezevics* merénylőt és a Cettinijébe kivándorolt *Tajcsis* Rankót golyó általi halálra ítélte.

Nikolics ezredesét, *Kozacevics*et, *Dimics*et, *Uroszevics* Antalt, *Krezevics* Demetert, *Gyurics* eszperst, *Milinkovics*-*Alavantic*ot, *Zsifkovics* Gyubát, *Novakovics* Gyokát, *Pavicevics* Iván ügyvédet és *Protics* Sztóján szerkesztőt néhez rabláncban töltendő husz évi súlyos börtönre ítélte.

Mint bűnrészeseket, akiknek tudomásuk volt a felségárulás előkészületeiről, de a hatóságnak nem tettek jelentést, 5 évi fegyházra ítelték *Pasics*, *Angyeliés*-*Jovanovics*né, *Miloradovics* Gája, *Sztójnovics* Jovan, *Todorovics* Jovan, *Stefanovics* Jovan és *Milena* és *Rajkovics* Toma vádlottakat.

Tausanovics Kosztát felségértésért 9 évi fegyházra ítelték.

Fömlentették *Sztanojevics* Aca, *Pentelics* Urosz, *Jovanovics* Mladen százados, *Sztójkovics* Gyoka tanár, *Marinkovics* és *Szavics* Avram vádlottakat.

A pör költségeit a vádlottak közösen tartoznak fizetni.

Az ítélet kihirdetése után *Zsifkovics* Gyuba ügyvéd ezt kiáltotta:

— *Éljen Sándor király*, de — itt a bírakra mutatott — isten óvja őt ilyen barátoktól!

Nikolics ezredes, akit tudvalevőleg 20 esztendői fegyházra ítéltek, így szolt *Knezevics*hez:

— Ezt neked köszönhetem!

Knezevics erre így válaszolt:

— Én nem vagyok az oka. Csak te vagy a bűnös, még abban is, hogy idáig jutottam. Ez a to műved.

A többi vádlott nyugodtan viselkedett. Az ítélethirdetés után valamennyit visszavezették cellájukba.

Az elnök az ítélet megokolásával kezdte meg fölolvasását. Mikor a felségárulás vádlottait fölsorolta: roppant fölháborodás fogta el a hallgatóságot s *Nikolics*, az öles termetű, hatalmas vádlott zokogva rogyott helyére.

(*Knezevics* Livégzése.)

Ma délután 1/4 órakor már végre is hajtották *Knezevics*en a halálos ítéletet. Az új vágóhíd közelében ásták meg sírgödörét. *Knezevics* maga szállt le a gödörbe. A csendörök egy cölphöz kötözték és bekötötték a szemét. Azután négy csendör öt lépésnyi távolságról tüzet adott. Mindjárt azután három másik csendör lépett elő és szintén tüzelt, amire az orvosok konstatálták a halált.

Mielőtt *Knezevics* leszállt a gödörbe, félhangosan ezt mondta:

— *Senki más nem bűnös, csak én; mind ártatlanok. Gyogyevics csendőrszázasos is ártatlan.*

A kivégzésen nagy néptömeg volt jelen. Holnap viszik a huszévi börtönre ítélteteket a belgrádi várba.

(*Kegelem* *Pasics*nak.)

Belgrád, szeptember 25.

Sándor király megkegyelmezett *Pasics*nak, aki táviratilag köszönte meg a kegyelmet *Sándor* és *Milán* királyoknak. Táviratában a megkegyelmezésért való mély haláljának adott kifejezést és azt mondta, hogy az uralkodóház iránt mindig hű és odaadó marad. Nagyon bánja politikai multját, amelyet tökéletesen elhibáztottnak mond. Azonkívül a belügyminisztérium utján kihallgatást kért *Sándor* királytól és *Milán* királytól, hogy személyesen is köszönetet mondjon. Mind a két audienciára megkapta az engedélyt. *Pasics*ot még délelőtt szabadon bocsátották. *Tausanovics* kegyelmi kérvényt adott be.

(*Monstre* kérvény.)

Belgrád, szeptember 25.

Belgrád város intelligenciája tegnap délután értekezletet tartott, amelyen egyhangulag elhatározták, hogy az öcsezküvési perben elfogottak érdekében, amennyiben marasztaló lesz az ítélet rájuk nézve, kegyelmi kérvényt intéznek *Sándor* királyhoz.

A kegyelmi kérvényt több ezer előkelő politikus és kereskedő írta alá. Köztük az öreg *Krisztics* *Nikola* volt miniszterelnök is, aki tudvalevőleg annak idején halaszásra lövette agyon az 1883-diki öcsezküvéiben résztvett radikálisokat.

A kegyelmet kérő kérvényt *Gersics* Giga volt igazságügyi miniszterrel az élén egy külön bizottság fogja *Sándor* királynak Nisbe elvinni.

(Belgrádi követünk a perről.)

Schiessl lovag, monarkiank belgrádi követünk következőket mondotta a perről:

— A lezajlott pör csak kóros jelenség volt, mely mindenütt mutatkozhatik, de amely nem vert még erősebb gyökeret. Az ítélet hatása inkább megnyugtató lesz és nincs rá semmi ok, hogy komplikációktól tartunk. Remélem, sőt tudom, hogy azok a riasztó hírek, melynek eredetét nagyon jól ismerik, teljesen alaptalanok maradnak és hogy ez az incidens, mely most Európát Szerbiával foglalkoztatta, csakhamar egészen elvesztette érdeklődését.

(*Petrovics* *Vukaszin* nyilatkozata.)

Petrovics *Vukaszin* szerb pénzügyminiszter, aki a Nisben időző miniszterelnököt helyettesíti, egy új-

ságiró előtt következőképp nyilatkozott a belgrádi perről:

Semmi okunk arra, hogy politikai okból vérengzést kövessünk el. Hiszen ez oktalanság lenne. Magam is politikus vagyok: harminchárom év óta állok az állam szolgálatában, de soha egy párt politikájával nem törődtem. Bekövetkezhetik azért az idő, amikor engem üldözöbe vehetnének és bosszút állnának rajtam. Tehát már az egoizmus is azt tanácsolja, hogy ne kövessünk el politikai gyilkosságot. De ez nem is áll senkinek sem eszé ágában. A királyi Jellemtől is távol állnak ily gondolatok. Bosszu nem vezet senkit, de az már egyenesen bűn lenne az országra részve, ha büntetlenül hagynók azokat, akik igazán bűnösök. Az összeesküvés részeséit elválasztjuk a merénylet tettesétől. Ezeket sujtani fogja a törvény szigora, amazokat később talán utól fogja érni a királyi kegyelme is. De a rendet helyreállítani, a dinasztia biztonságát megőrizni erős eszközökkel, ez volt kötelességem erős eszközökkel, ez volt kötelességem első sorban. No és azért, amit tettem, elvállalom Európa előtt is a felelősséget.

A Dreyfus-ügy fejleményei.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Páris, szeptember 25.

Galliffet hadügyminiszter körlevelet bocsátott ki, amelyben azoknak a tiszteknek, akik Németországba, Ausztria-Magyarországba vagy Olaszországba mennek, megtiltja, hogy hadgyakorlatokban részt vegyenek vagy a gyakorlatok területén hatósági engedelem nélkül megjelenjenek. Viszont e három nagyhatalmasság tisztjeinek sem lesz szabad írásbeli engedelem nélkül a francia hadgyakorlatokon megjelenniük.

Páris, szeptember 25.

Nagy feltűnést kelt a Figaro mai vezércikke helyén Egy útlelet tanulságai cím alatt közölt s Cornély főminiszterhez, a Dreyfus-ügy ismert nevű kitűnő haresához címzett levél, amelyet Jonnart képviselő és volt miniszter, a többszörös milliomas és teljesen független pártállású politikai férfit írt. Jonnart először is érthetetlennek mondja a rennesi ítéletet, amely ellen egyiránt fellázad a józan emberi ész, a logika és az igazságérzet.

Ha — ugymond — a három év óta történeteket nézzük, kétségbe kell esnünk az emberi szellem haladása fölül. Vétseknek óhajtottam találni Dreyfust, de miután mindent elolvastam, mindent átvizsgáltam, hogy a bűnösség bizonyítékát megtaláljam, nem tudom megtalálni. Mert nincs.

Azok a barbárok, akik ezt a vad hájszát csinálták, amelyet a rennesi ítélet betetőzött, ujjonghatnak most, de örömkük nem fog sokáig tartani. A Dreyfus-ügy csak incidens; a vakmerő vállalkozásnak, amelyre ez csak ürügy volt, következményei lesznek, amelyek előtt kár a konzervatívok mérsékelt részének és a republikánusoknak szemet hunyniok.

Jonnart kilátásba helyezi, hogy hanc fog megindulni a felekezeti magániskolák és az egyházi korporációk ellen. Pusztító vihar fog rázudulni az egyesületi szabadságra (amelynek leple alatt az 1880-ban feloszlatott kongregációk, nevezetesen a jezsuiták fokozott erővel folytatták működésüket.) Tegnap még senkit sem melegített volna föl az az indítvány, hogy léptessék újra érvénybe az 1880-iki dekretumot; az indítvány megbukott volna; de ma kilátás van rá, hogy megszavazzák. Azt fogják kérdezni az emberek: Üldözitek, ugyebár, a vörös internacionálét, de tért engedtek a jezsuitáknak, akik fesztelenül állnak össze, hogy kezökbe kerítsék a világaluralmat? Azok a meggondolatlan politikusok, akik Franciaországban a faji és vallási gyűlölséget szították, abban a hitben, hogy a tüzet lokalizálhatják; az ügygüyek, akik örömkükben uralva kiáltották: Halál a zsidókra! és ezzel a polgárháborút szították föl — mindezek szelet velettek és vihart fognak aratni.

Páris, szeptember 25.

Carpentrasban Picquart, Trarieux és Labori odaérkezett várják. Az ottani reakcionáriusok tüntetéseket terveznek. A rendőrség megtette a kellő óvintézkedéseket.

Páris, szeptember 25.

Az orléansi herceg, aki e pillanatban Angliában, Woodnortomban tartózkodik, a következő körlevelet intézte hiveihez:

Kedves...! Önt igazságtalanul pörlük az általam törvényszék előtt olyan büntetést, amelyet el nem követett. Ön híven szolgálta Franciaországot s az ő nevében köszönetet mondok önnek. Az orléansi hercegné csatliakozik hozzám s teljes rokonszenvét nyilvánítja önnek. Jóakarója.

Fülöp.

Külön levelet csak titkárjának és kabinetfutárjának, Monicourtnak írt a herceg, csodálkozását fejezve ki a fölül, hogy Monicourt pörbe kerülhetett, holott foglalkozása távortartotta őt a sportnak ettől a nemétől.

HIREK.

Budapest, szeptember 25.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 30-án új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hírek. Báró Bánffy Dezső királyi főudvarmester ma dében Bécsbe utazott. — Toeplke Alfréd pénzügyminiszteri államtitkár tegnap Aradra utazott, hogy jelen legyen fiának, Toeplke Erich huszárhadvezényes esküvőjén. Az államtitkár szerdán tér haza a fővárosba. — Lung György székesfővárosi tanácsos, a jog-, rendészeti- és iparügyi osztály vezetője, ühetti szabadsággal a fővárosból elutazott. Tavolléte alatt Antal Gyula tanácsjegyző fogja helyettesíteni.

— Erzsébet királyné temploma. Az Erzsébet királyné emlékére épülő Örökimádás-templom gyűjtő bizottsága ma délután három órákor ülést tartott Pallavicini Edéné ögrófné elnökléte alatt. Az ülésen, amelyen a bizottság tagjai nagy számmal jelentek meg, gróf Zichy Nándor üdvözölte Pallavicini ögrófnét, mint a bizottság elnökét. A bizottság azután meghallgatta a jelentéseket a vidéki bizottságok megalakulásáról és a szeptember 10-iki gyűjtések eredményéről. Végleg elhatározták ezután, hogy november 10-ikén nagyszabású gyászünnepet rendeznek Erzsébet királyné emlékezetére, amelynek végleges programját is megállapították.

Szóba került a templom helykérdése is. Erre vonatkozólag kimondotta a bizottság, hogy a legujabban fölmerült tervet, mely szerint a templom a Gellérthegy tetejére építetnék, nem fogadják el, s ragaszkodnak a fővároszhoz beadott kérvényéhez, melyben a Rökus kórház helyén kért területet a templom részére.

— Ünnepek a pusztán. A fejérmegyei felső-alapi Arany-pusztán özvegy Arany Lászlóné férje emlékére cselédsége tanköteles gyermekei számára pusztai iskolát nyitott s annak összes feuntartási költségeit alapítványszerüleg biztosította. A tágas iskola-termet az alapító és rokonsága, továbbá az ünneplő cselédség, szomszédbeliek s a tanító jelenlétében Latits György alapi plébános szentelte be. Szép beszédében utalt az elhunyt nemes szándékára, melyet özvegye megvalósított. Erre Szalay Imre, a muzeum igazgatója, Arany Lászlóné unokafivére mondott meleg szavakban köszönetet a plébánosnak szives közreműködéséért.

— Dérouléde — akadémikus. A francia akadémia két megüresedett karosszékére néhány hónap mulva megtartják a választásokat. Eddig öt pályázó volt a halhatatlanságra, tegnap óta már hatodik is van: Dérouléde. Lemaître és Coppée a legnagyobb hévvel, egész komolyan agítálnak elesukott barátjuk mellett, de jelöltségét kivülök senki sem veszi komolyan. Coppée ur valószínűleg úgy okoskodik, hogy ha ő bejutott az akadémia, miért ne juthatna be Dérouléde is? Es ennyiben igazza van.

— A magyar katolikusok ünnepe. A magyar katolikus egyház alapításának kilencszáz éves fordulójára és az egyetemes katolikus jubileumra a jövő esztendőre tervezett ünnepekkel kapcsolatban, mint jelentik, a hercegprímás a kormányynal egyetérte a királynak előterjesztést tesz az első magyar király koronázásának kilencszáz éves fordulójára alkalmából rendezendő ünneplések tárgyában, amelyek a főntemlített jubileumokkal egy időbe esnek és így a katolikus egyházban együtt lesznek ünneplendők. Egyuttal hír szerint Vasary Kolos hercegprímás pápának is előterjesztést tett az említett magyar vonatkozású jubileumokról, amelyekre nézve fölkerlte, hogy külön jubileumi bucsukban részesítse a magyar katolikusokat. A pápa külön bullát fog most Magyarország hercegprímásához küldeni.

— A mezőgazdasági muzeum új hajléka. A magyar királyi mezőgazdasági muzeum, amely eddig a városligeti Vajda-Hunyad várában s ennek lebontása után a renesszánsz-épületben volt elhelyezve, most megint költözködi. A muzeum új hajléka a Kerepesi-ut 72. számú házában van, tehát a muzeumnak szánt küldeményeket és leveleket ezentul már oda kell címezni.

— Szerencsétlenül járt konzul. Nápolyból táviratozzák: Pfister Henrik svájci alkonzul a Mirlan yachton kirándult Pozzuoliba vadászni. A hajón azonban véletlenségből elsült a fegyvere és teljesen szétroncsolta a konzul konvóját.

— A privilégiumos kémkedés ellen. Nemzetközi mozgalom indult meg a Dreyfus-ötletéből a katonai bíróságok intézménye ellen, sőt ez a kérdés több parlamentben is vita alá fog kerülni; nálunk Madarász József buzgólkodik ilyen irányban. Valószínű, hogy több országban ez ötletből szép lassan át is alakítják a hadibíróságokat, amit tehát a Dreyfus-per első nagy hatásának lehet minősíteni. De más irányban is befolyt ez a szomorú per a nemzetközi katonai reglementekre. Franciaországban most a közvélemény az attasékban privilégiumos kémekeket lát s a dologban van is valami. Ennek akar véget vetni Galliffet francia hadügyminiszter, aki most körlevelet bocsátott ki, melyben azoknak a tiszteknek, akik Németországba, Ausztria-Magyarországba vagy Olaszországba mennek, megtiltja, hogy hadgyakorlatokon részt vegyenek vagy a gyakorlatok területén hatósági engedelem nélkül megjelenjenek. Viszont e három nagyhatalmasság tisztjeinek sem lesz szabad írásbeli engedelem nélkül a francia hadgyakorlatokon megjelenniük.

— A vasuti vészfék meghuzása. A minisztertanács határozatlanlag kimondotta, hogy a vasuti vészfék megokolatlan meghuzása által elkövetett kihágás elbírálása nem a közigazgatási hatóság körébe, hanem a büntető bíróságba tartozik. Kimondta, hogy a vasuti vészfék meghuzása nem egyszerű rendőri, hanem a testi épség elleni kihágás, s mint ilyen, egyenesen a bírósághoz kell utasítani.

Tehát ezentul unatkozó utasok nem engedhetik meg maguknak tíz forint árán azt a lukszust, hogy a vonatot megállítsák...

— A kassai nőhódító. Egy kassai újságban olvasunk egy legközelebb megjelenő könyvről, amelyben valaki meg fogja tanítani az emberiséget arra, hogy a nőket hogyan kell meghódítani. Az oktató neve: Schönaj, a könyv címe pedig: Hogyan kell a nőket meghódítani? A kassai lap a következő adatokat tudja a nagy nőhódítóról: Régente színész volt, de ez a pálya nem hozott számára babért. Aztán áttért az akvarell-festésre, ahol szintén számos nagy konkurrensre talált. Most végül az irodalommal próbál szerencsét. Könyvtő bölcseleti, lélektani műnek nevezi s az előfizetési fölhívásban a feltétlen sikerért jótáll.

Csak egy kérdés.

Ha a kassai Don Juan oly jól ért a hölgyek meghódításához, miért nem hódított meg magának valami milliomas leányzó? Most nem kellene hitvány éven krajeárért áruba bocsátania hódítási titkait...

— Gyógyultan elbocsájtott. A Ferenc József kórház naplókönyvében a sok ezer rubrika közt van egy, amelybe a következő „adatok” vannak belajstromozva:

Érkezett szeptember 11. Jászai Mari Gyógyultan elbocsájtott szeptember 19.

Ezekből az adatokból megtudhatja a nagy művész közönsége, hogy miatt a kommunikációk a Jászai Mari rekedtségéről szólottak, a kitűnő tragika a Ferenc József-kórházban keresett gyógyulást. Hála az égnek, talált is. Es bár a kórházban járt tudósítónk értesülése szerint Jászai Mari ismét komoly operációknak vetette alá magát, baja nem lehetett súlyos, mert nyolc nap mulva már „gyógyultan elbocsájtott.” Csak elbujt a betegségével. Isten hozta és hozza mihamarabb dicsőséges helyére az ő diadalainak: a szinpadra.

— A tegnapi tüntető sétához. A szocialista munkásoknak tegnap este az Andrassy-uton rendezett tüntető sétája alkalmával a rendőrség letartóztatta Hesuda Mátvás és Novák Antal szabóságédeket, Farsang Dezső fényező, Katz Ármin nyomdász, Farkas Lajos mázolót és Huszár József kőművest. A letartóztatott munkásokat a VI. kerületi kapitányságra vitték, ahonnan igazolás után valamennyit nyomban szabadon bocsátották és ellenük a kihágási eljárást megindították.

— Halálozás. Kassáról jelentik, hogy Rothhauser Albert, Rothhauser Miksa fővárosi írónak öcse, két heti szenvedés után meghalt. Az elhunyt Jászberényből ment Kassára rokonai látogatására, s oly hírtelen következett be halála, hogy sem szüleit, sem testvéreit többé nem láthatta. Dr. Klein főrabbi bucsuztatta el a halottat a kassai sírkertben.

— Kirabolt postaszolga. Egerben tegnap éjszaka a város kellő közepén rablógylkosság történt. Friedel György postaszolgát és fiát leszúrták és huszonnégyezer forintot raboltak el tőlük. A fu még élt, amikor fölfedezték a rablógylkosságot, a postaszolga meghalt.

— Pisztolypárbaj. A Mátészalkához tartozó ufalusi tagban tegnap reggel pisztolypárbaj volt Singer Gyula könyvelő és Izik Vilmos szolgabíró között. A felek husz lépésről löttek egymásra vontesövű, légy nélkül való pisztolyokkal. Sebesülés nem történt. A párbaj után, amelyre színházban történt összeszólalkozás adott okot, az ellenfelek nem békültek ki.

— **Scheurer-Kestner temetése.** Ma délután temették Párisban *Scheurer-Kestner* szenátort, a Dreyfus-pör revíziójának első harcosát. A temetésen, mintha elismultak volna az ellentétek, mindenki a legnagyobb tisztelet és hódolat hangján emlékezett meg az elhunytól.

A sok koszorú között különösen feltűnt *Dreyfusé*, amelynek szalagján ez állott:

Scheurer-Kestnernek — végtelen hálda jeleül: Dreyfus Alfréd.

Sarah Bernhard koszorújának a szalagján ez volt a felírás:

Tisztelet Scheurer-Kestnernek, az igazság apostolának.

A *monacói* herceg hatalmas koszorút küldött ezzel a felírással:

A derek férfinak.

A temetésen ott voltak többek között: *Fal-lières, Beranger, Ranc, Brisson, Dreyfus Mathieu, Pressensé, Picquart* stb. A közönség mindenütt tiszteletteljesen kalapot emelt a gyászmenet előtt. A koporsót a keleti pályaudvarra vitték, ahol több szónok beszélt. *Brisson*, akit megjelenésekor hosszantartó ovációkban részesítettek, beszédében kiemelte *Scheurer-Kestner* nemeslelkűségét és azt, hogy mint az igazság katonája egész életében a Franciaországra nézve annyira ártalmas plebiszcitálus kormányforma ellen küzdött. *Ranc* szintén magasztalta az elhunytat.

— **Általa —** ugymond — egy nagy tévedést tettek jóvá és megmentették Franciaország jó hírét.

A gyászbeszéd után a jelenlévők *Brisson* körül sorakoztak és azt kiáltották:

— Éljen a köztársaság!

Brisson meghatottan mondta:

— Igen barátaim, szeressük a köztársaságot, de ne hagyjunk fel védelmével!

Piquart-t is üdvözölték és azt kiáltották feléje:

— Éljen *Piquart*! Éljen a köztársaság!

— **Dreyfus családja körében.** A telegrammok jelentése szerint *Dreyfust* egy kis vidéki pályaudvaron két köpenybe burkolt alakokkal látták. Az egyik bátyja volt, a másik *Huret*, a *Figaro* segédszerkesztője. *Huret* naponként hesezu táviratokkal küld lapjának érdekes utjéről. A *Figaro* ma érkezett számában *Dreyfus* gyerekeiről ír. „A gyerekek — írja — még nincsenek itt *Carpentrasban*. Holnap jönnek. Addig négy fiúve és három huga társaságában van a kapitány, feleségével. Még nem tudják, mit fognak mondani a gyerekeknek. *Dreyfus* azt mondja, hogy majd meglátja, mit talál a viszontlátás percében a legjobbnak. A kis lány még nem értene semmit, de a kis fiu már nyolc éves és okos gyerek. Ez valószínűleg meg fogja tudni a valóságot. A kis fiúról meséli *Valabrèguené*, *Dreyfus* nővére a következőket. Egyszer a gyerek a Bois de *Boulogneban* sétált, s egy virágot tépett le. Ott-hon könyvbe préselte. Amikor megkérdezték tőle, hogy miért teszi ezt, így felelt:

— Elteszem apának. Neki adom, ha majd hazajön.

Egy más alkalommal *Valabrèguené* *Carpentrasba* hivta.

— Ha akarod — mondta neki — magammal is viszlek.

A gyerek anyjához futott, s örömmel mondta:

— Mama, elutazom!

De amikor anyja elborult arcát látta, hirtelen elkomolyodott a hangja, s anyja nyakába borulva szölt:

— Nem . . . nem hagylak itt, mama!”

*Dreyfus*ról azt írja *Huret*, hogy a magánéletben jó ember benyomását teszi. A beszéde határozott, korrek, mintha valamikor professzor lett volna. Csupa tömör mondatot mond, a beszélgetése logikus, fordulat. Nagyon rossz színben van. Szeme fátyolozott, háta görnyedt, a melle beesett. *Mosolyogva* mondta neki:

— Hát meginterviewolt? Nem is tudtam, hogy az interview volt. A bátyám nem mondta, hogy a beszélgetésünk a *Figaroba* kerül. De ha már megjelent, isten neki — ez volt az első interviewem . . .

— **Óvakodjunk a helyi pletykától!** Ez nem akar fölszólítás lenni. Ez egyszerűen cím — és jelige. Címe és jeligéje egy egyesületnek, amely — mint levelezőnk írja — *Majális* alakul. Az egyesület minden nyilvános szerepléstől tartózkodni fog, csupán célja eléréséért fog küzdeni. — Mindenesetre érdekes és jellemző egyesület. Minden jónak megrontója, házasságok bontója, barátságok választóvize, szerelmek konkolya — a kisvárosi pletyka ellen alakult. Ha Franciaországban alakult volna, nem lehetetlen, hogy a párisi lapok országos mozgalmat csináltak volna belőle. Föltéve, hogy a kisvárosokat Franciaországban is úgy jellemzi a sportszerűen üzött pletykálás, mint ahogy a miénk. Az új egyesület még nem tette közé az alapszabályait. De ha közzéteszi, bizonyára érdekes társadalmi dokumentum lesz.

— **A halál Pesten.** A számokba szedett halál beszéde. A statisztikai hivatal *augusztus* havi füzetéből első sorban is az a nagy igazság derül ki, hogy ahol pénz van, ott van egészség is, hosszú élet is. A vagyonosabb osztály által lakott városrészekben ugyanis, a kimutatás szerint, a halandóság éppen oly alacsony, mint a leg-egészségesebb angol vagy francia városokban. A belvárosban például ezer lakos közül csak 11-7 halt el, a kilencedik kerületben ellenben 23, a harmadikban 27-7.

A gazdagabbak soraiból is azonban eleget ragadtott el a kaszás. Budapesten összesen 14.305 ember halt meg az elmúlt évben, tehát egy tized százalékkal több, mint tavaly. A halálokok közül első helyen állanak a *fertőző betegségek*, ámbátor ezek az utóbbi időben csökkenő irányt mutatnak. A második nagy ellensége a pesti embernek az a halál, mely ellen volna orvosás, ha ugyan volna. A *tüdőgümőkór* ez, melynek az összes elhaltak 16.7 százaléka esett áldozatul. A beszédes, számokba szedett halál itt sürgős intézkedésre szólítja az embereket s azt követeli, hogy minél előbb csinálják meg a *tüdővészések* szanatóriumát.

— **Csőrepedés és földomlás.** Budán a *Logódy-utca* és *Alag-utca* sarkán ma reggel a vízvezeték csöve hatalmas pukkanással megrepedt. A víz hatalmas sugárral tört elő, nagy rést ütve az utca kövezetén. A vízvezeték a rendőrség csakhamar elzárta, de akkor már olyan nagy tömeg víz áramlott ki, hogy a *Logódy-utcán* végig *hőmpölygött* az ár. A víz a *Logódy-utca* egyik oldalát határoló vastag kőfalat, amely a régi várfalnak maradványa, annyira alámosta, hogy a megingatott alapzat nem bírta el a reá nehezedő súlyt. Délélt 11 óra tájban egyszerre *egyetvő* robaj hallatszott. A kőfal mintegy 15—20 méternyi hosszú darabban beomlott. A víz ereje még az alapot is lerombolta. A fal ugyanis kis dombon, húzódik végig és a víz elmosta a földet annyira, hogy a kőfal alapépítménye szabadon maradt és a víz nyomása erre nehezedett. Így aztán a fal alapjában beomlott. Nagyobb baj nem történt, a rendőrség azonban további intézkedés az uttestet elzárta.

— **Cross börtön.** *Salamon*, orosz börtönügyi igazgató olyan épületes dolgot fedezett fel, mely után *Oroszországról* éppolyan tisztelettel kell beszélni, mint *Mocsáról*. A *moszdohi* börtön igazgatója, *Maximov* ur. öt segédével, a *felsőbbség előtti tekintélyének* öregbítésére egy husz esztendő sühancot, aki lopásért öt hónapra volt ítélve, a lábánál fogva felakasztott. Egy rab asszonyt úgy megkínzotak, hogy megsiketült. *Salamon* börtönügyi igazgató megtudta ezeket az embertelenségeket s szigorú vizsgálatot indított. A vizsgálat orosz módra, azaz: a legnagyobb titokban folyt és az orosz lapok egy szót sem írhattak róla. De hogy *Maximov*, aki valamikor orosz katonatiszt volt, miket mivelhetett a börtönben, ellehet képzelnünk abból az ítéletből, mely *Maximovot* megfosztotta rangjától és két évi nehéz rabságra vetette.

— **A Duna áradása.** A Duna felső szakaszán *Linz*től *Bécsig* eszekélyebb áradás mutatkozik a nagy esőzések következtében. *Bécs*től lefelé *Bajáig* apadóban van, innen lefelé azonban még egyre tart az áradás. Ma reggel *Baja* fölött tetőzött a víz és e város alul igen lessan árad. A *Dráváról* és *Szaváról* nagyobb árhullámok mutatkoznak, melyeknek tetőzése még ismeretlen. Ezért *Gombostól* lefelé a Duna várható árvíz magassága még nem jelezhető. *Budapest*ten tegnapi óta a víz 31 centiméterrel apadt s mai magassága 610 centiméter. A többi vizállások a következők: *Schärding* 250, *Passau* 385, *Linz* 163 (+3), *Struden* 534 (+7), *Stein* 225 (+12), *Bécs* 216 (—2), *Pozsony* 424 (—40), *Komárom* 552 (—39), *Esztergom* 560 (—38), *Budapest* 610, apadt 31 centiméterrel, *Paks* 609 (—1), *Baja* 688 (+6), *Mohács* 676 (+10), *Gombos* 591 (+26), *Ujvidék* 442 (+22), *Zimony* 353 (+10), *Pancsova* 308 (+6), *Báziás* 309 (+9), *Drenkova* 273 (+25), *Orsova* 340 (+14).

A földművelésügyi miniszterhez beérkezett jelentések szerint az alsó-eszékelyi társulatnál a csésői szakadéson lefolyt árvíz leeresztésén dolgoznak. E célból a zsilipek fokozatos kinyitásán kívül a töltéseket átvágják. Most már a nagy Duna mentén *Aranyosnál* létesített új átvágásnál kifelé folyik a víz és még ma másik két átvágást nyitnak meg e célból.

A községek belsősegein nem oly nagy a pusztítás, mint híresztelik, csak a mélyen fekvő *Mezgyeres* község jutott rosszabb helyezésbe, melynek több háza van víz alatt. Emberéletben eddig nincs veszteség, az állatállomány sem érte nagyobb baj, a vadállomány kivételével, — a terményekben azonban nagy a károsodás. *Budapest*en alul az árvíz *Bajánál* kulminál, a védekezés eddig sikerrel folyik, veszélyesebb jelenségekről értesítések nem érkeztek. Az árvíz lefolyása azonban a *Dráva* és *Száva* nagyobb áradása következtében hosszabb ideig fog tartani, mire a

földművelésügyi miniszter az érdekelt társulatokat külön figyelmeztette.

Mohács, szeptember 25.

Reggel óta a Duna vizállásában csak csekély emelkedés észlelhető, de a mohács-kölködi védgáton mutatkozó átszivárgás aggodalmat kelt. A vizállás most 673, éjjelre eléri tetőzését, de azért a védekezés erősen folyik, különösen *Kis-Kőszeg* körül, ahol ma is szaporították a közérőt. *Friyves* főherceg ma ideérkezett, hogy lássa a birtokain végzett védelmi intézkedéseket.

— **Huskirály és trónkövetelő.** Ez a két foglalkozás így került össze: *Karagyorgyevics* *Alexis* herceg, aki két hónap óta *Bostonban* lakik, beleszeretett valami *Swift* kisasszonyba, akinek az apja *huskirály*. (Amerikában mindenki annak a királya, amiből meggazdagodott.) A leánya szerelmes a hercegre, de a vén főmészáros nem akar tudni a házasságról. Az öreg nem tiszteli a trónkövetelőket imaginárius koronáját, de félti millióit. Megfenyegette a leányt, mondván: kitagadja, ha a hercegre megy feleségül. Valóban, hogyan is érthető egy huskirály, hogy mi az, amikor valaki trónkövetelésből él? Ki tartozik neki azzal a trónnal, amelyet követel és ha tartozik vele, miért nem adja oda? És ha nem tartozik senki, akkor az a másik miért követel? — Így gondolkozhatott *Swift*, aki mérszálrlásból gazdagodott meg, s ezért a marhák királyának nevezi magát — ami ha nem is szebb de ténylegesebb dolog, mint a trónkövetelés.

— **Leégett daráló-malom.** Nagy tűz pusztított ma délelőtt *Kőbányán*, hol a *Todoroscu-féle* kukorica és árpa malom eddig ismeretlen okból kigyuladt, csaknem teljesen a lángok martaléka lett. A tűzvészről a következőket jelenti tudósítónk:

A *kőbányai Szállás-utca* 30. szám alatt levő telkén pár évvel ezelőtt épült *Todoroscu* Pál sertés-nagykereskedő háromemeletnyi magas kukorica és árpaőröl malma. A malomépület mellett ugyanis magasságban raktárakat építettek, amelyekben tömredek kukorica meg árpa volt főlhalmozva. Ma reggel 4 óra tájban a malom második emeletének egyik ablakán sűrű füst töltött ki. Negyed óra múlva a malom nagyrésze egy lángteret volt, amely az egyes emeletet összekötő szerkezeteken egyre terjedt. Megjelent a X. kerületi tűzoltóság s hozzálatott az oltáshoz. A tüzfalakban levő ablaknyílásokon kicsepő lángok a szomszédos Nemzeti szállót, valamint a *Todoroscu-féle* bérházat is fenyegették. A X. ker. őrség után kevéssel *Breuer* Szilárdsegéd tiszt parancsnoksága alatt kivonult a központi, meg a VIII. kerületi tűz-őrség egy csapat önkéntes tűzoltóval s most már nagy erőfeszítéssel látták az oltáshoz a gőzcsenkendővel és nyolc sugárral. A tűzoltók tehát a raktár mennyezetén lyukat vágtak s így jutottak fel létrák segítségével az egyes emeletekre, amelyeken a magkészet mindenütt égett, részben pedig izzásban volt. A raktár első emeletét és földszintjét megmenthették. A veszedelem híre az első honvédelmi alagvezeték kinyitást egy száza. A tűzveszedelem helyén megjelentek *Toperczer* Péter kerületi előjáró, *Saly* Károly rendőrtanácsos és *Molnár* felügyelő vezetése alatt sok rendőr. A mentők is kivonultak, de dolguk nem akadt. A tűzoltók emberfeletti erőt fejtettek ki s a malomnak a földszinti részét megmentették, de a többi elpusztult. Tíz óra felé a tüzet lokalizálták s ekkor a tűzoltóság fele bevonult. Az épületben 25.000, a magtárban ugyanennyi, s a berendezésben mintegy 25.000 forintnyi a kár, ami azonban megtérül, mert a malom s raktár *biztosítva* volt. Az elégett termények értéke körülbelül 45.000 forintba becsülhető, az épületben pedig 30.000 frtnyi kárt okozott a tűz.

— **Harc a tornaing ellen.** A Tavaszmező-utcai szép új gimnázium tornatermében dideregnek a gyerekek. A tornaórárt egyenruhában tornázzák végig, s ennek az uniformisnak lényeges része a tornaing. Ez a tornaing azonban — mint mondják — pókhálószerűen vékony, úgy hogy a szegény diákok beteggé fáznak benne. A szülék hiába rekrimálnak, a gyerekeket még most, a hűvös időben is, pókhálóban tornáztatják. És a szülék, akik köhögő gyerekeik érdekében járnak fűhöz-fához, iskolaorvoshoz, — nem tudnak segíteni a dolgon. Ilyenkor persze kitör belőlük a keserűség, s a dolog estilapba, majd reggeli újságokba kerül, készűl a cáfolat, helyreigazítás és egyéb botrány. Nem hogy engednének a szülék kívánságának, vagy megmagyaráznák az ilyen inghez való ragaszkodásukat. Azt igazán nem kívánják a szülék a gimnáziumtól, hogy pusztán a tandíjért, minden külön díjazás nélkül még — tudóbajt is kapjanak a gyerekeik.

— **Házasság.** *Lustig* Béla, a *Klein Antal* cég megbízottja, eljegyezte *Sugár* Ilonka kisasszonyt, *Sugár* David, a *Goldberger* *Sámuel* F. és fiai gyári cég megbízottjának leányát *Budapestben*.

Benedek *Endre* pénzügyigazgatósi fogalmazó eljegyezte *Benedek* *Sándor* és neje született *Monó* *Alojzia* leányát, *Margitot*.

— **Egy iskolaigazgató jubileuma.** A fővárosi tantestület egy rokonszenves, érdemes tagja jubilál októberben. Harmincnyolc esztendeje, hogy *Wehner* *Gyula* *József* a tanítói pályán van s negyedszázada éppen, hogy mint elemi iskolai igazgató működik, jelenleg a gróf *Károlyi-utcai* iskolában. Alig derecsó hajjal érte meg *Wehner* ezt a ritka napot, amelyet kollégái arra akarnak felhasználni, hogy tiszte-

letüknek és szeretetüknek nagyobb mértékben adjanak kifejezést. A jubileumi ünnepség október 4-én lesz délelőtti 11 órakor a Magyar Tanitók Kaszinójában (József-körút 8.)

Az osztályorszájáték húzása. Az osztályorszájáték mai húzásának eredménye a következő: *Ötezer koronát nyert* a 96186 számú sorsjegyre, *ötezer koronát* a 62187 74874 28827 95189 18989, *kétezer koronát* a 40097 38532 80225 42691 11898 36521 81764 21832 90243 92848 98686 19516 59364 93954 18322 21674 27716 95831 28848 53857 43720 61160, *hátezer koronát* 83590 23098 42357 63848 82668 90514 90640 63930 44734 11060 8487 10145 73110 26055 36376 56560 46734 94081 18882 2230 40260 7413 80987 90465 45211 30479 82638 34101 52351 82285 80015 14091 74238, *öt száz koronát* a 95677 80568 64496 18262 34366 82413 78054 83597 73759 60767 5916 73988 7683 44605 44980 81206 94857 85365 54109 87614 19116 12540 67058 49342 27867 16021 20845 69728 13782 50970 99990 45760 26372 1900 41567 94432 25070 57735 31826 34698 70084 59985 93205 31099 8968 6855 11817 54962 14802 77377 87720 35121 93216 55068 22611 7758 90687 19958 37671 86323 67592 17773 53077 6887 26610 21053 számú sorsjegyre.

A nyilvánosság szolgálatában. Napjaink egyre növekedő termelése főfoglata a hirdetés nagy jelentőségét s első sorban a hirdetés-ügy szolgálatába állott, hogy annak a segítségével megtalálja az utat a nagyközönséghez. Egy bizonyos tanulmány szükséges ahhoz, hogy az ember ebben a tekintetben a legbiztosabban elhozzon vívó utra térjen, tanulmány, amelylyel egys. ember csak nagy fáradsággal és éppen olyan nagy áldozattal foglalkozhatik. Értékes közvetítőkké lettek ezért az üzleti világ és a fogyasztó közönség közt a hirdetési irodák, amelyek nélkül a kereskedő ma nagyon nehezen lehet meg. Egy a maga nemében igen jelentős bécsi hirdetési iroda *Dukes M.* utódaiknak (Augenfeld Miksa és Leszner Emil) irodája a napokban ünnepli meg főnöki állásának huszonötödik évfordulóját. Az 1874-ik évben *Dukes M.* alapította az irodát, aki jelenleg mint főadminisztrátor a *Neues Wiener Tagblatt* kiadó-vállalatának élén áll. A cég azóta otthon és a külföldön legelőismertebb képviselője lett a hirdetési ügynek. Mostani vezetői — akik közül Augenfeld Miksa ur az alapítós óta tagja a cégnek, hosszú évek óta tartó praktikus tevékenységük segítségével, és attól az elvtől vezette, hogy megrendelőiknek gondos és lelkiismeretes tanácsadói legyenek, tudták, hogyan kell a háznak folyton nagyobb kiterjedést adni s a nagy üzleti világ bizalmát a maguk számára állandóan biztosítani. A beföld és külföld összes újságjaival évek sora óta tartó üzleti összeköttetése után a cég olyan áttekinthet nyert a nemzetközi forgalom fölött, amely elengedhetetlen akkor, ha üzleti sikert várunk. A *Dukes M.* utódaik cégnek egy sereg jónévi íróval is van összeköttetése s így abban a helyzetben van, hogy az üzleti világ ama kívánságainak és nyilatkozatainak, amelyeket ő közvetít, a formájára és tartalmára is megfelelő befolyást gyakorolhasson. Egy években keresztül gondosan iskolázott személyzet áll rendelkezésére a cégnek, melynek irodafőnöke Heisig ur huszonhárom év óta nagy szakértelemmel vezeti az üzletet megkövetését. A ház főnökeit Augenfeld Miksa urat nemrég hirdetési dolgokban országos törvényességi hítes szakértővé nevezték ki. Ez bizonyítja, hogy mértékadó helyen is méltányolják a ház jelentőségét, amely most egy negyedszázados érdemes és sikeres üzleti tevékenységre tekint vissza.

(x) **Ha őszül a haja,** vegyen Zoltán-féle *Hair-regenerátort* 1 forintért a Hold- és Nagykorona-utca sarkán levő Zoltán B. gyógyszerárban. E szertől a haj eredeti színét visszanyeri. Utánzásoktól óvakodjunk!

A brunói csoda.

— A Budapesti Napló tudósítójától. — Budapest, szeptember 25.

Ugy látszik, a csendőrség már nyomában van a brunói „kisértetteknek”. Azt hiszik, hogy valami zsarolási história fog a szenzációs rüpködő butorok esetéből kisülni. A csendőrség vizsgálataiból a következőket tudták meg:

A brunói kastélyban, amely tényleg Beresényi volt s később a híres *Sándor* család birtokába került, *Sándor* Janka, a *Sándor*-családnak ms már 85 éves sarja lakott a leányával, aki később báró *Mednyánszky* Déneshez, a tudóshoz és országgyűlési képviselőhöz ment volt feleségül. Ez a házasság szerencsétlen volt és a felek különváltak, noha a házasságból egy fia is származott.

Ez a fia, báró *Mednyánszky* Imre, volt anyjának s nagyanyjának, a brunói kastély urnóinak minden reménye. Tanították, neveltették, óvták minden rossz tarsaságtól és a fiatal báró, aki most már negyven év körüli férfi, a tanulás révén, melyhez különös kedve volt, tényleg a legtöbbit vitte dolgát az egész családban. Kéne nyelven ír és beszél, híres mechanikus, végzett gépész, számottevő természettudós és azon a vidéken *czernomir* hírében áll. Roppant sokat olvasott, teljesben a kor színvonalán álló tudós, aki minden legújabb találmányról alaposan tájékozva van. Egyidőben katona szeretett volna maradni, föl is vitte a huszárfőhadnagyiságot, de az édesanyja, meg a nagyanyja feltették a ka-

tonalettól s rábírták, hogy hagyja ott a katonai pályát és legyen gazdálkodó földesur. A fiatal báró a Brunói szomszédságában levő *lukai* kastélyt és uradalmat meg is kapta és itt telepedett meg.

A mult esztendő őszén nagy feltűnést keltő esemény verte föl a brunói kastély csöndjét. Imre báró törvényes feleségévé vette *Godál* Annát, aki akkor Püstyében szobalány volt. *Godál* Anna, a fiatal báróné, a brunói uradalom egyik korábbi kertészének volt a leánya s állítólag ugyanabban a lakásban született, amelyben most a „kisértettek” mindent fölforgattak.

A brunói kastélyban nagyon neheztek a fiatal báróra ezert a házasságért; de a báró demokráta érzelmén ez a nehezeltetés nem változtatott. Felleségét Bécsben taníttatta s aztán odavitte a *lukai* kastélyba és urnőjévé vette a *lukai* uradalomnak, részesevé a maga tudományos buvárlatainak, elanygyra, hogy a fiatal báróné is magas műveltségű, szinte azt mondhatni — tudományosan képzett asszony lett. Érzelmekre nézve szintén demokrata és a *lukai* kastélyban senki sem talál semmi különösöt abban, hogy a *lukai* uradalmi kertész a bárónénak rokona.

Sokáig a brunói kastély nehezeltése sem tartott. A báró édesanyja és nagyanyja beletörődtek a változathatalomba, megbékültek az új párral s azóta már olyasmiről is volt szó, ami különösen a fiatal bárónénak tetszett volna, hogy az anya és nagyanyja a szép, nagy ősi brunói kastélyt átadják a fiataloknak és ők a kisebb *lukai* kastélyba költöznek. A dolog azonban abban maradt, mert a két idősebb urnő nagyon megszokta már a brunói otthont és nem szívesen változtatott volna lakást.

Augusztus 12-ikén a brunói báróné külföldre utazott, a brunói kastélyban csak az öreg nagyanya maradt s akkor tört ki, a báróné elutazása után két nappal, a brunói kisértetjárás. A fiatal báró, mikor erről hírt hallott, nem kutatta a dolgokat, nem vizsgálódott az eset után, hanem *vonatra ült és szintén elutazott*. Még a hatósági vizsgálatra sem jött haza.

Azóta kitudódott, hogy Püstyében, amikor a fiatal báróné mint szobalány még ott lakott, szintén történt éppen ilyen „kisértetjárás”. És pedig egy *Szabó* Alajos nevű masszornél, aki a szomszédja volt *Eroll* János püstyéni lakosnak, a fiatal báróné sógorának. A fiatal bárónénak ez a sógora volt a *Szabónál* történt kisértetjárás koronatanuja.

Érdekes dolgokat tudott meg a csendőrség *Witwár* mérnökről, a brunói uradalom tisztartójáról is, aki a brunói kisértetjárás koronatanuja volt, de akit az uradalmi kertész megédfolt. Volt az uradalomnak egy óriási szántóföldje a vasut mellett. Bármit vetettek bele, sohasem termelt. Szentül hitte az egész falu, hogy ez a föld meg van babonázva. Az uradalom végre bérbe adta a földet — *Witwár* tanácsára — *Berdack* brunói koresmárosnak és azóta a föld gazdagon terem. *Berdack* különben bizalmas embere *Witwárnak* máig is.

Ami a kisértetjárást illeti, arra nézve már a kihallgatások alkalmával megállapították, hogy a helyéből kimozdulni s aztán röpülni senki egyetlen tárgyát sem látott. Azokat, akik ilyesmit láttak, más tanuk megcáfolták, így az Ágh *Sándor*-féle seprűtáncot egyszerre hárman. Az események mindig az emberek háta mögött történtek, ahol rendesen ott állt valaki, valószínűleg nem ok nélkül. A csendőrség próbát tett és igen szép sikerrel produkálta a dobáló szellemek működését, pedig csak három különböző sarokban álló megbízott emberek voltak, akik a másféle irányított figyelmű emberek háta mögött manipuláltak. Ha az egyik sarokban feldült valami, odanézett mindenki és a másik ember a másik sarokban, az emberek háta mögött, kényelmesen folytathatta a makhinációt.

A vizsgálatot különben folytatják. Tudni akarják, hogy kik voltak a médiumok és kik alkalmazzák őket?

FŐVÁROS.

(*) **A millenáris alapítvány kamatal.** A főváros közoktatásügyi bizottsága albizottságot küldött ki abból a célból, hogy a közoktatási főosztálynak a millenáris alapítvány kamatainak a fölhasználása ügyében tett javaslatát tárgyalja. Az albizottság ma tartotta meg az ülését *Szabó* Károly tanácsos elnökele alatt s a következőkben állapodott meg:

Az alapítványt jétékonossági és kulturális részre szétválasztani nem célszerű, hanem sokkal helyesebb lenne olyan intézményt kizemelní, amely mind a két célnak megfelel.

Az javasolja, hogy az összeg nagyobb részéből munkásoknak kell létesíteni. Ennek keretében aztán meg lehetne valósítani a népkönyvtárt, a munkásoknak előadásokkal és hangversenyekkel való oktatását és nemes szórakoztatását. sőt esetleg a munkás-

közvetítést és a munkanélküliek foglalkoztatását is. Az így fűnmaradó kisebb összeget pedig az elzül-lésnek induló ifjúság megmentésére, vagy a vakok gyámolítására lehetne fordítani. Az albizottság eme javaslatával már közelebb fog a közoktatásügyi bizottság foglalkozni.

(*) **A Hungária-körút szélessége.** A Hungária-körút szélességét váltakozó módon, 18—24 ölben állapították meg. A mérnöki hivatal, a közmunkák tanácsának eme megállapodásával szemben beható tanulmányt tett, amelyben állást foglal el az ellen, hogy helyenként 18 öl szűkítik meg ezt a nagyfontosságú, fő közlekedő utvonalat, amely vasutakat köt össze s amelyen magán vasut is lesz. Kéri a mérnöki hivatal a tanácsot, hogy most már ugyszólván a tizoktettedik órában, állapodjanak meg az utvonat 24 öl általános szélességben, nehogy később milliókat fizessen a főváros, akkor, ha majd a közvasutat arra kell vezetni. Megemlíti végül a mérnöki hivatal, hogy annak idején a középítési bizottság s a közgyűlés is 24 öl szélességére kívánta alakítani a Hungária-körutat; hanem a közmunkák tanácsa macakos ellenzte a mérnöki hivatal ilyen értelmű javaslatát, sőt a belügyminiszterrel is a 18 önyire való összeszorítás mellett tett előterjesztést.

(*) **Iskolaszéki választások.** Az iskolaszéki választásokra a főváros területén már csaknem minden kerület megkezdte intézkedéseit. Ma este 6 órakor a Terézváros tartott értekezletet, amelyet *Radocza* János országgyűlési képviselő hívott össze. *Radocza* megnyitván az ülést, köszönetet mondott a bizottságnak és *Tenczer* Pál elnöknek, buzgó munkaságáért, mit *Tenczer* Pál elnök rövid beszédben köszönt meg. Ezután ajánlatára 7 tagú bizottságot választottak, amely az iskolaszéki új tagjait jelöli ki és ajánlja választásra. A bizottság elnöke *Radocza* János.

(*) **A szegénységi bizonyítvány.** A belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben reámutat arra, hogy a szegénységi és vagyontalansági bizonyítványok kiállítás és hitelesítése a kívánatos gondosság és alaposág nélkül történik. Fölhívja tehát a törvényhatóságokat, hogy szigoruan utasítsa az illető hivatalnokokat, hogy a szegénységi bizonylatért folyamodók vagyoni és kereseti viszonyairól pontos és megbízható tudakozódás után szerezzenek meggyőződést, hogy így a visszaéléseket lehetőleg meggátolják.

(*) **Gyárvizsgálatok.** A főváros nyilvános épületeit, főleg pedig gyárait minden évben megvizsgálják, hogy azok a tűzrendszet követelményének megfelelőek-e. A vizsgálóbizottság eddig hét kerületet vizsgált meg, s most csak az első, nyolcadik és kilencedik kerület gyárjai vannak hátra. Ma kezdtek meg a IX. kerületben a vizsgálatokat, amelyek befejezése után az első kerület jön sorra.

(*) **Késlekedő vasutépítés.** Az Erzsébet királyné-utja mentén lakó telektulajdonosok beadványt intéztek a tanácshoz, amelyben sürgetik az Erzsébet királyné-utjára tervezett villamos vasut megépítését. Elmondják a beadványban, hogy ők ingyen a műlokat föl a vasut céljaira szükséges területet egyből áldoztatni is készek hozni és a főváros hatóságától mégis már négy év óta kapnak biztatást, a nélkül, hogy a vasut dolga csak egy lépést is haladt volna. Most legutóbb augusztusra ígérték az építés megkezdését s ismét nem történt semmi sem. Kéri a telektulajdonosok, hogy határozzon meg a hatóság új terminust s azt végre-valahára tartsa is meg, mert különben kénytelenek lesznek jogorvoslatot találni.

(*) **A Vágány-utca megnyitása.** A VI. kerületi előjáróság azt kérte, hogy a Vágány-utcat nyissák meg, mert az arra irányuló forgalom nagyon megnövekedett már. Kéri egyzersmind az előjáróság, hogy az utat kövezzék ki. A mérnöki hivatal most azt a jelentést teszi ebben a tárgyban, hogy az illető telektulajdonosok ingyen adták át az utcanytásra szükséges területet; a kiépítés tekintetében pedig azt javasolja, hogy egyelőre elég lesz, ha a megnyitandó utat kavicssal kiegyengetik s most még mellőzik a költségesebb kövezést.

(*) **A főváros jégszükséglete.** Ma délelőtti tartották meg az áreljést a főváros közvagóhidjához szükséges jég szállítására. A jég mennyisége 231.358 köbméter. A legelőnyösebb ajánlat szerint hétézer forint átalányösszegért szállítják az egész mennyiséget.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Fővárosi Nyári Színház.** A *Fővárosi Nyári Színház* énekes személyzete ma veit bucsut a budapesti közönségtől a *Virágcsatában*. Ez volt a *Makó*-féle társulat egyik legjobb operetelőadása s a közönség zajos elismeréssel honorálta a bucsuzók igyekezetét. Ezuttal lépett föl utoljára a társulat primadonnája, *R. Réthy* Laura asszony is, aki ez idő szerint az ország egyik legszebb hangu operett énekesnője. A művésznő a *Budai Szinkör* szerény keretében egész nyáron át csaknem elrejtve énekel, mint a filemle a bokorban; de akik az igazi nagy énekművészet élvezésére ájtártak a *Budai Szinkör*-be, gyönyörűséggel hallgatták *Réthy* Laura fényes kolaraturáját, a felső, a közönső és mély hangokban

egyaránt csillogó, egyenletes és tiszta énekét. A művésznő most Temesvárra megy s kétségtelen szerezése lesz a temesvári első magyar szezonnak, hogy Réthy Laura segít felelődni a temesváriakkal a német opera-stagionét.

**** Ditrói Mór mellészobra.** A Vígsház műszaki személyzete szép ajándékkal lepte meg a napokban Ditrói Mór művészeti igazgatót a nevenapja alkalmából. Egyik neves budapesti szobrász által mintázott, pompásan sikerült mellészobrát készítették el s ajándékozták igazgatójuknak,

**** A kassai színház megnyitására.** Az Országos Színház-Egyesület-et a kassai új Nemzeti Színház megnyitására Balassa Jenő tanácsos, Mészáros Kálmán irodai igazgató és Vedress Gyula titkár fogják képviselni.

**** A primadonna levele.** Ha valakinek a világon, a színházi primadonnáknak bizonyára nagy okuk van ügyelni arra, hogy a hozzájuk címzett levelek a nélkül jussanak puha kacsóik közé, hogy indikrét kezek megbolygatóknak a — levéltitok szentségét. A primadonnákhoz írott levelek ugyanis ezer olyan édes titkot rejtegetnek, vagy legalább rejtegethetnek, amelyhez — ha ugyan a büntetőtörvény különben is nem tiltáná, — senki másnak nincs köze, mint csak annak, aki írta és akinek írta, vagyis a primadonnának magának. Akadnak azonban kíváncsi lelkek, akik éppen a titokzatos primadonna-levelekre a legkiváncsiabbnak és valószínűleg erre vezethető vissza, hogy a Magyar Színház egyik primadonnája, aki a napokban megvált ettől a színházról, azt vette észre, hogy a hozzá címzett levelek erősen indikrét kezeknek mennek keresztül, míg az ő saját kacsói közé jutnának. Ennek az indikréciónak a nyomait fel is fedezte egy hozzá intézett levélnek a borítékján, amely azt mutatta, hogy a boríték ki volt nyitva s aztán újra leragasztották. Minthogy pedig az ilyesmiben a primadonnák nem értenek tréfát, a Magyar Színház távozóban levő művésznője a háziasszonyát följelentette a bíróságnál levéltitok megsértése miatt. Ma tárgyalták ezt a pikáns kis levél-ügyet egyik budapesti bíróság előtt, de ítélet-hozatalra nem került a sor, mert a művésznő még az ítélet meghozatala előtt visszavonta vádját.

**** Catherine. Henri Lavedan** ilyen című színműve, mely a párisi Théâtre Françaisben rendkívüli sikert aratott, a jelen évad folyamán színre kerül a Vígsházban. Az igazgatóság ennek a darabnak kizárólagos előadási jogát 1898. március 16-án szerezte meg közvetlenül a Drámai Szerező Társaságtól Párisban, azt — a Vígsház vezetősége kebelében akkorában megállapított formák pontos megtartásával — játékrendjébe nyomban beiktatta és dr. Marquis Géza által magyarra fordította. Mindezekből tehát kétség-telenül kiderül, hogy a Catherine című színdarab legfeljebb csak elnézésből kerülhetett bele a Nemzeti Színháznak nemrégiben közzétett ez évi hivatalos programjába.

**** A ki a pályadíjat a zsebében érzi.** A mai postával az alábbi levélkét kaptuk, amelytől már csak azért sem sajnáljuk a nyomdafestékek, hogy a Népszínház népszínmű-pályabíráinak a tudomásukra essék:

Tisztelt szerkesztő ur!

Kérem adjon helyet becses lapjában soraimnak. Mert az mégis botrányos, amit a népszínmű pályázattal a bíráló bizottság elkövet. Biztos tudomásom van róla, hogy már rég meg-egyeztek abban is, hogy melyik műnek adják ki a díjat. Hogy jól vagyok értesülve, ime a célba veit mű címe is: *Rókafogás* — és dacára ennek, — dacára a kommunikéknak, hogy már e hónap elején kihirdetik, ime ma szeptember 24-ike és még mindig ott vagyunk, ahol ezélt egy évvel. Igen kérem, mint a kit nagyon közelről érdekel ez a dolog, a t. bíráló bizottságot — legyen kegyes és pénzemet ne tartsa továbbra is magánál, hanem juttassa végre ahhoz, akít már is megillet. Mikor még a szerkesztő urnak köszönetemet kifejezem szívességeért, amért soraimat közölni szives volt, maradtam megkülönböztetett tisztelettel

A rókafogás.

De, bíráló uraim, hát miért nem adják már oda ennek a gentleman-nek a pénzét? Ez igazán nem szép önköltől!

**** A Fővárosi Nyári Színkör premierje.** A Fővárosi Nyári Színkörben holnap, kedden, kerül bemutatásra Verne Gyula látványos színműve: *Grant kapitány gyermekei*. A darab egyes fejezeteinek címei: A hajótörés. Hírek a másvilágról. A Duncan. A gyermekrabló sas. A kalózkirály. A kelepce. Mi atyánk, ki vagy a menyekben. Az újdonság szereposztása a következő:

Harry Grant — Szakács, Dzsomer — Czille Valéria, Mery — Jesók, Róbert — Tárnoky Gizella, Glenaron — Odvy Árpád, Arabella — Juhász, Paganel — Faragó Ödön, Ejrta — Pataky Béla, Forszter — Fapp Mihály, Bob — Krémer Jenő. A nagyszabású látványosságot egész héten adják.

A második felvonásban előforduló táncot betá-

nitotta és a szótól táncolja Tóth Böske, kivülé még résztvesznek a táncban: Szabó Karolyné, B. Homoki Rózi, Hollósi Rózi, Hevesiné, Újvárdi Vilma, Orsz Rózi, Fehér Laura és Baranyainé.

**** Az Országos Színház-Egyesületből.** Az Országos Színház-Egyesület tanácsa október harmadikán, kedden, délután három óraker tartja rendes havi ülését, amelyre a vidéki tanácsosok közül Pintér Imrét és Somogyi Károlyt hívták be. A tanács-ülést megelőzőleg október másodikán a fegyelmi bizottság tartja ülését.

**** A Magyar Színház főpróbája.** A Magyar Színházban csütörtök délelőtt tizenegy óraker tartják meg a Szulamit főpróbáját. A darab első előadása pénteken lesz.

**** Gyermekelőadások a Városligeti Színkörben.** A Városligeti Színkörben holnap az *Ezeregy éj* című regét adják. A főszerepeket felöltöttek és gyermekek játszzák. Az előadás, amelyhez új díszleteket készítettek, hatodfél óraker kezdődik. A helyek árait leszállították.

**** Zenészek nyugdíjintézte.** A magyarországi Zenészek Országos Segítő- és Nyugdíj-Egyesületének legutóbb tartott választmányi ülésén Bartay Ede kir. tanácsos, elnök bejelentette, hogy réhai Ács Károly az egyesületnek négyezer koronát hagyományozott, mely összeg már be is folyt az egyesület pénztárába. Az ülésen fölvettek néhány új tagot és harmincegy zenész özevényének fejenként évi száz korona segéyit szavaztak meg.

**** Az Operaház előadása otthon.** A magyar királyi Operaházban holnap (kedden) este Beethoven dalműve, a *Fidelio* kerül színre. A Telefon Hírmondó az előadást közvetíteni fogja s így az előzőtök otthon is végig hallgathatják. Opera után 11 óráig felváltva cigányzenés és katonamuzsika lesz hallható a kagylókön.

MŰVÉSZET.

□ Magyar nők festőiskolája. A mi fővárosunk mindinkább elveszti szigoru kereskedői jellegét és lassan-lassan átfőrdődik egy művészi életet lehelő, bohém levegőjű metropolissá. Most egy új intézmény fokozza ezt a jellegét: a magyar nők festőiskolája. Nálunk is számos uri asszony rajong a festőművészetért, szeretnék elsajátítani ezt a nemes művészetet, amelyet eddigél csak mint műkedvelők gyakorolhattak. Ezek és a hivatásszerű festőnők részére hiányzott az a speciális intézet, amely bizonyos tekintetek miatt nem fogadja be a férfinevűdeket. Ki tudja, nem-e akadt volna nálunk akár-hány Róza Bonheur féle tehetség, ha a magyar festőnők külön kiképzetéséről gondoskodhattak volna. Két jeles magyar festőművész szövökezett most, hogy ezt az intézményt minálunk meghonosítsák. Az egyik *Karlovsky* Bertalan, a telivér párisi izlésű, és magyar lelkületű, messze külföldön is ismert finom esztét stílusista, aki *Munkácsy* Minálvön kívül a legszebb sikereket aratta Párisban, és aki szerény és minden feltűnést mellőző modorával egyik legszeretremelőbb alakja a magyar művészvilágnak. A másik *Tolnai* Ákos, a Münchenben kiképzett arcképfestő, aki nemrég egy angol lord arcképével jelentős feltűnést keltett, s a fővárosi művészünnep-ségeknek évek hosszu sora óta ünnelet és előkelő izlésű rendezője. A két művész most női festőiskolát szervezett a Rottenbiller-utca 46. számú házában, amelyben természet (modell) után oktatják a növendéket. A tanfolyam már október 1-én kezdődik és május 1-ig tart. A művészajlamu hölgyek figyel-mébe nagyon melegen ajánljuk ezt a nagyvárosi intézményt. Beiratkozni lehet *Karlovsky* Bertalan, Damjanich-utca 32. számú műtermében.

□ *Kozma* Sándor siremléke. *Kozma* Sándor siremléke ügyében a pályaműnek megbirálása végett kiküldött bizottság ma délután döntött. A mű-saruok termébe huszonhátszáz siremlék-minta érkezett be. A munkák nagyon szépek, művésziessék. A bizottság *Hammersperg* Jenő főügyész elnöklése mellett a következő tagokból állt: *Székely* Ferenc, *Katona* Béla és *Kenedy* Géza. A megbízott művészek voltak *Bezeredy* Gyula, *Róna* József és *Zala* György. Beható megbirálás után az első díjat egyhangulag a *Fő-ügyész* jelisével beérkezett, római stílusban keresztülvitt, nagyon szép műnek ítéltek oda. A jel-igés levélből *Kallós* Ede szobrász neve tűnt elő. A szoborra 6000 forint áll rendelkezésre s a pályanyertes művészt a kivitellel is megbízzák. A második díjat, 500 koronát, a bizottság az *Emlékezet* című mintának ítélte oda, amelyet *Margó* Ede nyújtott be. A bizottság szeptember hónap 29-ikén délután, a főügyész hivatalos helyiségében fog a pályanyertes művészzel a kivitelt tekintetében megállapodni.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ *A Kisfaludy-Társaság* ülése. A *Kisfaludy-Társaság* szerdán, 27-én délután öt óraker tartja az Akadémia kistermében nyári szünete után első fel-olvasó ülését, melyek tárgyai a következők: 1. *Dal-madu* Gvőző rendes tag *Zoborheaven* és *Kapivár*. kül-

temények. 2. *Hegedüs* István rendes tag *Emlékeszéd Szász* Béla felett. 3. *Kozma* Andor rendes tag *A kovács* ballada. 4. *Folyó* ügyek.

□ *Az Uránia előadása.* Az *Uránia magyar tudományos színház-egyesület* állattani szakosztálya 22-én ülést tartott a Múzeum tanácstermében. Azokat az előadásokat vitatták meg ezuttal, amelyeket a már most nem sokára megnyitól Uránia-színházban az állattan köréből be lehetne mutatni. Dr. *Horváth* Géza, muzeumi igazgató ör elnököt és *Lendl* Adolf műegyetemi magántanár referált a beérkezett terve-zetekről. A tanácskozásban többen vettek részt, *Mocsáry* Sándor, *Wachsmann* Ferenc, *Ráts* István, dr. *Kertész* Kálmán, *Lakatos* Károly és mások, akik a bejelentett tárgyak közül a következőket fogad-ták el kidolgozásra és a színi bemutatáshoz: *A Balaton és élete* dr. *Horváth* Gézától. *A tenger élete*, dr. *Lendl* Adolftól. *A mocsár madárvilága*, *Wachsmann* Ferenc és *Lakatos* Károly tervezete szerint. Az *erdő élete és egy szarvasvadászata*. Végül felkérte *Gárdonyi* Géza tagot, hogy mutassa be részletesebb kidolgo-zásban tervezetét arról az előadásról, amelynek ke-retében a *pókok élete* és a *szövés-fonás mesterségét* akarja tárgyalni. — Mindezeket a tárgyakat kinema-tikus felvételekkel, vetített képek és könnyen érthető érdekfeszítő előadások kíséretében mutatják be.

EGYESÜLETEK.

(Az Orvostanhallgatók Segítő- és Önképző-egyesülete) 24-ikén tartotta 39-ik alakuló gyűlését 1899-900-ra *Brugós* Gyula, a múlt évi elnök elnök-lete alatt. Ma pedig a tisztviselőket választották meg a következőképpen: Elnök *Entz* Béla, alelnök *Nar-ratil* Dező. I. titkár ifjabb *Morelli* Gusztáv, II. titkár ifjabb *Babarczy* Schwartz Ottó, pénztáros *Riegler* András, ellenőr *Mannsfeld* Ottó Pál, főkönyvtáros *Lutter* Károly, alkönyvtárosok ifjabb *Benczur* Gyula és *Schmidt* Béla, főjegyző *Berkó* Antal, aljegyzők *Dollinger* Béla és *Zsigmond* Zoltán, háznyag *Groß* Béla. Az egyesület október 1-jén kezdi meg működését az üllői-utli Klinikai régi bonctani épület II. emeleti helyiségében.

(*Debreceni* kör.) *De*-recennek Budapestre szá-kadt ifjai már régóta foglalkoznak egy *Debreceni Kör* alapításának tervével. A terv most meg is valósul, mert vasárnap az új belvárosban az Irányi- és Lipót-utca sarkán levő Klotild-kávéház külön helyiségében szép számmal jelentek meg haldumegeyi ifjak s egyik ügyvédoktor tagjuk elnöklése alatt kimondták a kör megalapításának szükségét s megtették a lépé-seket, hogy a kör mennél előbb megalakuljon. Addig is, míg ez megtörténhetik, péntek esteként 8 óraker összejöveteleket rendeznek a fentemlített helyiségben. Kéri az érdeklődőket a megjelenésre.

SPORT.

*. *A Freudenau*ból. A bécsi versenytérrel rohamosan folyik el a víz, úgy, hogy semmi akad-álya sem lesz az októberi meetingnek, amely tudva-levően 19-ike helyett már 18-ikán akarja elkezdni a meetinget, hogy legalább az elmaradt versenynapok egyikét ledolgozza.

*. *Őszi lóversenyek.* A Prince of wales handicap dől el holnap, ha jól megy minden, legalább egy tuat résztvevővel, nagy várakozása közben a turfmaneknek. Mert a Prince of wales handicap min-dig érdekes, ha akárhogyon is rójja ki a handicap pa-terhek, annyi bizonyos, hogy a piros oszlopnál együtt van az egész field s finishe alatt nagyobb az izgalom, mint sok klasszikus verseny küzdelmében. Mint minden évben, ez idén is fut néhány elsőb-b rangu ló a közepesebb handicap lovakkal; összesen lesznek körülbelöl tizenketten, mint értesülünk, a következők:

<i>L'Astro</i> 56½	..	(Huxtable)
<i>Anuska</i> 55½	..	(Adams)
<i>Noring</i> 54½	..	(Cleminson)
<i>Diadal</i> 53½	..	(Hyams)
<i>Neni</i> 52	..	(Rumbold)
<i>Ilángián</i> 49½	..	?
<i>Orchef</i> 49	..	(Poole)
<i>Plukus</i> 47½	..	(Gilchrist)
<i>Feodora</i> 46½	..	(Wilton)
<i>Isolde</i> 42	..	?
<i>Ladro</i> 39	..	(Slack)

A legjobb ló a társaságban kétségkívül *Anuska*, mely ott van most teljesen tavalyi tudásának tető-pontján. Csakhogy e tudása miatt minden társának tekintélyes számu kilogrammot ad előnyképpen s így valószínű, hogy erős küzdelme lesz a győze-lemért. Társai közül igen jónak látszik *Neni*, a ver-seny tavalyi másodikja, mely öt éves létére potom 52 kilót visz s nem rossz még *Diadal* sem, mely min-den újabb futásával jobb és jobb lónak mutatja ma-gát. Ha négy vagy öt éves korukban futnak a lovak a Derbyt, akkor talán megnyerné *Diadal*, mely mint Derby-crack kezdte a pályáját és sok balszerencse után végre mint jó handikapló küzdi fel magát a versenylovak Parnasszusára. Tehát *Anuska*, *Neni*, vagy *Diadal*, ez a realis tip, míg a meglepetés lova *Feodora*, melynek augusztusi szép futását, úgy látszik.

nem vette észre a handicaper, különben többre taksálta volna 4 1/2 kilónál. Holnap dől el még az ősi kanadai is, ebben már alig 3-4 ló próbálkozik, hogy megszerze gazdájának az 5000 koronát. Ezek közül pedig *Busserl* a legjobb. Csak ha ő nem indulna, akkor lesz első rangú kilitása a hü Szeszélynek. A holnapi nap típeit itt adjuk:

- I. *Mondainc—Malteser.*
- II. *Szemere-istálló—Eregy.*
- III. *Anuska—Néni—Diadal.*
- IV. *Busserl—Forgách-istálló.*
- V. *Quóta—Davensberg.*
- VI. *Ladrone—Perle rose.*

*. **A beszélő újság a löversenyekről.** A *Telefon* *Hirmondó* holnap (kedden) már a délutáni órákban részletes referátát olvastat fel a löversenyek eredményéről. Azok tehát, akiket egyéb elfoglaltságuk viszatart attól, hogy a versenytérre kimenjenek, a *Hirmondó* révén gyors és hiteles tudósítást nyerhetnek az odakünn történetekről.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Uj táblai bírák.** A király *Ráth* pestvidéki törvényszéki bírót és *Devies* újvidéki törvényszéki elnököt a budapesti királyi ítélőtáblához bírónak nevezte ki.

§§ **Kajetán az első.** A nyári szünetnek vége. A sajtóbírószág tárgyaló termében, ahol nyárára az unalom félszkelte bo magát, ma megsértett urak és haragos fiskálisok járnak-kelenek. Az első sajtótárgyalás a nyár után. Egy egész sereg megrálgalmazott közlistviselő, aki a maga igazát keresi s az egész kispesti intelligencia, amely *Seper* Kajetán cikkézése miatt haragszik, jelen van, csak *Seper* Kajetánt keresik hiába. Ő beteg. Ő, aki miatt megtörték a nyári eszindét, megzavarták a nyári pókok nyugalmát.

Seper Kajetánt *Ács* László bíró, *Dorfner* Antal jegyző és *Baki* Béla megyei számvérv nyilvános rálgalmazással és becsületsértéssel vádolják. *Seper* azt írta róluk, hogy a kispest-szt.-lőrinci helyiérdekű vasutnak villamossá való átalakítása alkalmával megvesztegették őket. A tárgyalás avval kezdődött, hogy *Seper* védője tudatta a törvényszékkal, hogy védené rosszul van s a tárgyaláson nem jelenhetik meg. *Böhm* kir. alügyész ellenzi, hogy *Seper* távolléte miatt elhalasztsák a tárgyalást. A sajtóbírószág rövid tanácskozás után elrendeli, hogy *Seper* távollétére való tekintet nélkül megtartja a tárgyalást. Miután az esküdteket kisorsolták, *Zsitvay* elnök felolvassa *Seper* nek a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amelyből kitűnik, hogy a vádolt sajtóíró és sajtórendőri kihágás miatt már három ízben volt büntetve.

A bizonyítási eljárás során kihallgatták *Vathy* Istvánt, aki *Seper* eltoloncolása után szokta volt átvenni a kéziratokat és a lapozó küldött közleményeket. *Rácz* Károly nem érintkezett *Seper*rel s ő csak *Vathy*nek mondotta el az adatokat, aki felvilágosításért ment hozzá. Ő viszont *Dorfner* Artur segédjegyzőtől kapta az adatokat, aki maga beszélte ki, mennyit kapott. A tanuk legnagyobb része a kispesti kávéházban hallották ezeket a dolgokat. Mások semmit sem tudnak az esetről.

Kihallgatják *Dorfner* Arturt, aki unokatestvére *Dorfner* Antal jegyzőnek. Kihallgatása előtt elnök leteteti vele az esküt.

Elnök: Ön többek előtt nyilatkozott, hogy a *Vilamos* Vasut-Társaság ajándékot adott a bírónak, jegyzőnek, igaz-e ez?

Tanu: Igen, én mondtam. De csak tréfából mondtam.

Elnök: Ön többeknek mondta. De megjegyzendő, nem akkor mondta, mikor azok mind együtt voltak, hanem külön-külön is.

Tanu: Igen, többször is mondtam.

Elnök: En nem tudom micsoda erkölcsi felfogásu emberrel van dolgom, de ez nem tréfa, ha azt mondják egy közlistviselőről, hogy meghagyja magát vesztegetni.

Tanu: Ez jellemzi a kispesti állapotokat, hogy azt ott tréfának veszik.

Szünet után az ügyész mondotta el védbeszédét, mire *Dorfner* Antal jegyző beszélt. Sajnálja, hogy az ügyesség csak ezt az egyetlen rálgalmazó cikket inkriminálta, holott van legalább ötven ilyen. A kihallgatott tanuk vallomásaira, különösen pedig *Rácz* Károly volt segédjegyző vallomására megjegyzi, hogy az haszontalan s nem való.

Az olyan segédjegyzőt, mint ő — ugymond — bármikor kirughatom az irodámból!

Elnök ezért a kifejezért erőlyesen rendre utasította *Dorfner*t, aki még néhány szóban *Seper* elitelését kérte az esküdtektől.

Az esküdtek rövid husz pernyi tanácskozás után meghozták verdiktjüket. E szerint vétkesnek mondatott ki *Seper* Kajetán 10 szóval 2 nem ellenében a *Dorfner* Antal, *Ács* László és *Baki* Béla sérelmére elkövetett rálgalmazás vétségében.

Böhm ügyész súlyosbító körülménynek kérte betudni, hogy *Seper* rálgalmazásért már több ízben volt büntetve. A sajtóbírószág rövid tanácskozás után

Seper Kajetánt a büntetőtörvénykönyv 258. §-ába ütköző 4 rendbeli rálgalmazás vétségéért összbüntetésként 3 havi fogházra és 80 forint pénzbüntetésre, esetleg további 8 napi fogházra ítélte. Egyben pedig elmarasztalta az összes költségek viselésében s eltelezte, hogy az ítéletet jogerőre emelkedése után a *Kispest-Szent-Lőrinci* Lapokban közzétegye.

Nyiltér.

Egyéves önkéntesek

elegánsan, izléssel és olcsón felszerelhetnek. Árjegyzék bérmentve küldeték.

Sorozókötelesek

díjmentesen kapnak oly könyvecskét, mely az egyéves önkéntesi év elnyerésére vonatkozó magyar-német szövegű védővénycikket, utasításokat és folyamodvány-mintákat tartalmazza.

WEINER és GRÜNBAUM

cs. és kir. udvari szabók. II. Vilmos német császár udvari szállítói, portug. kir. udvari szabók. József főherceg udv. szállítói, József Agost főh. kamarai szállítói BUDAPEST, IV., Váci-utca 27. sz.

Kapható az összes ásványvízes üzemekben, gyógyszer-tárakban és drogeriákban. Mátton és Wille, Budapest.

(Az a rovat alatt közöltteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

A bolgár fejedelem Bécsben.

Bécs, szeptember 25. Ő felsége parancsára a a bolgár fejedelmet, aki holnap érkezik ide, a pályaudvaron tábori jelvényes díszszázad zászlóval és zenével fogja fogadni.

Osztrák-magyar hajók utja.

Bécs, szeptember 25. Távirati jelentés szerint az Elisabeth osztrák-magyar hadihajó *Vuszungba* érkezett, ahonnan hét-nyolc nap múlva *Sangaiba* megy, onnan pedig október 7-én visszatér *Vuszungba*. A *Saida* osztrák-magyar hadihajó 23-án két hétre *Port-Saidba* érkezett. A hajón minden rendben van.

A transvaali háboru előestéjén.

London, szeptember 24. A Trafalgar-square-en tartott mai népgyűlésen, amelyet a transvaali háboru ellenző lakosság rendezett, a tömeg több ízben megrohanta a szónokokat, akiket lovasrendőrség vett körül és védelmezett. Egy szónokot megvertek. A jelenlévő katonákat a nép nagy ufongással vállaira emelte. Csak akkor sikerült a teret és környékét kiüríteni, mikor a rendőrség nagy segítséget kapott. Sok tüntetőt letartóztattak. Néhány ember a lovak alá került. A gyűlésben résztvevők számát harmincezerre becsülik. A gyűlés rendezői még az este ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a város egyik legnagyobb termébe nyilvános népgyűlést hívnak össze.

Éstervár, szeptember 25. A *Novoseti* azt írja, hogy a transvaali kérdésben szó sem lehet a nagyhatalmak közbelépéséről. A berlini *Nationalzeitung* — mondja az orosz lap — egészen helyesen jellemezte ebben a kérdésben a hatalmakat, amikor azt állította, hogy érdekeiket nem érintik a dél-afrikai események.

Francia munkások a pápánál.

Róma, szeptember 25. A pápa mintegy 1500 francia munkást fogadott, akiknek azt mondta: Legfőbb kívánságunk az, hogy megmutassuk, hogy egyház igaz anyja a népeknek, mert csak az egyház képes az osztályérdékek különbözősége mellett a társadalmi rendet föntartani és már ezen a világon, amennyire lehetséges, valamennyit boldoggá tenni. Hogy valóban keresztény munkások legyetek, azt az ígét és példát kell követnetek, amely a megtévedteket visszavezeti Krisztushoz. Így azután aggkorunkban vizsgálatásunkra szolgál működésük.

A pápát, aki kitűnő egészségben van, a zarándokok lelkesen éltették.

Merénylet egy rendőrtisztviselő ellen.

Páris, szeptember 25. Ma délután egy ember revolverrel rálőtt *Puybarandra*, a prefektúra rendőri osztályának igazgatójára, de nem talált. A merénylő vonakodik megmondani, hogy mi indította erre a tette, úgy látszik, hogy örült.

A kalifa ellen.

London, szeptember 25. A *Daily Telegraph*nak érkezett kairói távirat szerint előkészület tesznek arra, hogy azonnal expedíciót vezessenek a kalifa ellen.

A szirdár néhány tisztelt Omdurmanba ment, ahol az expedíciót szervezik. A kalifa *Dsebel Gedio* mellett foglalt állást. Sok híve van körülötte. Az expedícióban valószínűleg csak bennszülött csapatok lesznek.

Közgazdasági táviratok.

London, szeptember 25. (*Gabonapiac*.) Az irányzat általában állandó. Liszt 3 d-vel magasabb. Városi liszt 23—28 sh. repceolaj 23 sh. 4 1/2 d. Eladók tengeri 18 sh. 9 d. Behozatal: buza 50.000 qu. árpa 27.000 qu., zab 140.000 quarter. Az idő szép.

New York, szeptember 25. (Buzaszállítványok a mult héten.) Az Egyesült Államok atlanti tengeri kikötőiből Nagy-Britanniába 157.000 qu. Franciaországba a kontinens más kikötőibe 125.000 quarter buzát szállítottak. Kaliforniából és Oregonból Nagy-Britanniába 27.000 qu., a kontinensre — quarter buzát szállítottak.

Frankfurt, szeptember 25. Árfolyamok szeptemberre. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti* forgalom. Osztrák hitelrészvény 231.30. Osztrák-magyar államvasut 145.60. Déli vasut 32.40. Osztrák aranyjárdék 92.80. Olasz járdék —. Laura-kohó —. Harpeni —. Discont —. Alpsei 258.50. Bécsi bankgyesület —. Szilárd.

Berlin, szept. 25. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti* forgalom. Négyezzálekos magyar aranyjárdék —. Magyar koronajárdék —. Osztrák hitelrészvény 231.60. Osztrák-magyar államvasut 145.50. Déli vasut 32.40. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz 216.35. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

New York, szeptember 25. Liszt helyben 2.70. Buza szeptemberre —, októberre 74 1/8, májusra 77 1/8, Tengeri szeptemberre 39.3/8.

Chicago, szeptember 25. Buza szeptemberre 74.3/8 Tengeri szeptemberre 35.—.

N a p i r e n d.

Naptár. Kedd, szeptember 26. — Római katolikus: *Jusztina*. — Protestáns: *Jusztina*. — Görög-orosz: (szeptember 14.) ker. felm. — Zsidó: *Tisri* 22. Succoth utolsó napja. — A nap két reggel 5 óra 33 perccor. — Nyugszik délután 5 óra 32 perccor. — A hold két este 10 óra 5 perccor. — Nyugszik délután 1 óra 18 perccor. Utolsó negyed délután 4 óra 3 perccor.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 4—5-ig. Az ősi löversenyek II. napja. Kezdeté délután egy-negyed 3 órakor.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara teljes ülése délután 4 órakor. Az országos régészeti és embertani társulat rendes havi ülése délután 5 órakor a magyar tudományos akadémia heti üléstermében.

Wagner-kiállítás a Nemzeti Szalon termében (Ferenciek-tere 9. sz.) nyitva reggel 9 órától este 9 óráig. Belépődíj 20 krajcár.

Nemzeti múzeum: Régiségtára, nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Teknológiai Iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Iparművészeti múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja nyitva délelőtt 9—1-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 10.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

Statistikai hivatal könyvtára nyitva 10 órától 1-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelem-történeti múzeum és keleti mintatár az Incesarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.

Somossy Mulató. Nagyzező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folies Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Ós-Budavára. Uj szeptemberi variété műsor.

Circus Henry. Naponta változatos műsor.

Europa kávéház. Ferenc-József-tér, Farkas Pista és fiai zenekara.

Budapest kávéház, Andrássy-ut, Rácz Laci híres zenekara.

Miakits M. bor és sürcsarnoka az Urania színház mellett Kerepesi-ut 19. naponként zeneestély. Saját termésű borok.

Walter kávéház. Sárbogárdi Farkas Sándor hangversenye.

Páris szálloda. Váci-körút. Énterem. Elegáns kávéház. Látványosság: *Bachus*-énterem.

Ehm János éttermeiben (ezelőtt Szikszay) Nemzeti Színház-épület. Banda Marci hangversenye.

Müncheni valódi *Pschorr* malátásör mindenütt kapható.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince ét-teremben Schrammel hangversenye.

Wekerle kávéház. Kerepesi-ut. Veres Sándor dal-társulatának hangversenye.

Orient kávéház. Kerepesi-ut. Csóka József zenekarnak hangversenye.

Gregorits Ferenc éttermei Duna- és Lipót-utca sarkán. Fővárosi látványosság. Hetenként kétszer katonazené.

Margithid-kávéház. Lipót-körút 2. sz. Balogh Lajos és Dobronyi Géza zenekara hangversenye.

Kerekpáriskola: Legnagyobb és elegáns berendezéssel Révai-utca 18. szám alatt. (Dénes és Társa tulajdonosok.)

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás kerekpárterem.

KÜLÖNFÉLEK.

Felhő terül el...

Felhő terül el fenn az égen,
És árny a föld felületén,
De benn az ősi levegőben
Reszket valami enyhe fény.

A levegő olyan köröttem,
Kedves komolysággal tele,
Mint egy szerelmi könnyű gondtal
Törődő szívnek benseje.

Kisteleki Ede.

† **Bizalmasan.** A belga királyné, aki mult télen veszedelmesen beteg volt, Spaban időzik most, ahol november közepéig marad, s ott kiptörbált szolgálók gondos ápolása mellett és bizalmas barátok körében jól érzi magát. A királyné kitűnő gyalogoló s mivel lovagolnia és kocsiháznia nem szabad, sokat gyalogol. A minap Chaudfontain-ba gyalogolt. Utközben nagy eső lepte meg, úgy hogy a legközelebbi kunyhóba kellett menekülnie. A kunyhóban öreg paraszasszony ült, akivel beszélgetni kezdett.

— Azt hiszem — kezdte a paraszasszony, — maga a királyné. Nem mondhatom, hogy valami nagyon csinos. Hány éves is tulajdonképpen?

— Bizony már hatvannégy éves vagyok, felelte mosolyogva a királyné.

— Csak hatvannégy? No, akkor én vagyok a tekintélyesebb, mert én vagyok az öregebb, már hetven éves vagyok.

A királyné hangos kacajra fakadt, azután mélyen meghajolva így szólt:

— Igen, maga öregebb és mégis csinosabb. Beismerem, hogy igaza van.

† **Hetes ikrek.** Az emberek már csak egyenkint jönnek e világra. Ikrek, hármás ikrek már ritkábban születnek, de még sem olyan ritkán, hogy abból olyan dolgot csinálna a világ. A négyes és ötös ikrek már természeti csodaszámba mennek. Amíg hetes ikrek születnek, addig bizonyára jó néhány századnak kell elmulnia. Ez az eset legutóbbára Hamelnben történt meg. Még ma is mutatja egy kőbe vésett dombormű, hogy 1600-ban, január 11-én egy házaspárnak egyszerre hét gyermeke született, fájdalom, mind a heten már kilenc nap múlva meghaltak, miután a szent keresztiséget rájuk adták. Az akkori idők jámbor szokása szerint a hetes ikrek az üdvözítő lábainál hevernek a domborművön, szülőiktől és rokonaiktól körülvéve. A szülők neve is oda van vésvé.

† **Élősködő halak.** Az alsóbbrendű állatok, különösen a férgek között elég gyakori jelenség, hogy életüket más, rendszeren valamely magasabb rendű állat rovására tartják fenn, amennyiben annak testén, vagy még gyakrabban annak testében élősködnek. A gerinces állatoknál ez az életmód csak kivételesen és ritkán fordul elő. Különösen néhány halfajról ismeretes, hogy a létért való küzdelemben letértek a táplálékszerzés egyenes útjáról s más állatok testében keresik megélhetésüket. Az egyik a Myxine nevű husz-harminc centiméteres hosszú halacska, amely Európa északibb tengereiben, rendszeren tetemesebb mélységben tartózkodik. Teste féregalakú, csupasz. Szemei nincsenek; orrürege a szájjal közlekedik, ami halaknál rendkívül ritka eset, mert az orrüreg náluk rendszeren vakon végződik. Színe halovány kék; bőre nyálkás. Ez a sajátos halacska megtámadja a nagyobb tengeri halakat, különösen a tőkehalat és a tokféléket, amelyeknek testüregébe behatol s belsejükből táplálkozik, míg a gazdaállat tönkremegy. Más élősködő halak a Fierasfer nemhez tartozó fajok, amelyek többnyire a melegbb tengerekben, de a Földközi-tengerben is honosak. Testük szintén csupasz és hosszú, hegyes farkal végződik. Nagyságuk tíz-husz centiméter között ingadozik. Életmódjuk annyiban tér el az előbb említettekétől, hogy nem táplálkoznak gazdájuk testéből, hanem csakis lakásul használják azt fel. Gazdájuk pedig különböző tengeri uborka (Holothuria) fajok, amelyeknek kloaka-nyílásán át, farkal előre hatolva, beforódnak faalakuan elágazó légzőszerveikbe. Táplálékuk apró rákokcskákból és más effélékből áll. Ritkább esetekben kagylókat, tengeri csillagokat, sőt meduzákat is választanak lakásul.

† **Guérin emlékére.** Semmi sem mulik el nyomtalanul a földön s még a kár is haszonra válik. Két napja, hogy Guérin feladta a várát és Párisban máris alig beszélnek róla. Hogy emléke mégis fennmaradjon, egyik hive, egy pálinkamérő boltja cégéréül lefestette Guérin házat és nagy betűkkel feliratta üzlete ajtaja fölé:

AU FORT-CHABROL.

A mi annyit jelent, hogy *A Chabrol-várhoz!* Egy antisemita erszénygyáros pedig elkészítette a Chabrol-vár utánzatát sárga dísznőbőrűl; az ablakokat, a kaput és a tetőt kék szarvasbőrből sajtolták. A kirakatra tett csinos kis házíkot sokan bámulják. Aminek a boltos nagyon örül.

† **Franciaország hivatalnokai** Franciaországnak van a legtöbb hivatalnok a világ összes országai között. 1846-ban 188.000 állami hivatalnok a és alkalmazottja volt, 245 millió fizetéssel; 1873-ban

már 285.000 340 millió fizetéssel; 1898-ban pedig 416.000 627 millió fizetéssel. Franciaországban minden ezer lakosra tizenegy állami hivatalnok és alkalmazott esik. Franciaország után a legnagyobb rekordot Belgium éri el, ahol ezer lakosra nyolc hivatalnok esik, Ausztria-Magyarországban minden ezer lakosra csak két állami hivatalnok és alkalmazott jut.

† **A terítés új módja.** S. grófnő, akinek az izlését szívesen követik a párisi társaságban, okos újítást hozott be a terítés dolgában. Nem ülteti vendégeit egy nagy asztalhoz, ha ebédet ad, hanem több kisebb asztalhoz. Egy-egy ilyen asztalhoz négy-hat vendég kerül és mindegyik asztalnak egy-egy *dizelnőknő* jut. A dizelnőknő azután szabadon választhat a meghívottak közül, hogy kik legyenek körülötte. Ezzel a ház urnője megszabadul attól a nehéz feladattól, hogy kit hová ültesse rangja és vonalmai szerint. A kis asztaloknak a díszítésében nagy változatosságra van így alkalom. Menü-kártyát nem ad S. grófnő, hanem minden vendégnek a terítéke mellett egy kis bokréta van a kedves virágaiból. Mindegyik asztal más és más virágokkal van díszítve. Most a divat az, hogy az asztalt szépen körül övezik valami virágfüzérrel s középen egy vázban ugyanazok a virágok pompáznak. A dizelnőknők a kobliükön, vagy az övükben ugyanazokból a virágokból bokkrétát viselnek, mint méltóságának a jelvényét. Ez az új divat erősen terjed már.

† **Vásár után.** A tehénkét eladták. Megitták utána az áldomást is olyan bőségesen, hogy nem volt Pavloven ember, aki be ne rugott volna a tehén bőréből. Az orosz paraszt, aki ily módon tulajdonított az egyetlen vagyonkáján s a nagy vendéglátás folytán beitta a tehén árát is, azon törte a fejét, hogy már most még mit lehetne eladni. Mit? Hát az asszonyt. Odakinálta egy özvegy embernek, aki ráállt az alkura s megvette az asszonyt egy csomó ezüst pénzen meg egy üveg pálinkán. A vevő azután el is vitte az asszonyt magával s a történeti hűség kedvéért mondjuk csak — egy cseppet sem zúgolódott. Másnap az eladó kijózanodott s esze nélkül szaladt a feleségeért.

— Gyere vissza no! Tréfa volt az egész. Gyere no!

Az asszony azonban úgy gondolkodott, hogy de bizony, ennek fele sem tréfa, sőt valóságos komoly gyönyörűség s kijelentette, hogy az új a mellől egy tapodtat sem megy. Mikor pedig a kereskedő férj nagyon is akaratoskodott, az eladott asszony egy bottal magyarázta meg az urának, hogy merre visz az ut haza felé.

REGÉNY.

A verebek.

(2)

— REGÉNY. —

Irtá: KABOS EDE.

De ha közületek sikerül egynek valami, az egészen más. Az ő világosságánál a világ visszalát a multba, az ősközig s egyszerre fölismeri az utódban az őskö nagyságát, az ősköben pedig az utód esiráját. Meglésd, ha egyszer valami nagy sikerred lesz, az összes Szaploneczayak minden érdemét benned fogja megjutalmazni a világ.

— Ostobaság! — morogta Szaploneczay a dunyha alól.

— Nem ostobaság — tüzelt tovább a másik. És az eleven Szaploneczayak is mindjárt emlékezni fognak rád, csak egyszer mosolyogjon rád a siker.

— Vigye el az ördög, ahány eleven Szaploneczay van — dohogott a poeta. Ha Janó volnék és üveges tót, talán vacsoráztam volna az este s az mégis többet ér.

Erre Korniss nem felelt.

— Különbem monok én neked valamit, Korniss. Megmutatom neked, hogy nem vagyok gentry, hanem kereskedő. Keríts nekem egy mézeskalácsot, akinek versek kellene. Minden versért adjon egy mézeskalácsot és sohasem irok más verset, csak neki. Legalább tudni fogom, hogy a verseim „szívűből jönnek és szívűhez szólnak” — ahogy te szoktad irni.

— Ostobaság! — morogta most Korniss és füleire huzta a paplant. Ezen az éjszakán nem vitatkozott tovább, mert érezte, hogy Szaploneczay éhes. Ilyenkor pedig a gentry is csak úgy a gyomrával gondolkozik, mint a thurzói asztalos

fia. Nem győz rajta más, legfőlebb az álom. Tehát aludjunk.

Reggel Korniss mindig korábban kelt. (Nem hagyja a gentryt korábban kelni). Felöltözködött és a tapétaajtón benyitott a sötét, hideg kávéházi helyiségbe. Ahogy az ajtó fölt, a nyáróta nem mosott keskeny ablakokon beszűrődött a máreiusi hajnal, lassankint el tudott igazodni a hatalmas lokalitásban. Az asztalokon egész piramisok emelkedtek a nádszékekből, a billiárdasztalokon halommal heverték az újságtartók, a kassza emelvényén ott felejtettek egy likőrös üveget, de üresen, a konyha is tátogva meredt az üres kávéháza. Korniss mégis fanatikusnak kutatta minden ranggal, hogy nem talál-e valamelyik fiókban, a konyha valamelyik edényében valami eledelt. Olyanformán járta be a esukott kávéház minden zugát, mint Robinson a maga szigetét. De még csak egy kis elszáradt, egyszer már kifőzött teára se akadt. Elfőzik azt maguk a kávéosok, úgy látszik.

— Utálatos kávéház — morogta nap-nap után.

A vége mindig az volt, hogy megint a könyveit kellett megdézsmálni. Kiböngészte, háromszor is megrostálta, melyiket nélkülözi legkönnyebben s aztán elindult vele az antikvárius-hoz. Mire Szaploneczay fölébredt, Korniss már valami harapni valót hozott neki, amit Szaploneczay elfogadott ugyan, de sok sürű szemrehányással.

— Megint hiányozni fog a nyomdaköltség-ből. Mért nyúltál a könyvekhez?

Korniss zavartan dadogta:

— Megkapom a héten a Nagy Történet második kötetét s akkor ki lesz a nyomdaköltség. Különbem csak két rossz regényt adtam el.

— Vigyázz, Korniss! Egyszer csak harangoztak a „Kritikai Szemle”-nek s akkor fücs a magántanáráságnak is.

Korniss ilyenkor elvörösödött. Az utolsó időben csakugyan sürűn esett meg, hogy a nyomdát nem tudta kielégíteni. Rossz volt a

saizon, a könyvkiadók lustálkodtak s a „Kritikai Szemle” kevés könyvet kapott „szíves megbeszélés végett.” — Pedig a Korniss havi újságjánál a könyvek nemesak a témát jelentették, hanem a nyomdaköltséget is. Ami könyv a hónap során összegyűlt, azt az antikvárius előzékenyen konvertálta s ennyiből a sovány újságoska nyomdaköltségének ki kellett telni. Jó hónapokban ki is telt. Kivált amióta a kiadók megcsinálták maguknak azt a kis axiómát, hogy: „a magyar közönség nem tud könyveket vásárolni, csináljunk tehát neki drága könyveket, amik már nem is könyvek, hanem fényűzés.” Azóta a publikum veszi szívesen a luxuskönyveket, a „Kritikai Szemle” pedig egyetlen könyvben kapja meg néha az egész nyomdaköltségét. Mert Korniss kijárta magának, hogy a kiadók egy-egy reklámjárca fejében a legdrágább könyvekben is megküldték neki a bírálati példányt. Ő pedig hűségesen irt mind-egyikről s ha más nem, a kiadó mindig elolvasta a lapocskát. (No, a szerző is, de ez magától értődik.)

Korniss nem igen büszkélkedett ezzel az ő rendszerével. Egy kicsit szégyelte is magát. De aztán kiöntötte egyszer a szívét Szaploneczay előtt:

— Nem teszem anyagi haszonért, most is tartozom a nyomdának. Az írónak és a kiadónak ninesen kárak belőle, mert az az egy példány, amit az antikváriustól is csak pénzért kell megvenni, nem teszi. Anyit megér nekik egy kedvező kritika, ha más nem is igen olvassa, csak ők. Nekem pedig használ a kollégáim és a professzoraim szemében. És megirhatom a gondolataimat, ismertté tehetem a nevemet. Mégis csak valami, hogy az ember szerkesztő. Ha letettem a tanári vizsgát, jó kifogásom van, hogy ne hagyjam magamat kinevezni akárhová, az isten háta mögé.

(Folytatása következik.)

— **Átszámítás kifliire.** Semmi különös oka nem volt rá, de azért a párisi pékegyesület elnöke kiszámította, hogy mennyi kiflit lehetne készíteni az idei francia buzatermésből. Az idei buzatermésből 9,284,279,900 kilogramm liszt állítható elő. Minden kilogrammból husz kiflit készíthetnek, az idei buzatermés tehát 185 milliard 685,598,000 kiflire volna elég. Minden lakosra tehát ötezer darab kifli jut.

Vidám pillanatok.

— *Salamon Ödön.* —

Ha:

— ellenségünk hamarabb öszül, mint mi.

— **Összes pénzünket kártyán veszítettük** — állmunkban.

— revánból pezsgőt kell rendelnünk és a pincér azt mondja, hogy a pezsgő, az már elfogyott.

— a nem dohányzók fülkéjében egy magános nő azt kérdezi mi tőlünk:

— Szabad-e rágyujtanom?

— fogadásból ötven bock-szivat nyertünk és akad olyan bolond, aki azokat csakugyan meg is adja.

— régi kalapunkat ujjal cserélik fel.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

H. L. 1. Sem a grófi, sem a bárói rangot megváróltni nem lehet. Ezeket a rangokat, a minisztertanács meghallgatása után, a király adományozza. Minden egyes rang- vagy címadómozgásért azonban a kincstár számára bizonyos meghatározott díj fizetendő, így a grófságért 2520 forint, a báróságot 3150 forint. 2. Azt az álmot nem érdemes a főherceggel közölni; nem is venné tudomásul.

S. M. Z. 1. Semmiféle előtanulmány nem szükséges, hogy az egyrészes önkéntesi tanfolyamot végezze. Egyszerűen beiratkozik a tanfolyamra, elvégzi annak idején az illetékes hadtestparancsnokságnál jelentkezik vizsgára. A jelentkezési folyamodvány útján történik, amelyhez csatolni kell a születési bizonyítványt és a tartózkodási hely közigazgatási, vagy rendőri hatósága által kiállítandó személyazonosság bizonyítványt. 2. A tanfolyam részletei iránt tessék az igazgatóságához (V. Nagy-Korona-utca 13.), illetőleg Pissinger Jenő ny. századoshoz (VI. Szondy-utca 29/b.) fordulni.

G. G. Nagybánya. 1. A jegyzői tanfolyam már szeptember 1-én megkezdődött. 2. Korhoz nincs köve a felvétel, de a jelentkezéstől hat középiskolát követelnek. 3. Külön jegyzői vizsgát okvetlen kell tenni, mert a tanfolyam végzése jegyzői állásra még nem képesít. 4. Evi tandíj 30 frt.

E. I. Garam-Szent-György. Ha a szerződésben elmondás nincs kikötve, akkor nem lehet.

102.795. sz. előfzető. 1. Ha jól van elkészülve, mindenütt könnyű; ha készületlenül, mindenütt nehéz. E tekintetben semmi különbség sincsen a fővárosi és vidéki középiskolák közt. 2. A közoktatásügyi miniszter esetleg megadja az engedélyt, hogy a VIII. osztályba beiratkozassék s azután érettségít tehessen. 3. A latin, görög vagy görög-pótló tantárgyak, világtörténet, magyar irodalomtörténet stb. 4. Arra nem kaphat engedélyt, hogy egyenesen érettségizzen, előbb a VIII. osztályból vizsgálatot kell tennie. 5. A különböző tárgyakat főnebb elősoroltuk.

Kitartó előfzető. Az alapítvány dolgában méltóztassék egyenesen a kereskedelmi minisztériumhoz fordulni, ahol azt kezelik. Ott szívesen megadják a szükséges felvilágosításokat.

Dr. O. N. Az ünnepre rendező bizottság felhívásait már közöltük; azokban bennfoglaltott az ön eszméje is. Ismétlésekbe bocsátokznánk, ha a beküldött felhívást is közölnék. Szíves üdvözlét.

V. C. Sárvár. 1. Nem lehet. 2. A közjegyző székhelyén lévő járásbírósg vezetője végzi el. 3. Ugyancsak a járásbírósg vezetője, esetleg valamelyik albiró. 4. Nem végezhet.

S. I. Ó-Besse. Ilyenkor azonnal ügyvédhez kell fordulni, mert különben megkésik, mert nyolc nap alatt igénykeresetet kell benyújtania.

Kriminálista. A bíróság a bizonyítékokat szabadon mérlegeli s így a felhozottakat is tekintetbe fogja venni, a tényállás ismerete nélkül azonban el nem dönthető, hogy a kérdéses vallomás mennyiben elhatározó az ügy felderítésére.

S. L. Magyarország egy sincsen, külföldi cégeket pedig — még ha tudjuk is a címüket — elvből nem ajánlunk. — **K. A.** Sürgös mezei munkát szabad végezni. — **K. L. Mező-Berény.** Ha katonai egyenruhában ment be a postahivatalba, nem volt köteles lenni a sapkájá. A postahivatali hölgyeknek tehát nem volt igazuk, hogy ha ezt illetlen-séggnek veszik s megaprehendáltak érte. A posta különben is közbiztatl, ahol a társaságokban szokásos illemszabályok ebben a tekintetben nem kötelezők. — **K. H. Dreyfus** maga is *Dreyfus*nek mondja magát, tehát így is kell olvasni a nevet. — **102.997. sz. a. előfzető.** A központi állampénztár, ahová a jelentés díj küldendő, IV., Vámház-köruton, a Fővámház első emeletén van. A befizetett összegről ott szabályszerű nyugtát kap s ezt kell a szabadalmat kérő folyamodványhoz csatolni. — **S. F.** A semmitől csak megsemmisíthette volna az ítéletet s a haditörvényszékét új tárgyalásra utasíthatta volna. — **Sz. Bárd Fejérváry Géza** honvédelmi miniszter 1833-ban született, ezidőszent tehát 66 éves. Sorsjegyeinek utána néztünk s néhány nap múlva megkapja rájuk a választ. — **Tudatlan.** Nem ideges ön, kedves kisasszony, hanem szerelmes. Ez pedig nem olyan rettenetes betegség, hogy miatta meg kellene válnia az élettől. Az idő mindent meggyógyít. Legyen türelemmel és férjhez fog menni. Ami pedig pályázatát illeti, küldje azt egyenesen oda, ahová folyamodik. Nem volna semmi értelme, hogy valami újságban közölje. Nem oda való ez. — **Legújabb előfzető.** Valamiféle észkért. — **E.** Ha igénybe veszi továbbra is az ismétlési órákat, köteles a díjat megfizetni, különben nem. — **D-a-e-d.** *Cegled.* Dr. Moréll Károly egyetemti tanár, IV. Zsibár-utca 1. sz. — **Hü olvasó.** Állítólag a londoni löversenyterén történt. — **S. V. Elek.** Este megjelenő német nyelvű napilap még nincsen, csak a *Pester*

Lloyd esti kiadása. — **B. S. Tisza-Dob.** Ilyen nevű magyarországi község nincsen. Külföldi helységnevtár pedig nem áll rendelkezésünkre. — **W. L. Török-Kanizsa.** Az új váltóúrlapokat folytonosan nyomják a szükséglet szerinti summában. 1900-ra minden esetre kiigazítják a szövegben levő évszámot és 18. helyett 19. lesz ott olvasható. — **E. A. Kis-Marton.** Magyarul: fogtechnikus, fogmives, németül: Dentist. — **Katona.** A 14. számú utász-zászlóalj Szegeden állomásozik. — **S. S.** Használja a marienbadi kurát. Az orvos megmagyarázza majd, milyen mértékben. — **W.** Ismételjük, amit egyszer már megkértünk, hogy csak annak adnak mindenütt, akinek engedélye van. — **Gazda.** A Köztelek szerkesztőségében, IX. Üllői-ut 25. szívesen megadják a szükséges felvilágosítást. Tessék lapunkra hivatkozva, oda fordulni. — **101.240. sz. előfzető.** Igen, köteles hadmentességi adót fizetni. Benne van a törvényben. — **N. E. Budapest.** 1. Az almanachot minden előfzetőnk megkapja, tekintet nélkül arra, hogy éves, féléves, negyedéves vagy hónapos előfzető. 2. Márkus József kollegánk művészeti napilapja csak októberben indul meg. — **Régi előfzető.** *Zemplén-Nagy-Mihály.* Dr. Havas Adolf, IV., Mária-Valéria-utca 7. sz. — **V. A. Budapest.** 1. Annnyit jelent: cselekvény, tett, tárgyalás, jelenet. 2. Nem hivatalos újságíró, posta- és táviradi főtiszt Budapesten. — **Előfzető leánya.** J. M. ez idő szerint Velencében tartózkodik. Közlebbi címét nem tudjuk. — **Tüzer.** Nemcsak szabad, de kell is. — **B. J. Budapest.** Méltóztassék a törvényben megkeresni. Sorsjegyet illetőleg a napokban kap üznet. — **H. S. Temesvár.** Egy ausztriai katonai fogházban ül le börtönbüntetését. — **L. Nyitra.** Igen, köteles megfizetni mind a két adót. — **G. M. Budapest.** Az a hölgy igenis jogosan tiltakozik a kérdéses kifejezés ellen, amelyet ön helytelenül használt a levélben. Kérjen bocsánatot érte s akkor szent lesz a béke ismét. — **R. D. Budapest.** Az illetékes anyakönyvvezetőnél kell bejelenteni a gyermekek születését, aki azután hivatalból értesíti annak az államnak budapesti képviselőjét. Törvényes gyermekek különben az apának, törvénytelen gyermekek az anyának illetőségét követik. — **H. F. Karcag.** Olyan lap csak egy volt magyar nyelven, az azonban megszűnt. — **S. D. Budapest.** Fogadott leányt. — **K. E. Sz.** Nem ismerjük azt az intézetet. — **Monopol-kávész. 1.** A gyapju-utcai német színház 1889. december 21-én égett le. 2. A főrendiházi tagság nem örökölhető méltóság, tehát nem száll át a fiutódókra. — **Salgó.** Alkalmi költeményeket október hatodikára majd minden szavaló könyvben találhat. Nyomatásban már egyszer megjelent versek lenyomatására nem vállalkozhatunk. — **G. G.** Magyar nyelven olyan munkát nem ismerünk. Ami pedig második kívánságát illeti, szívesen eleget teszünk, ha a lap számát vagy megjelenése napját megjelöli. — **K. D. Léva.** Akármelyik könyvkereskedőnél is megkapja a kérdéses költeményt. — **Ózdi tisztí kasszinó.** Ha a huszevesnek nem volna tápláló ereje, nem ajánlanák az orvosok a betegeknek. — **Sorsulódzótt.** Semmit sem tehet ellene, mert alárít egy nyilatkozatot, amelyben kijelenti, hogy nincs rajta követelni valója. Ha ez az irás nem volna, bepörölhetné. A fenyegetésektől pedig éppen óvakodjék, mert akkor még esetleg a büntetőtörvényvel is összeütközésbe jöhetne, zsarolás címén. Turje tehát békén a sorsát s igyekezzék feleljeni. — **Geometria.** A kérdés megfejtését keresse

Grubbe Mária.

(44) — **Dán regény.** —

Írta: **JACOBSEN J. P.**

Édes testvérem! Régi közmondás ugyan, hogy Szt. János és Szt. Pál napja közt minden bolondnak van egy józan órája, de az én férjem uramról sehogy sincs igaza ennek a mondásnak, mert az én hőbortos uramnak sehogy sem akar megjönni az esze. Mindaz, amit eddig írtam róla, valóságos gyerekjáték ahhoz képest, amit most tesz ez az ember. Most tízezerszer, százezerszer bolondabb dolgokat művel, mint eddig. Azt tette, hogy Kopenhágába utazott s magával hozta onnan régi szeretőjét, akit Karennek hívnak s akinek fényes lakást rendeztetett be a kastélyban. Most már nem én vagyok itt az asszony, hanem Karen, engem kitekelt az ajtó elé. Te pedig kedves testvérem, meg fogod kérdezni anyánkat, hogy vajjon nem látja-e végre elérkezettnek az időt, hogy az ügyeimet rendezze. Mert nincs olyan ember ezen a világon, aki ne nézné szánakozva az én sorsomat s senki sem fogja rossz néven venni télem, ha ezt a sorsot eldobom magamtól, miután elviselni alig tudnám.

Mária mennybemenetelének napján kinözt meg legérzékenyebben Frederik Ulrik. Ezen a napon a kertbe mentem s mikor visszatértem, az ajtót bezárva találtam. Mikor azt kérdeztem, hogy mit jelent ez a tréfa, azt felelték, hogy Karen asszony tart igényt az én szobáimra s így nekem itt semmi keresni valóm nincsen. Ágyamat a kastély hátsó részén levő szobák egyikébe vitték, ahol olyan hideg van, mint a templomban s úgy süvit benne a szél, hogy a padlók is recsegnek belé. Ha mindazt a kint és benn levő akarnám írni, amelynek osztályosa vagyok, olyan hosszú lenne levelem, mint valami prédikáció s ha így folynak a dolgok tovább is,

bizonyos, hogy tönkre megyek bele. A jó Isten kegyelme legyen velünk s azt kívánom, hogy mindig jó hírt halljak felőled.

Mindig hü testvéred

Grubbe Mária.

Agerhuns kastély, 1666. szeptember 2.

Grubbe Anna Mária urasszonynak, a laalandi bíró nejeének Höegh Sti ur feleségének, az én drága testvéremnek szeretettel.

Ulrik Frederik tulajdonképpen épp úgy megutálta az életmódját, mint Grubbe Mária.

Kiesapongásaiban mindig a jó módhoz volt szokva. Ezek a közönséges, norvég katonatisztek pedig nyomorúságos, koldus cimborák voltak csak s ezekkel a leányokkal sem lehetett valami különös módon mulatni. Karen Fiol volt az egyetlen, akiben nem a durvaság és nyersség volt a tulntegő, de azért Karennek is szívesebben adta volna ki az utat ma, mint holnap.

Ezt a csöcselékét különben is csak azért hozta a házába, hogy Máriaát bosszantsa. Egy darabig mulatott rajtuk, jól érezte magát köztük, de mikor az dolog unalmassá és utálatossá vált, minden eszközzel azon volt, hogy elhitesse önmagával, hogy okvetlenül szükséges volt ez a magaviselet ahhoz, hogy Máriaát engedékenységre bírja és megtörje. Az engedékenység egyre késett, Mária még mindig nem volt hajlandó arra, hogy büntetésénél könnyöregye férje lábaihoz boruljon s így Frederik Ulrik heroikus eszközök-höz folyamodott csak azért, hogy ha török-szakkad, Mária ellentállásának véget vessen. Azt, hogy Mária csakugyan nem szereti őt, sehogy sem akarta elhinni, úgy gondolta, hogy felesége egyébről sem álmódozik, mint arról a pillanatról, mikor újból férje karjai közé vetheti magát.

De mivel észrevette, hogy szerelme újra felébredt iránta, meg akarja magát bosszulni egy darabig tartó hütlenségeért. És Frederik Ulrik nem vette rossz néven tőle, hogy ilyen módon akart bosszút állani, sőt tetszett neki, hogy Mária bosszura gondol, csak az nvultalanította, hogy a

dolog olyan sokáig huzódik s lassanként unni kezdte az életet.

Mind ezek mellett azonban nem védte magát valami tulságos biztonságban s megbánta, hogy Fiol Karen magával hozta Kopenhágából; de egyrészt nem tudta elviselni a többiek neveltségét, másrészt úgy számított, hogy a féltékenysége a leghatalmasabb szövetséges a szerelem háborúiban, azt pedig tudta, hogy Mária féltékeny Fiol Karenre.

Mária makaeskodott, még mindig távol maradt s Frederik Ulrik már attól félt, hogy soha sem fog közeledni. Minél jobban kételkedett ebben, annál erősebbé vált szerelme.

Viszonyukba most olyanféle izgalom kezdett közebe jászani, mint aminő játékközben vagy vadászat közben fogja el az embert.

Rettegés közt, de számító gyávasággal követte el egyik igaztalanságot a másik után s egyre várta a kedvező pillanatot, amelyben a nemes vadat felhajtja. De nem sikerült.

Végre mégis!

Valami olyasmi történt, amit Frederik Ulrik jelnek, még pedig biztos jelnek vehetett. Grubbe Mária egy napon, midőn Fiol Karen a szokott-nál is erősebben sértette meg, egy borszját kapott fel, végig szaladt vele a szobákban, belépett Karen szobájába, beresztelte belülről az ajtót s annak rendje-módja szerint alaposan megverte a férje szeretőjét. Aztán mint aki legjobban elvégezte a dolgát, nyugodtan végigment a Karen sikoltozására összegyűlt cselédség sorsfala közt.

Frederik Ulrik a városban volt, mikor ez az eset történt. Karen azonnal elküldte a szolgálját, de Frederik Ulrik nem jött haza. Csak késő délután lovagolt be az udvarra.

Karen elébe szaladt, de Frederik Ulrik szeleden fétre toltta s egyenesen Mária lakosátálya felé tartott.

(Folytatása következik.)

egy algebraiban. Nekünk nincs időnk matematikai kérdésekkel foglalkozni. — Magyar olvasókör. Zsófia-... Igen. E. S. volt igazságügyminiszter, valóságos belső titkos tanácsos. — B. Gy. Kivánságának — sajnálatunkra — nem tehetünk eleget. — D. K. Kolosvári. Katill Mándész.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Vasutak bevétele. Az osztrák-magyar államasutársaság bevétele 872.555 forint, csökkenés 53.798 forint. A déli vasut bevétele 1,544.394 forint, növekedés 7588 forint.

Vasúti forgalmunk Zimony—Belgrádon át a múlt hónapban a kiviteli irányban némileg csökkent, a behozataltal azonban jelentékenyen emelkedett, nevezetesen a szarvasmarha-behozatal (1209 kocsi-rakomány) és a friss gyümölcs-behozatal (809 tonna). Legnagyobb kiviteli cikk volt a faára (575 tonna), cukor (376 tonna), cement (321 tonna) és a vasáru (984 tonna). Az év eleje óta augusztus hó végéig volt az összes vasúti kivitel 33.034 tonna, valamivel kevesebb, mint a múlt év megfelelő időszakában; kivitetett ezenkívül még 915 ló és 112 vasúti jármű. Behozatalt ugyanezen idő alatt 11.549 tonna áru, továbbá 3592 kocsi-rakomány szarvasmarha, ami a tavalyi 2272 kocsi-rakománynál csaknem 60%-kal több és végre 967 kocsi sertés, ami a múlt évinél 10 %-kal kevesebb.

Szeszüzlet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lefolyt héten a szeszarak 1/4 forinttal ellanyhultak. Ha valaki azt kérdezné, hogy mi az oka ennek, bizony meg volnánk akadá ennek magyarozatával, mert tulajdonképpen semmi sem történt, amivel az árnyalulást indokolni lehetne.

Jegyzetek: nyersszesz finomított szesze nagyban: 19.25—19.50 forinton, finomított szesz nagyban: 56.25—56.75 forinton, kisebb mennyiségben 57.—57.25 forinton, denaturált szesz nagyban 18.—18.50 forinton, kisebbben 19 forinton, ingyenhorodokban.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) Vörös lóhere. A külföldi tudósítások hatása alatt a piac helyzete folytatódott is igen szilárd. Az áraknak Amerikában folyton fölfelé mozgása megerősíti a már eleinte is szűknek jelzett ottani termést és az importnak majdnem valamennyi piacairól kedvezőtlen hírek hallatszanak a termésről. A mi eddig magyar áruból piacra került, meglehetősen minőségűnek mutatkozik és a termelőknél könnyen elérték az igényelt árakat. Csehországon kívül is érdeklődik már a külföld magyar áru iránt és míg a múlt héten az átlagárak 45—50 forint közt mozogtak, az utóbbi napokban néhány szebb tétel megint magasabb jegyzések mellett kelt el. Az egészét tekintve, az üzlet helyzete épp oly kellemes, mint szilárd.

Lucerna. Franciaország már beállított kínálatával a Provence vidékéről beérkezett mustrák elég szép világos színűek, de szemük apró. Az olasz termést mennyiség dolgában kedvezőnek mondják, de minősége alig kielégítő; a mi belföldi termésünk állítólággal sokkal jobb, mint a múlt évi, de ez ideig alig került valami a piacra.

Őszi búkkönyvt, őszi borsóit, szösös búkkönyvt, Szent János rozsoit és bíborherét még mindig élénken keresnek.

Vas. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A múlt heti élenkebb üzletmenet e hétre is átterjedt. Különösen nyersvasban a kereslet még növekedett, mi az ár jelentékenyebb emelkedését eredményezte. Horganylemezekben az ár még mindig ingadozó és inkább a magasabb árjegyzés felé hajlik. — Budapesti helyi árak 100 kgként 2% pénztári engedménnyel: magyar nyersvas 4.80—5.20 frt, Bessemer-nyersvas 4.65—4.75 frt, wtkowitzi nyersvas 4.45—4.55 frt, félnyersvas 4.30—4.40 frt, magyar rudvas 9.60—10.— frt, stájer rudvas 11.—11.50 frt, tartányilemez 20.— forint, hengerelt vasgerenda 11.50—12.50 frt, vaslemez 12.30—12.60 frt, horganylemez 39.50—40.50 frt. Ócskavasak: nehezebb vasdarabok 3.50—3.60 frt, könnyebb vasdarabok 3.—3.10 frt, I. rendű öntöttvas törmelék 3.90—4.70 forint, elégettt öntöttvas törmelék 1.80—2.— forint, ócska vas-sin 4.—4.50 frt, 100 kgként tiszta készfuzet ellenében.

Terpentinolaj. (Kalmar Sándor jelentése.) Az irányzat kellemes volt, amennyiben különösen a vidéki fogyasztás javult. Későbbi szállításra több kötés jött létre; a teljes napi árak mellett viztisza áru 26.50—27.— forint 100 kgként, hordóval együtt, 18% göngysúlylyal, 2% scotló engedménynevel, készpénzfuzetésre. Egyes barrekok 1/2 forinttal drágábbak.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 2786 darab juh. — kecske. Jegyzett árak: Elsőrendű ürü 22—23 1/2, kivételesen 24 kr. kilonként, vagy 20—24.— frtng paronként, középminőségű ürü 20—21 krajcár, paronként 16—19 forint, anyajuhok legjobb minőség — krajcár, paronként — forint, ki-

vételesen — krajcár, rackajuhok I. sz. minőségű — krajcár, paronként 12 1/2 forint, kiverési juhok 17—19 forintig paronként 9—13 forint. Szerbiai juhok paronként — forint, Keeskek — forint paronként. Miután a vidéki mészárosok kisebb vételkedvet tanusítottak, az árak általában 1 krajcárral hanyatlottak kilogrammonként. Csak egészen jóminőségű ürük iránt volt élénk a kereslet, miért ezek ára csak egyes esetekben volt 1/2 krajcárral olcsóbb.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. szept. 23-án. Készlet 614 darab. Értézet 205 darab. Összesen 819 darab. Eladot 286 darab. Maradt 533 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. súlyban 41 1/2—43— krajcár, 220—280 kgr. súlyban 41—43 krajcár, 320—380 kgr. súlyban 40—43 krig. Örcg nehéz paronként 400—600 kilos — krajcár, Malacok 38—41 krajcár kilonként. A vácár hangulata lanya volt.

Bécsi vágómarhavásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtottak 3549 darab magyar, 301 darab galíciai, 11 darab bukovinai, 945 darab németországi, — összesen tehát 4806 darab szarvasmarhát. Árak hangulata barátságos, 50 krral, közepes áruknál 1 frrtal magasabbak.

Jegyzések: 100 kilogrammonként élő súlyban: magyar hizóökrök I. minőségű 36—38 forint, kivételesen — forint, II. minőségű 32—35 forint, III. minőségű 28—31 forint, galíciai hizóökrök I. minőségű 37—38 forint, kivételesen — frt, II. minőségű 34—36 frt, III. minőségű 30—33 frt, német hizó ökrök I. minőségű 40—41—42 frt, kivételesen — forint, II. minőségű 35—39 forint, III. minőségű 31—34 forint, legelő ökrök 22—30 forint, bika és tehén 24—35 forint.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, szeptember 25.

Mérsékelt kínálat és korlátozt vételkedv következtében az irányzat lanya volt. Forgalmába került 25.000 métermázsa buza, kezdetben 5, később 10 krajcárral alacsonyabb árakon. Rozsban az irányzat lanya volt.

Eladatok:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 82 k. 8 frt 75 kr, 350 mm. 80-5 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 65 kr, 1000 mm. 60 k. 8 frt 82 1/2 kr, 1500 mm. 78-8 k. 8 frt 82 1/2 kr, 150 mm. 80-5 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 52 1/2 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 50 kr, 180 mm. 80 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 50 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 75 kr, 200 mm. 79-8 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 79-5 k. 8 frt 67 1/2 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 67 1/2 kr, 200 mm. 79-8 k. 8 frt 67 1/2 kr, 50 mm. 78-4 k. 8 frt 67 1/2 kr, 50 mm. 79-5 k. 8 frt 67 1/2 kr, 300 mm. 79-8 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 79-5 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 79-5 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 79-5 k. 8 frt 55 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 60 kr, 600 mm. 79-5 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 78-5 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 78-5 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 45 kr, 300 mm. 78-5 k. 8 frt 55 kr, 200 mm. 78 k. 8 frt 55 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 55 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 40 kr.

Fehérmegyei: 1600 mm. 76-2 k. 8 frt 45 kr, 300 mm. 76 k. 8 frt 30 krajcár.

Pestmegyei vidéki: 100 mm. 80 k. 8 frt 55 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 55 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 50 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 55 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 41 1/2 kr, 300 mm. 78-5 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 78-3 k. 8 frt 25 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 77-3 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 25 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 76-5 k. 8 frt 35 kr, 190 mm. 76-2 k. 8 frt 30 kr, 100 mm. 75 k. 8 frt 10 kr, 100 mm. 74 k. 8 frt 10 krajcár.

Dunavidéki: 330 mm. 74-5 k. 8 frt 20 kr.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 76-4 k. 8 frt 32 1/2 kr.

Szerbiai: 5000 mm. 76-7 k. 7 frt 30 krajcár.

Léspénzfuzetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for commodity types (Buza, tiszavidéki, pestvidéki, fejtörvény, bácskai, román, szerb, bolgár) and their corresponding prices in various units.

Table with columns for commodity types (Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repece, Köles) and their corresponding prices.

A határidőüzlet folyamán a következő kötés történtek:

Table showing transaction details for various commodities like Buza, Rozs, and Tengeri, including dates and prices.

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsdén:

Table showing closing prices for various commodities like Buza, Rozs, and Tengeri as of September 25th.

Délután fél 5 órakor zárul:

Table showing closing prices for various commodities like Buza, Rozs, and Tengeri as of September 26th.

A budapesti értéktözsde.

A mai értéktözsde kezdetben avarakozás állapontjára helyezkedett. A forgalom nem öltött nagyobb mérvet az árfolyamokban nem állott be számottevő változás. A bányapiac csendes maradt.

A helyi értékek szerény forgalom mellett nyugodt magatartást tüntettek fel. Némi üzlet csupán közútiakban fejlődött, melyek kezdetben tartottak, később gyengébbek voltak.

A déli tözsde gyengébb külföldre lefelé törekvő irányzatot mutatott s az összes értékek olcsóbban zárulnak. Csupán államasutakban nem volt lényeges változás.

Valuták és ércváltók változatlanok.

Az előtözsde tartózkodó. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 379.75—380.50, Osztrák hitelrészvény 372.40—372.60, Osztrák-magyar államasut 342.20—342.40.

A déli tözsde gyenge. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 378.30—379.75, Osztrák hitelrészvény 371.80—372.30, Osztrák-magyar államasut részvény 342.25—342.75, Ipar-és kereskedési bank részvény 97.25, Rimamurányi vasmű 338.—, Leszámlító bank-részvény 253.50—254.50, Közmű vasut 353.50—355.50.

Az utótözsde esekély üzlet mellett nyugodt irányzattal folyt le.

Zárul: Osztrák hitelrészvény 372.10, Magyar hitelrészvény 378.—, Leszámlítóbank 253.—, Rimamurányi vasmű részvény 338.75, Osztrák-magyar államasut 342.50, Közúti vaspálya 354.—, Városi villamos vasut 191.— forint.

Leszámlító árfolyamok:

Table showing exchange rates for various banks and institutions like Magyar Általános Hitelbank, Osztrák Hitelintézet, etc.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table showing official closing rates for various financial instruments and currencies.

Table listing various goods like Loden, Iskola-öltöny, Fiu-mencsikoff, Vadász-sacco, etc. with their prices.

Table listing various goods like Sacco vattával bélelve, Szörme-sacco, Vadász-sacco, etc. with their prices.

Advertisement for 'TIROLI' brand goods, featuring 'JUSTITZ LEOPOLD' and 'Währingerstrasse 43'.

c) Idegen Államadósság.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Bolgár vasuti kölcsön 4 1/2%' and 'Eszék 100 frankos sorsjegye 2 1/2%'.

Más kölcsönök.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Budapest fővárosi kölcsön 4 1/2%' and 'Temes-bárczai község 5%'.

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Large table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Lists various bank and institutional securities like 'Jelzálogbank ny. r. t. 4%' and 'Kassa-oderbergi vasúti kölcsön 4%'.

Elsőbbségi kötvények.

Table with 3 columns: Item, Value, and another Value. Includes 'Adria elsőbbségi kötvény 4 1/2%' and 'Kassa-oderbergi vasúti kölcsön 4%'.

Bankok részvényei.

Table with 3 columns: Bank Name, Value, and another Value. Includes 'Bankégyesület', 'Első m. iparbank', 'Fiumei hitelbank'.

Takarékpénztárak részvényei.

Table with 3 columns: Institution Name, Value, and another Value. Includes 'Belvárosi', 'III. kerületi', 'Közvetlen'.

Gőzmalmok.

Table with 3 columns: Mill Name, Value, and another Value. Includes 'Concordia', 'Első budapesti', 'Eszék'.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table with 3 columns: Mine/Factory Name, Value, and another Value. Includes 'Bresódi bányá', 'Budapesti téglagyár', 'Egyszerű téglagyár'.

Hiztatói társaságok részvényei.

Table with 3 columns: Company Name, Value, and another Value. Includes 'Bécsi biztosító társ.', 'Bécsi élelmiszer-üzem', 'Első magyar állat.'.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table with 3 columns: Factory Name, Value, and another Value. Includes 'Gardasági gépgy.', 'Danubius', 'Ganz'.

Könyvnyomdák részvényei.

Table with 3 columns: Print Shop Name, Value, and another Value. Includes 'Athenaeum', 'Franklin', 'Kosmos'.

Külföldi vállalatok részvényei.

Table with 3 columns: Foreign Company Name, Value, and another Value. Includes 'Alt. wagn.-kölcs.', 'Bécsi villamos', 'Első magyar serfőző'.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table with 3 columns: Transport Company Name, Value, and another Value. Includes 'Adria tenghaz.', 'Bécsi közúti vas.', 'Egyszerű vasúti'.

Sorsjegyek.

Table with 3 columns: Lottery Name, Value, and another Value. Includes 'Baszika', 'Bécsi vasúti', 'Budavárosi'.

Pénzjegyek.

Table with 3 columns: Currency Name, Value, and another Value. Includes 'Vert arany', '50 frankos arany', '50 márkás'.

Külföldi váltók (látra).

Table with 3 columns: Location, Value, and another Value. Includes 'Amsterdam', 'London', 'Német piac'.

Határidőre kötött értékpapírok.

Table with 3 columns: Paper Name, Value, and another Value. Includes 'Aranyjárdék', 'Koronajárdék', 'Magy. hitelbank'.

üzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzékek: Heremag: lucerna 44.—48.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 42.—46.— forint, Vörös erdélyi... Kőszegi 50.—54.—, Nagyszeméi 56.—53.—, Disznózsir: budapesti 50.—50.50 forint, vidéki... 190 darabos... forint, 100 darabos... forint, 85 darabos... forint... Szilva: szlavóniai 17.50—18.— forint, szerbiai 15.—16.— forint...

A bécsi gabonatözsde.

Eés, szeptember 25. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzékek: Őszi buza 8.54, tavaszi buza 8.85, tavaszi rozs 7.25, tengeri május—júniusra 6.37, őszi rozs 6.86—6.87 frt.

A bécsi értéktözsde.

Az előtözsden az utolsó prolongációk nehezen folynak, mert a spekuláció is nagyon tartózkodó. Report banknál 6—6.25 százalék között, a kuliszában 6—6.50 között történik.

A déli tözsdén Rosauer János tőzdebizományszerző vállalat eladások folytán hanyatlottak az árfolyamok.

Zárulok nyomott volt a hangulat és forgalom nélkül az üzlet.

Eés, szeptember 25. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 117.20, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 139.50. Magyar vasuti kölcsön esztiben 99.60. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.75. Magyar leszámított és pénzváltóbank 253.—. Rimauaranyi vasút részvény 337.—. Magyar koronajárdék 99.10. 4% os Magyar földterem. kötvény 93.40. Magyar hitelbank részvény 378.80. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegye 161.75. Kassa-oderbergi vasuti részvény 183.—. Magyar kereskedelmi bank 1418.—

Bécs, szeptember 25. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2% papírjárdék 100.05. 4% os osztrák aranyjárdék 112.25. 1860-iki sorsjegye 136.75. Osztrák hitelsorsjegye 106.25. Angol-osztrák bank 150.50. Bécsi bankégyesület 270.—. Osztrák-magyar bank 907.—. Déli vasút 72.—. Dunagőzhajózási részvény 388.—. Dohányrészvény 134.50. Császári és királyi arany 5.70.—. Német bankváltók 58.97. 4 1/2% ezüst járdék 99.95. Osztrák koronajárdék 100.10. 1894-iki sorsjegye 195.50. Osztrák hitelintézeti részvény 370.50. Unionbank 302.—. Osztrák Länderbank 237.—. Osztrák-magyar államvasút 341.50. Elbavölgyi vasút 253.50. Alpesi bányarészvény 280.75. 20 frankos arany 957 1/2. Londoni váltó 120.65. Bécsi Tramway 425.—. Az irányzat nyugodt.

Bécs, szeptember 25. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelsorsjegye 370.37 Magyar hitelsorsjegye 378.50. Angol-Osztrák bank 150.50 Union bank 271.—. Länderbank 302.—. bankégyesület 237.50, osztrák-magyar államvasút részvény 341.25, északnyugati vasút részv. 72.—, elbavölgyi vasút 251.—, dunagőzhajós részv. 241.50, alpesi bányarészvény 135.—, májusi járdék 337.50, osztrák koronajárdék 288.10, magyar aranyj. 100.05, magyar koronajárdék 95.20 német birodalmi márká kszpézn 59.30, ultimóra —, török sorsjegyek 59.—, rimauaranyi vasút —, déli vasút —, dohányrészvény —. Napoleon d'or —. Lombard 9.56 1/2.

Külföldi értéktözsdék.

Berlin, szeptember 25. (Tőzsdei tudósítás.) A mai tözse irányzata egyenlőtlen volt. A nemzetközi értékek és ezek nyomán a bankrészvények a transvaali kérdés miatt gyöngyöskére hajlottak, ellenben közszámbajárványok iránt kedvező konjunktúrát hatása alatt éleik vételük nyilvánult, ami azoknak a kárk telesen emelte, annyival is inkább, mert állítólag az árszámok emelkedését is várják. Osztrák papírosok Bécsre gyűltek. Transvaali vasuti részvények bgyáadtak. Amerikai lauyhák. Magánleszámítottai kamat 4 1/2%. Ultimópézn 6 1/2%.

Berlin, szeptember 25. (Zárlat.) 4 1/2% os papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 99.60. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárdék 94.90. Osztrák-magyar államvasút 145.50. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltó 169.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.10. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 201.75. Általános villamosági Edison 256.50. Gelsenkircheni 200.25. Laurakohé 258.75. 4 1/2% ezüstjárdék 99.50. 4% magyar aranyjárdék 98.—. Osztrák hitelsorsjegye 231.50. Déli vasút 32.40. Károlyi Lajos vasút —. Orosz bankjegye 216.35. 4% os orosz kölcsön 99.70. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 62.80. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 156.75. Harpeni 197.75. Az irányzat egyenlőtlen.

Hamburg, szeptember 25. (Zárlat.) 4 1/2% ezüstjárdék 99.30. 1890. sorsjegye 140.—. Déli vasút 32.40. 4% osztrák aranyjárdék 99.50. Osztrák hitelsorsjegye 231.60. Osztrák-magyar államvasút 145.25. Olasz járdék 92.70. 4% magyar aranyjárdék 98.35. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, szeptember 25. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék 99.60. 4% osztrák aranyjárdék 99.85. Magyar koronajárdék 94.95. Osztrák-magyar bank 151.—. Déli vasút 32.50. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltó 120.40. Bécsi bankégyesület 135.80. Villamos részvény 150.80. 3% os magyar aranykölcsön 82.—. 4 1/2% os ezüstjárdék 99.55. 4% magyar aranyjárdék 98.—. Osztrák hitelsorsjegye 231.50. Osztrák-magyar államvasút 145.70. Északny. vasút —. Bécsi váltó 169.32. Párisi váltó 809.23. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 282.—. Az irányzat szilárd.

Páris, szept. 25. (Zárlat.) 3% francia járdék 100.60. Olasz járdék 92.90. Osztrák-magyar államvasút —. Francia törleszt. járdék 100.70. 4% magyar aranyjárdék 100.40. Török dohányrészvény 299.—. Osztrák Länderbank —. 3 1/2% francia járdék 102.70. Osztrák földhitelintézet részvény 1258.—. Déli vasút —. 4% osztrák arany-

járdék 102.10. Ottomanbank 567.—. Párisi bankrészvény 1075.—. Alpesi bányá részvény —. Az irányzat határozatlan.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szeptember 25. A sertésüzlet irányzata: változatlan. A Hízott sertések (ara: I. A) Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (párónként 400 kilogramm feletti súlyban) — krajcár. Óreg közép (párónként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Fialat nehéz (párónként 320 kilogramm feletti súlyban) 41 1/2—42 1/2 krajcár. Fialat közép (párónként 251—320 kilogramm való súlyban) 43—43 1/2 krajcár. Fialat könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) 44—44 1/2 krajcár. II. Magyar szodet: Nehéz (párónként 280 kilogramm feletti súlyban) — krajcár. Közép (párónként 220—280 kilogramm súlyban) — krajcár. Könnyű (párónként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. III. Romániai: Nehéz (párónként 320 kilogramm feletti súlyban) — krajcár. Közép (párónként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (párónként 260 kilogramm feletti súlyban) 42 1/2—43 krajcár. Közép (párónként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 43—43 1/2 krajcár. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 43—44 krajcár. Sertésállítás: 1899. szept. 23. napján volt készlet 39.113 darab, 1899. szeptember hó 24. napján felhajtató 681 darab, 1899. évi szeptember 24. napján elszállított 763 darab, 1899. szeptember 25. napjára maradt készletben 39.031 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Szeptember 24. —

Kinevezések. A belügyminiszter dr. Soltész István főispáni titkár és Pápay István miniszteri fogalmazóval címmel felruházott főispáni titkár a X-ik fizetési osztályból a IX-ik fizetési osztályba, gróf Bethlen József tiszteletbeli szolgabíró főispáni titkárrá a X-ik fizetési osztályba nevezte ki a szolgálatát elrho Kis-Küküllő vármegye főispánja nézőre ki rendelt. — Az igazságügyminiszter Gosztynyi Sándor tabi járásbírósi segéd-telekvényvezetőt az igali járásbíróshoz telekvényvezetővé nevezte ki. — A vallás-és közoktatásügyi miniszter Dittert Ferenc kassai állami polgári iskolai segédtanítót a zióvárfaljai állami tanítóképző-intézetbe segédtanítárrá, Rónai Sándor okleveles polgári iskolai tanítót és tanítóképző-intézet tanárjelöltét a dévai állami tanítóképző-intézetbe segédtanítárrá, Udvarhelyi Etelka okleveles polgári iskolai tanítót és eperjesi állami tanítóképző-intézetbe segédtanítónévé, Maximovics István okleveles tanítót az oppovai közéleti elemi iskolához rendes tanítónévé, Gyerty Józsefné született Cseterás Hegedűs Teréz okleveles tanítóné a giczfalvai állami elemi népiskolához rendes tanítónévé, Harasnyai Ödönné született Zimmermann Laura okleveles tanítóné az egri állami elemi népiskolához rendes tanítónévé, ifjabb Mádai Béla odvosi állami elemi iskolai tanítót a torontál-bresztováci állami elemi iskolához, Seböld Sári okleveles tanítóné ugyanzen tanítónévé nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Kerekes György homonnai államilag segélyezett közéleti felső kereskedelmi iskolai rendes tanárt e minőségben a kassai állami polgári iskolával kapcsolatos felső kereskedelmi iskolához, Horváth János hordosáni állami elemi iskolai tanítót a zalaegerszegi állami elemi iskolához áthelyezte.

Pályázatok. Osztytanítói állásra a szombathelyi közéleti elemi népiskolánál szeptember 23-ig; hivatalsszolgái állásra a topánfalvai járásbírósnál 4 hét alatt; telekvényvi átalakító díjnoki állásra a pécséskai kir. járásbírósnál 14 nap alatt; joggyakorokni állásra a temesvári ifétöltábla körületében október 15-ig.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, szeptember 25.

Az északi depresszió elvesztette zárt jellegét és kiszélesedvén ma egész északi Európát alacsony légnymós borítja. Hasonlóképp elvesztette jellegzetes alakját a másodlagos déli depresszió is. Az idő Európában helyenkint csapadékos; a hőmérséklet a normális körül van. Hazánkban, főleg annak déli részein és keleti felében az idő helyenkint esős volt; a hőmérséklet északon és Erdélyben alacsonyabb, mint délnyugaton. Küldés: Többnyire derült, száraz és enyhe idő várható.

Vizállás.

Table with 3 columns: Location, Date, and Water Level. Includes 'Tisza', 'Duna', 'Danubius', 'Ganz' and various water levels for different locations.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Kedd, 1899. évi szeptember hó 26-án.
Fidelio.

Nagy opera 2 felvonásban. Zenéjét szerz. Beethoven Lajos. Szövegét írta Treischke. Fordította Lengyi.

Személyek:

Fernando	Kornai	Jaquino, kapus	Kiss B.
Pizzoro	Ney D.	1-ső fogoly	Ney B.
Florestin	Arányi	2-ik "	Kertész
Leonora	Diósnyí	1-ső tiszt	Kőrösi
Rocco	Szendrői	2-ik "	Fodor
Marcellina	Ábrányiné		

Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1899. évi szeptember hó 26-án.
Romeo és Julia.

Tagédia 5 felvonásban. Irta Shakspeare. Fordította Szász Károly.

Személyek:

Escalus	Mészáros	Benvolio	Hetényi
Páris	Dezso	Tybald	Ivánfi
Montague	Abonyi	Montague	Boér H.
Capulet	Egressy	Capulet	Felekini
Romeo	Mihályfi	Julia	Török I.
Mercutio	Császár	Dajka	Vizváriné

Kezdeté 7 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Kedd, 1899. évi szeptember hó 26-án.
Nap és hold.

Vig operette 3 felvonásban. Irta A. Vanloo és E. Leterrier. Fordították Evva Lajos és Fáy J. Béla. Zenéjét szerzte Charles Lecocq.

Személyek:

Pierates	Kovács M.	Manola	Küry Klára
Brasieró	Raskó	Beatrice	F. Hegyi A.
Miguel	Kenedich	Sanchette	Vidorné
Degomez	Szabó A.	Cristoval	Lubinszky

Kezdeté 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Kedd, 1899. évi szeptember hó 26-án.
Az „Arany Kakas”.

Bohózat 3 felv. Irta Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarosította Fáy J. Béla.

Személyek:

Szikra Julis	Blaha Lujza	Klárka	Nógrády
Fürge Antal	Hegedüs	Dr. Gyárfás	Góth
Dachslmayer	Szathmáry	Müller	Tapolczai
Erzsi	Varsányi I.	Flóris	Gyöngyi
Liza	Rostagni	Treszka	Sugar M.
Horváth	Gál	Körmös A.	Kazaliczky

Kezdeté 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Kedd, 1899. évi szeptember hó 26-án.
Miss Mary Halton mint vendég.

A gésák

vagy: Egy Japán teaház története. Énekes játék 3 felvonásban. Irta Owen Hall. Fordította Fáy J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzte Sidney Jones.

Személyek:

Reginald	Böthy	Bolton	Garai
Bronville	Várdaí	Yun-Csi	Sziklai
Cunningham	Odry	Imári mári	Boross
Grimston	Kardos	Mimóza, gésa	M. Halton
Downey	Simon	Molly Seamore	Ledofsky

Kezdeté 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

a Krisztinavárosban.

Kedd, 1899. évi szeptember hó 26-án.
E l ő s z ö r :

Grant kapitány gyermekei.

Látványos színmű 4 felvonásban.

Kezdeté 7 óraker.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Kedd, 1899. évi szeptember hó 26-án.
Ezerég éj

(varázsvilág csodái.)

Eredeti látványos varázs és tündérvig dalokkal és táncokkal 7 képb. Irta Ferd. Mátyás.

Kezdeté 1/6 óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Ó-Budán.

Kedd, 1899. évi szeptember hó 26-án.
N a g y m a m a .

Kezdeté 7 1/2 óraker.

DALOS SZÍNHÁZ.

Kedd, 1899. évi szeptember hó 26-án.
Eszter.

Bibliai melodráma 3 képb.

Irta Zöldi Márton, a zenésített bibliai dalokat írta Mérei Andor, a zenét szerzte és összeállította Singer Nándor.

Kezdeté 6 és fél óraker.

Orient szálloda és kávéház

Kerepesi-ut 42. szám.

Ma és minden este Csöka Józsi híres zenekara hangversenye.

Foltin Antal tulajdonos.

Margithid-kávéház

Lipót-körut 2. szám.

Ma és minden este nagy zenehangverseny és Dobroni Géza vezetése alatt.

Silberer Ede, kávé.

Putzer György pince-éttermei

ujjonnan átalakítva és kifűtően ventilálva.

Deák Ferenc-tér.

Naponta a honvédeknek ételk — hangversenye.

Színház után friss étlap.

Veres Sándor

népdal énekes (a M. kir. opera volt tagja) 26 tagból álló magyar daltársulatával naponta a

WEKERLE kávéházban

hangversenyez. A zenekíséretet Hegedüs Gyula Szabad bemenet. közkedvelt zenekara szolgáltatja.

GREGORITS FERENC étterme

Duna-utca és Lipót-utca sarkok.

Hetenkint kétszer nagy katona-hangverseny.

Szabad bemenet. Kezdeté 7 óraker. Magyar és francia konyha. Pontos kiszolgál.

Kerékpár-iskola,

a legnagyobb és lelegegánsabb Budapesten, minden kényelemmel berendezve,

(1000 □ m.)

Dénes és Társa, Révay-utca 18. sz.

Horváth Ferenc és Társa

palack. bornyagykereskedése VI. ker., Teréz-körut 7. (Az Abbázia-kávéházzal szemben.)

Kiváló magyar fajborok, coenac és francia pezsgők, vörös gyogyborok, különlegességek raktára.

Müncheni val. Tschorr malátasör,

valamint DREHER-féle koronásör

m i n d e n ü t t k a p h a t ó .

Szétküldés minden irányban. Díjmentes hához szállítás.

MIAKITS M. bor- és sörcsarnoka a Mátyás királyhoz,

és Nemzeti színház között. Kifűtő magyar konyha. — Saját termései tisztán kezelt borok. — Pontos kiszolgál. — Mérsékelt árak.

Naponta friss bajor és udvari sörök csapoltása.

Színház után friss konyha. — Mindennap zeneestély.

Deutsch F. Károly

legjobban ajánlja az uri közönségnek ruhabérleti rendszerét.

Budapest, Andrassy-ut 1.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, bérlo.

Pénztárnyitás 7. — kezdeté 8 óraker.

Csak még néhány napig fellépte az amerikai ének és táncosnőnek

La belle Miss Deyo

az 6 új szenzációs táncában, ugymint szenzációs jelenetében,

„Lepkeébredés.”

A világhírű

Tom Belling

a „Dummer August” mint varázsparodista.

Mr. Fred Hermann

Az ered. Barrison nővérek, Oily-Joly, továbbá Bruder Martin énekes bohózat, Costa Károlytól, Teloni Paula k. a. és Sachs Oszkár ura bécsi Raimund színház tagjai mint vendégek, ugymint a nagy szeptemberi műsor.

A mulató villanyos világítása Wüste és Rupprecht cég által épült saját gépei által eszközöltetik.

Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. nyag dohánytözséjében Károly-körut 26.

Most jelent meg!

Jukker-leány.

Irta

PEKÁR GYULA.

Ara 1 frt 50 kr.

Megrendelhető: a

„Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

Budapest, József-körut 18. szám.

Ős-Budavára.

Ma kedden, szeptember hó 26-án

Elite estély.

Mirza Golem perzsa akrobata-csoport 2 615 tevével.

Camille Ober francia transzformációs ének- és táncosnő.

Garcia tréfás árnyképek.

Teres lánckrobaták.

The Roberts angol knock abotus komikus ciklik jelenéssel.

A teljes honvédeknek hangversenye 2 ingyen színielődás.

Belépődij este 7 óráig 30 krajcar, azután 50 kr.

Mérsékelt ár belépőjegyek a dohánytözsédekben kaphatók.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. sz.

Die Champagnernymphe.

Leitner H.-től.

9 óraker. Ezt megelőzi: 9 óraker.

Csendélet az államfogházban.

Eredeti énekes bohózat.

CIRCUS

igazgató és tulajdonos Koschke Henrik

a városligeti állatkertben.

Ma kedden szeptember 26-án,

este 1/8 óraker

elite estély

kiválóan összeállított műsorral. — Csak még pár napig lépnék fel a kifűtő műkerékpárosok The 4 Noisette 4. A kinematograf, az óriás elefánt Jonny a magas iskolából. Henry igazgató iskolázott és szabadon elővezetett lovaival, továbbá előadásra kerül

A szereucevadászat

nagy fantasztikus, látványos némajáték 3 felv. és egy előjáték.

Színre alkalmazta Henry igazgató. Előadva 200 személy és a balletkar által.

Magy. kir. államvasutak. 118355/99.

Pályázat.

Az alulírott igazgatóság a m. k. államvasutak részére a jövő 1900. évben, illetőleg 1902. év végéig a távirat, telefon és villamos jelzőberendezések felmerülő tényleges szükségletnek kielégítését biztosítani kívánván, erre ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírás tárgyát képező cikkeket előtűntető jegyzék, mely egyszersmind ajánlati mintaut szolgál, valamint a szállítókra vonatkozó részletes módokzatok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a m. kir. államvasutak igazg. anyag- és lőtárbeszerzési (A. V.) szakosztályánál (Bpest, Andrassy-ut 73. sz., II. em. 43. a.) kaphatók. Szabályszerűen kiállított, ivenként egy koronás m. kir. okmánybelleggel ellátott ajánlatok legkésőbb f. é. október hó 17-iki déli 12 óráig a m. k. államvasutak anyag- és lőtárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta útján oda küldendők és a boríték ezen külcimmal látandó el:

„Ajánlat 118355/99. sz. hoz.” — Bánatpénzül az az ajánlott árú értékének 5 százaléka legkésőbb 1899. évi október 16-ig a m. k. államv. főpénztárnál letendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módokzatok betartása mellett állítanak ki, végre azok melyek után nem tetteék le az előírt bánatpénz, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1899. szept. hóban. Az igazgatóság. (Utánnny, nem díjazatik.)

3, 4, 5, 6 frt s feljebb, teljesen felszerelve (tokkal, vonóval és gyantával együtt) 7, 8, 9, 10 frt s feljebb, valamint az összes iskolai és zeneári hangszerek, ugyszintén harmonikumok iskolai használatra a legutányosabban szereshetők be:

Sternberg Armin és Testv.

cs. és kir. udvari hangszer-gyár, BUDAPEST.

Kerepesi-ut 36. szám.

Külön zongoratermek Kosuth Lajos-u. 22., (Károly-körut sarkán) Zenepalota.

Kepek árjegyzék ingyen, de megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívánatik árjegyzék. Harmonikákról és zenélő-automatákról külön árjegyzék jelent meg.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módokzatok betartása mellett állítanak ki, végre azok melyek után nem tetteék le az előírt bánatpénz, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1899. szept. hóban. Az igazgatóság. (Utánnny, nem díjazatik.)

A Sárga Dominó.

Irta: PRÉVOST MARCEL.

Fordította: Dr. Bethlen Oszkár.

Ara: 50 krajcar.

FOGYASZTÓK

2 főtől a nélkül, hogy a gyökereket el kellene távolítani, szájpaddal és a nélkül is (hidmunka). Foghuzás fájdalom nélkül. (Cocain injectio.) Igen tartós fogtömés. — Fogkoronák gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpaddal főlőlegesség teszik.

Fogorvos Dr. NEUFELD.

Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám.

Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-ig.

PALAIS ROYAL

ORLAI SÁNDOR, perzsa császári, spanyol királyi udvari szállító, a fő- és székváros legnagyobb áruháza.

Koronaherceg-utca 8. BUDAPEST (Harisch-bazár.)

A következő cikkeket gyári árak mellett ajánlja, ugyint világhírű gyémánttűzártaival. Valódi arany- és ezüsfoglalatban fülbevalók, gyűrűk, molttük, gyöngyök stb. tíz évi jótállás mellett. Nász- és alkalmi ajándékok. **Kínai ezüstárak, 30 évi jótállás mellett.** Vajtortók, cukortortók, kenyérgosarak, gyümölcstálak, díszkosarak, evőkészletek, gyertyatartók, teakannák, kávémáskák, Cognac, liqueur-készletek, finom bronce-árak, figurák, korszok, virágkelyhek, **dísz-asztali álló órák** mindenféle nagyságban 10 forinttól 75 forintig. Svájci zseborák 3 főtől följebb. Arany fémövek (Gürtel), bárszony, acél és mindenféle moiré és fehér glacé bőrvövek daraja 75 krtól 15 főtig. **Valódi párisi legyezők**, valódi ezüsfogantus botok, színházi látszóvek, **finom bórdíszmü-árak**, u. m. szivar- és levélárak címerrel vagy monogrammal **ús választékban.**

Képes árjegyzék ingyen.

Képes árjegyzék ingyen.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó, diófa fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl	4 frt
2 ágy, diófa, fényezett	22 "	1 íróasztal, 3 fiókos	16 "
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett	8 "	1 hálószoza, matt diófa	125 "
1 mosdó, 2 ajtó, diófa, fényezett	14 "	1 hálószoza, faragott	170 "
2 szekrény, 2 ajtó, diófa, matt	38 "	1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat	60 "
2 ágy, magas, diófa, matt	38 "	1 garnitúra selyem-behuzat	80 "
2 éjjeli szekrény, diófa, márvánnyal	22 "	1 garnitúra plüss-behuzat	95 "
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, feh. márv.	46 "	1 szalonzasztal	10 "
1 díván, magas támla szőnyeggel	40 "	1 consol márvánnyal és tükör	26 "
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14 "		

Nagy válasszék egyszerű, valamint a legdíszesebb kivitelű butorokban. fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe Budapest, Erzsébet- és Sáp-utca sarok, I. emelet. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Dósa Kálmán

Dr. Garai Antal

Orvosi rendelő intézet

súlyos krónikus betegségek gyógyítására Budapest, V., Váci-körút 18.

Számos súlyos betegség, amelyek eddig legnagyobb gondot okoztak az orvosnak s amelyek tudományának tehetetlensége zátonyra jutott, immár

Dr. KOVÁCS I.

egyet. orvosdoktor Hämopata

új hämopatiail gyóymódja által eredményteljesebb kezelésben részesülhetnek. Páratlan gyógyhatásának bizonyult a Hämötherapia:

Asthma, szív és gyomorbántalmaknál; **köszvény**, sápkóróság és hólyagbántalmaknál;

súlyos **légbajok** (migrain, álmatlanság, szédülés, hysteria és Neurasthenia) **makacs vér- és borbántalmaknál.**

(Utóbbi betegségeket chemiai orvosságok mellőzésével, saját találmányu belgézési gyóymódjával gyógyít.)

Egretlen és legbiztosabb védelem: Szélhűtés, kezdődő vakaság és elmevagy ellen.

Rendelő naponta 9-11-ig és 3-7-ig. — Levélre válaszol. — Meghívásra betegot látogat (a vidéken is). — Kívánatra külön rendelés.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonarvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiail rendelő intézete

Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb **hugyesólyosokat**, **bujakóros sebeket**, **syphilit**, az **önfertőztetés** utóbjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél **fehérfolyást** befecskendezés nélkül, a legmakacsabb **börbetegségeket**, valamint **ifjúkori bünök** következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött háterinebajokat **gyógyít** a legujabb gyóymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelött 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nökneg úgy mint férfiaknak külön be- és kijárat. Külön vázótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal választolnak; esetleg gyóyszerekről is gondoskodva lesz.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteles és kérésre megfolyt ezen nevezésű óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő intézet Budapest, Andrássy-ut 24.

az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugyesólyosokat és sebeket, az önfertőztetés utóbjait, az elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakóros utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire idülték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanosság egyik főokosága és börtbetegségeket gyógyít új gyóymódja szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-dor, volt csász. kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobbn figyelemmel választolnak és gyóyszerekről is gondoskodva lesz.

Nökneg külön várterem.

Ugyancsi megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPSZERÜ UTJUTATÓ** (már 10-ik kiadásban megjelent) neml betegségek és ezek esszerű gyóyszerekeihez című könyve, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt bekioldás mellett bérmentve vagy 30 kr. utánvéttel.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A neml élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. — IV. Hugyesólyák (trippér) és hugyesólyákutótok. — V. A bujakór (syphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanosság. IX. Az ivarszervek megbetegedéseinek főnyezője a prostitúció.

Magy. kir. államvasutak. Igazgatóság 83889. szám. 99.

Árlejtesí hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a vonatai mentén levő állomásai helyiségekben, fűtőházakban, műhelyekben, szertárakban és egyébütt elhelyezett hordozható agyszintén a helyhez kötött (vágány, szekér stb.) alább felsorolt mérlegek fennartása időszakos (negyedévesként) megvizsgálása, esetről-esetre szükséges javítása és a mérlegelhitelesség közzvetítése iránt árlejtesí hirdet.

Jelen árlejtesí keretében tartozik:

362 drb hordozható	Schember-féle
130 " helyhez kötött	
345 " hordozható	Fuchs-féle
36 " helyhez kötött	
272 " hordozható	egyébb gyártmányu, de
43 " helyhez kötött	nem Farisbanks rendszerű
összesen tehát	970 drb hordozható és
	172 " helyhez kötött mérleg.

Az összes mérlegek időszakos megvizsgálása és a hordozható mérlegek javítások kivéve az (erősza- kos rongálások helyreállítását) áltányi összegért lesz ajánlattevő által teljesítendő, míg ellenben a hordozható mérlegek erősza- kos rongálásaink helyre- állítási költségei, a helyhez kötött mérlegek javítása költségei az ezen mérlegek javítása és hitelesítése céljából a helyszínté küldendő szerelők napibéréivel, valamint az összes mérlegeknek javítás utáni hitelesítésére a mérsekhitelésítő hivatalnak fizetendő illetékekkel együtt fognak megtérítettni.

Ajánlattevő alkalmazottai részére egy II. oszt. és öt III. oszt. évi szabadjegy adatik ki, a szerzsám- nok anyagok mérlegek és mérleg alkatrészek pedig díjmentesen szállítatnak.

Azzal az ajánlattevővel, kinek ajánlata elfogad- tatik, szerzsözés fog kötöttni. E szerzsözés részletes határozományai alulirt igazgatóság forgalmi szakos- tályában (Andrássy-ut 73. sz., II. em., 61. ajtó) a hivatalos órák alatt megtudhatók.

A szerzsözés határozományaink elfogadása iránt kötelezettséget kifejező és évi általányösszeget kitün- tetés, valamint a helyhez kötött hidmérlegek javítá- sára kiküldendő szerelők napibéréire vonatkozó egységarakat kitüntetés és az erősza- kos törés vagy erőhiatalom (vis major) folytán megromlott hordoz- ható mérlegekre vonatkozó kg.-kénti egységarakat ki- tüntetés ajánlatok f. évi szeptember hó 30-án d. e. 10 óráig az igazgatóság forgalmi (A. IV.) szakos- tályához nyujtandók be.

Budapest, 1899. évi szeptember hó 31-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága. (Utányomás nem díjaztatik.)

Patyi Testvérek Butor-áruháza.

Budapest, Kerepesi-ut 9/a., földszint és I. emelet, Pannónia-szálló mellett.

Nagy választék kizárólag szilárd hazai gyártmányu asztalos és saját készítményű kárpított butorokból, minden versenyt és hirdetett árakat felülmúló olcsó árakon. Teljes lakásberendezések, menyszonyi kelengyek és szálloda-butorzatok 2 évi jótállás és felelősség mellett szállítatnak. Tévedések elkerülése végett cégünkre és címünkre figyelni kérjük. Díszes butor-album 1 frt bekioldása mellett bérmentve küldetik meg.

Arfolyamveszteség elleni biztosítás!

Huzás f. é. október hó 1.

Rudolf sorsjegy esetleges veszteség körülbelül 18 frt biztosítási díj darabonként 60 kr.

Tiszaszabályozási sorsjegy esetleges veszteség körülbelül 21 frt biztosítási díj darabonként 30 kr.

A biztosított a legkisebb nyereséményvel kihuzott sorsjegy helyett minden utánfizetés nélkül egy még ki nem sorsolt sorsjegyet kap.

Fuchs H. váltóháza

Budapest, Keeskeméti-utca 1.

Hirdetmény.

(Díjkezdvezmények az 1900-iki párisi világkiállítás alkalmából.)

F. évi szeptember hó 15-ével Ausztria és Magyar- országból, továbbá azon túl fekvő államokból, vala- mint Bosznia és Hercegovinából az 1900-iki világ- kiállításra Párisba vagy viszont szállítandó tár- gyakra nézve engedélyezett szállítási díjkezdve- ményeket tartalmazó összeállítás című füzet jelenik meg. Ezen füzet a fel- és leadó vasutak igazgatósá- gainál példányonként 10 kr. = 20 Bllért kapható Budapest, 1899. évi szeptember havában.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Miskolcz, 24521. sz.

Pályázat vasutivendéglőre

A m. kir. államvasutak Füzés-Abony állomásán a vendéglői üzletre 1899. 6. október 1-től számított 3 évi időtartamra ezen- nel nyílvános pályázat hirdetettik. A vendéglőt bérbe venni óhajtok fel- hivatnak, hogy szabály- szerűen bélyegzett, vala- mint kellő bizonyítvá- nyokkal felszerelt ajánla- tukat f. szeptember hó 23-án déli 12 óráig a m. k. államvasutak miskolci üzletvezetőség titkári hi- vatálához o cím alatt:

Ajánlat a füzésabonyi pályavendéglő béreltőre 24521. számhoz lepecse- telt borítékban tértvény mellett nyujtsák be.

Az ajánlattevő köteles a miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál f. évi szeptember 22-én déli 13 óráig bánatpénzképen 200 frtot közzpénzben vagy állami letételekre alkalmi értékpapirokban leté- tette helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figye- lembe vétetni nem fog.

A vendéglő béreltőre vonatkozó feltételek a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. em. 43 ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekin- tethők, miért is az aján- lattevőkrl feltételezik, hogy a feltételek ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kö- telezőknek elfogadják.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlati bérszösszege, szabadon válasszson.

Miskolc, 1899. év szeptember hó 15-én.

Az üzletvezetőség.

Hirdetmény.

A m. k. államvasutak vonalain rendszeresített pénztárkezelői állásokra régebbi folyamodások folytán a már előjegyzett, vizsgázott jelöltek száma oly nagy, hogy ezen állás- sok aránylag csekély szá- mánál fogva a beállítandó szükségesítve évekre fedezve van.

Míthogy pedig ennek dacára egy a nagymélt. kereskedelemügyi m. k. miniszterhez, mint az állami vasutak igazgatósá- gához folyamodások folyt- n nagy számmal érke- znek, a keresk. m. k. mi- niszter elrendelte, hogy mindaddig, míg a már előjegyzésben levő jelöl- tek elhelyezését nem nyel- tes, a kezelelői állásokra való további kiképzés be- színtetessék s a beérke- ző folyamodványok mind- den érdemleges tárgyalás nélkül a folyamodókhoz egyszerűen visszaada- sanak; ha pedig a már előjegyzett jelöltek elhe- lyezésre lesznek, a további intézkedések nyílvános pályázat útján töltötenek be. Ily körülmények közt bizonyára az illetők saját érdekében is áll, hogy az előre látható celtalan kér- vélyezés költségeitől és fáradságától magukat megkíméljék.

Budapest, 1899-dik évi szeptember 20.

Az igazgatóság.

Legszebb! Legjobb! Legolcsóbb!

PAP-ian PAP-ian PAP-ian

szoborhajtható vaságy 8 matracal 10.-

1 drb rouge paplan 1.70

1 cecimir paplan 2.50

1 satin cecimir paplan 3.50

1 atlasz cecimir paplan 4.80

1 atlasz selyem paplan 7.50

1 fodros atl. seiv. paplan 12.-

1 16 vázson ágylepedő varrás nélkül 1.20

1 drb 16 vázson chiffon pap- lan lenedő 1.80

1 drb famel takaró pokróc 1.80

1 drb 16 löncskéro 1.50

1 acél sodrony ágylepedő 5.-

1 temperifü fejvankos 2.50

1 levarott szalmaszék 2.50

1 matrac 1.50

1 Crinde Afrigue matrac 4.50

1 löcsör 12.-

1 párnázott ruganyos mat- rac 18.-

1 nagy szoba szőnyeg 200/300 2.50

1 ablak tunis függöny 1.50

1 bouret ágylepedő 2.20

1 futósőnyeg méterenkint 25 krtól 4 főtig.

GICHNER JANOS és TÁRSA paplan, matrac és kárpitonaru gyárosok, szőnyeg, függöny- ág- és asztalterítő stb. nagy vá asztalokban. Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. Nem telző árakat kiserelünk, vagy a pózt visszaadjuk

Sneidig egyenruhákat készít

BLUM SÁNDOR

Budapest, Váci-utca 12. szám.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkből 2 kr. Cimmet ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kinostári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásokról a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

ARPÓ HIRDETÉSEK és ELŐFIZETÉSEK

BUDAPESTI NAPLÓ részére

a kiadóhivatalban József-körút 18.

valamint a következő dohánytársaságokban:

Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-utca 59.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-ut 1.

Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 35.

Szántó Mór tőzsde-ben, Kecskeméti-utca 14.

Agenor.

Hogy mennyire szeretlek és becsületek, a nőhőrom bizonyíthatja, kinnek hipokrita beszédére, hogy ezután mint fűvér a nővérem forduljak hozzá felbuzdulva ezen, kijelentem, hogy olyat fogok tenni, hogy Ön még a lelkiismerete előtt is szabad. Szombaton ez még nem lett elfogadva és vasárnap már hívtak, hogy hetfőn közösen megyarláznak. Vége most már, én mondom, vége, minden kényszer nélkül, én ugyan nem fogok tudni működni, miután maga elbukott, de a bosszu majd csak ad egyelőre erőt. Mint Salamburba a vadmacska, 3 emlék minden tetiben kísérje: egy kandalló, egy ajtófélfá, és miért küldött Bécsbe —. És ezzel pontum. Magát, ha csak különös módon nem ingerel, máséknál nem zavarom. Nem így a nőhőrommal, ezzel el fogok számolni, még a fülemben cseng borzalmis hangja „En XY.” ezért és a többiért büntöndnie kell. De hogy is botrán, hanem méreg a fülon át, be fogom bizonyítani, hogy az igazság, az erkölcs az én részem van. Csunya dolog, de már volt kitől tanulnom és nekem látnom kell a hőcserémet a földön felfregve elismerni az én igazamat. Ezt nem engedem el és hirtelen halál esetére gondoskodni fogok. És mégis a bosszu „eme” akutatás szeretném két-három évre elodázni, kegyden mulik, ne ingereljen. Most pedig mielőbb távozzék és minél hosszabb időre. — Kandalló, ajtófélfá és miért küldött Bécsbe. 4988

Május 23.

Ha most nem lehet, kérlek, jöjj egy hét múlva szerdán. Jövedeled idejét ott ne nagyon publikáld. Megvan annak is az oka, hogy miért. Egészégednek örövend. Ird meg azonnal, jöhetsz-e negyedikén és hogy reggel jössz-e? Majd sokszor.

Mariskám!

Ne felejtsem el írni de ideje korán. Várni akarom. Öleli. Cicijé. 4989

Undine.

Gondolsz sokat rém édesem, szívem egészen a tied, nincs sehol nyugtom, hát te gondolsz-e néha rém, irj hosszú levelet mielőbb, tudásod, hogy olvastad-e soraimat. Kis mamáját számláltam szor eskölja az ő rossz fia. Szeretsz-e? 4982

Olga
sürgős levele van poste restante „Hálás” Gergely. 2533

Fess fiatal
özvegy asszony idősebb ur barátságát keresi, választ ugyanitt kér vidám Zizi. 4985

Jeune
Parisienne distinguée offre leçons, grammaire, conversation à prix modéré. Lettres Exped. sous „Urgence 48.” 4966

Fiatal joghallgató
kedves asszony barátságát keresi. Levelek „Károly” jelleg alatt kiadóhivatalba kéretnek. 4990

Mely intelligens
uruló volna hajlandó egy 40 éves, németül is tudó hivatalnoknak valami délutáni mellékfoglalkozásra nézve kedvező eredményű komoly utbaigazítást adni, illetve annak megszerzésében segédkezni. Levelek „Juno” poste restante Ujpest. 4989

Ugyes
fehérvárnói olesón elfogad házböz és házön kívüli munkát. Cim a kiadóban. 4983

Gimnáziumi
VI. osztályú tanuló irateltá, ebédkosztárt házi tanítónak ajánlkozik. — Ajánlatok „correptitor” jelleg alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4986

Háztartásban
(tejkészítés, baromfitenyésztés) női ruhavarrásban, kézimunkában és kettős könyvtárban tökéletesen jártas, jó bizonyítványval rendelkező szerezni igényű nő alkalmasnak keres. Magányos urhoz nem szegődik. Cim a kiadóhivatalban. 4984

Gimnáziumi
érettségire az esti órákban lelkiismeretesen előkészítenek kereskedelmi érettségivel, vagy közép, ill. polgári iskolai VI. osztályú bizonyítványval bírók. Ugyanitt kereskedelmi, közép- és polgári iskolai magánvizsgálatokra is előkészítenek. Ertekezhetni délután 5—8 óráig. Vidéken tartozóknak levélben érdeklődjenek: „Magántanulók előkészítése” Budapest, VIII., József-körút 7. 2554

Földbirtokosok,
háztulajdonosoknak figyelembe. Olesó jelzolgkölcsonök földbirtokra, házra, első, második helyre, értékük 3/4-erejéig, legolcsóbban elintéztetnek. Váltókölcsonök discretionál olesón leszámitolattanak. Birtokok, hazak, mindenféle vétetnek, eladatnak. Gabonaméüek, (heremag) bármily mennyiségben, jó áron vétetnek. Minta beküldendő. Birtokok előnyösen, parcellázattanak. Elsőrangú intézetnél általában eszközölt életbiztosításokról, jelzolgbiztosításokról, ügynöki jutalék biztosított. Jelzolgbiztosításokról, birtokos halálával adóssága megemésül. Felvilágosítás kéréséssel. Semminem előleges költés. Válaszbélyeget mellékelni szükséges. Prospektus ingyen Ertekezhetni 1—3 óráig Lukács Emil, Kerepesi-utca 68.

Elsőrendű
házi biztosító intézetnél intelligens, jó megjelenésű urak magas díjazás mellett állandó alkalmazást nyerhetnek. Szakképzés nem kívántatik. Pályázók bemutatkozhatnak naponta d. e. 11—12-ig Budapest, VI., Nagymező-utca 19. sz., III. em. 11.

Korrepetitóri
állást keres egyetemi hallgató, ki buzgalommal látná el hivatását. Cim a kiadóhivatalban. 4935

Koser
husfűstölde
a legelőnkebb helyen, bor és sör engedélyvel, hol intelligens urak délután este étkeznek, azonnal eladók. Levelek „jó izlet” jelleg alatt a kiadóba kéretnek. 2515

Méz.
Legfinomabb, pergett, 5 kilós postacomag 2 fnt 80 kr., hófrühéz lépés-méz postacomag bérmentve 4 fnt 80 kr. Megrendelhető Országos méhészeti egyesület, Budapest, IX., Köztelek; továbbá Damjanich-utca 34. főraktár és a központi vásárcsarnok, fősr, ahol üvegekben és kímérve is lehet kapni. **Hamisítatlan méh-viasz,** szobapadlófényezéshez 1 kg. 1 fnt 75 kr.

Köhögésnél,
rekedésnél, véglen 30 krért Réthy-féle. pemető-füccokkát.

Ménesi csemege
szőlő nemesfajú rózza, valamint legfinomabb kevert arad-hegy aljai csemegefajók 5 kg-ros postakosarakint bérmentve bármely állomáshoz — 2 fnt 30 krért kapható — utánvét mellett Ring Zsigmondnál Aradon.

Megay
Bohéme-törtéje a legjobb tarta! 1 fnt 25 kr. beküldése után Megay Róbert cukrász Miskolcon, megküldi önnök bérmentesen. Kapható Budapeston: Szemes Ede és Seidl József császári és királyi udvari szállítók és Szimon István uraknál. Budán: Gaizler Béla, udvari szállító. Aradon: Ring Zsigmond, Fejér Gyula. Nyit-rá: Altner Ferenc. Szombathelyen: Kikaker Kálmán. Fehérvármegyében: Stefánovic János. Nagyváradon: Kádár János. Debrecenben: Gerébly utódi uraknál.

‘Csak nálam
készítenek darabonként is Makarrtalakú sikerült fényképek, tisztán és elegánsan kidolgozva darabonként 1 fntjával. Vidéki megbízásokat bármely kis kép után istnagytiva művészies ki-velben jutányos árban eszközöl Waitzner fényképezési műtérme Budapest, Erzsébet-körút 20. 8408

Csemegecszilló
chassalés és muskotályi fajokban, 5 kilós postakosarakint bérmentve, után vétel 1 fnt 80 kr-ja-vál kapható: Vidovszky Ferencnél Gyoma, Békésmegye. 8431

Zongoraórákat
ad szerény díjazásért a m. kir. zenakadémiája egy másodéves hallgatója. — Cim a kiadóban. 2527

Alapos oktatást
nyújt cimbalantantónő Allaga-iskola szerint. Cim a kiadóhivatalban. 2524

Női kereskedelmi
iskolát jó sikerrel végzett leány irodai alkalmazást keres. Szives ajánlatok a kiadóba „Szorgalmas” címen kéretnek. 2512

November 1-re
keresek egy 3 szoba, fürdő, előszoba és egyéb hozzátartozókkal a VIII. kerületben, új épületben lakást. Ajánlatokat a lakbér jelölésével „Lakás” címen e laphoz kérek. 2550

Ugyes szabónő
ajánlkozik házakhoz és házon kívül is mérsékelt díjazásért. Cim a kiadóban. 2341

Kereskedelmi
iskolai tanárjelölt magyihalás tudna lenni azon hölgynek, ki őt egy korrepetitóri vagy nevelői állásba segítené. — Szives ajánlatok „Hálás” jelleg alatt poste restante főposta kéremek. 2537

Bernátfalván
(Pusztapéterin) 1500 □-öl telek kuttal együtt sürgősen eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2536

Olesó telek eladó.
Pest közelében 1500 □-öl telek azonnal eladó, esetleg négy részbe is osztható. Cim a kiadóhivatalban. 2537

Ujfundlandit
keresek megvételre, tiszta faj, 1 éves és szobatiszta legyen. Ajánlatokat kérek „Ujfundlandi” címen e laphoz, melyben utolsó ára is jeleztessek. 2535

Stenografia.
A magyar vagy német gyorsírásban teljesen képező ki. gyorsírás-tanár. Cim a kiadóban megtudható. 2532

Vetőgép
17 soros Nicholson-féle egészen jó karban eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2542

Házi tanítóul
ajánlkozik egy ebben jártas technikus. Cim a kiadóhivatalban. 2531

English lessons.
Angolul tanulni óhajtoznak kintünö gyakorlatlat bíró született angol tanító áll rendelkezésükre mérsékelt áron. Methodusa igen célszerű és érdekes, miáltal tanítványai nagyon rövid idő alatt alaposan elsajátítják emlitett nyelvet. Próbaleköt „Mr. Scott” jellegével kér e laphoz. 6725

Erős tanonok
kerestetnek első rangú kő- és könyvmunka részére. Cim a kiadóhivatalban. 2539

Két hold szőlő
azonnal eladó Fóthoz közel a dunakeszi határban. Cim a kiadóhivatalban. 2523

Budapesti kávé magazin
Bérmentve utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után küld 4 1/2 kgr. Festetlen Cuba-kávét . . . 6.50 4 1/2 kgr. l. r. Arany Jáva kávét . . . 6.50 4 1/2 kgr. Valódi Mocca kávét . . . 6.50 4 1/2 Ceylon Gyöngy kávét . . . 6.50 Egy posta csomag három különböző fajú kávéból is összeállítható. Cimet és felvilágosítást a kiadóhivatal által.

4000 □-öl telkek, □-öl 3 forintjával a keletföldi vasuti állomás közvetlen közelében remek fekvéssel beállott anyagi viszonyok folytán eladók.
Venni szándékozik ajánlatot „Br. V.” jelleg alatt e lap kiadóhivatala továbbít.

Az országos magyar gyorsíró egyesület

Báthori Dezső
középszkolai tanár ur vezetés alatt

új magyar és német nyelvű gép- és gyorsírás-tanfolyamot nyit. Jelentkezéseket felvesz a

„YOST” írógép részvénytársaság Erzsébet-körút 9—11. New-York palota

Grötznér-féle Tarolin capsulák.
Specifium: hólyagbántalmaknál, húgyvesztőlyásnál.

Könnyű kényelmes, biztos gyógyszer, minden fészakendés nélkül. 1 doboz ára 3 korona.

Kapható minden gyógyszerárterekben Főraktár Budapest: Városi gyógyszerter, Városházter

Most jelent meg: A magyar iparos Törvény-szükséglete

az ipari-, kereskedelmi-, váltó-, esőtörvény, a somási-, bagattell és végrehajtási eljárás népszerű alakban, irományintakkal. Irtá dr. Földes Árpád budapesti ügyvéd.

Ára 1 fnt 50 kr., az összeg előleges beküldése mellett küldi bérmentve

Krausz Henrik
könyvkereke. Budapest, VIII., József-körút II. sz. 8401

Zalogházi Eladok

13 lates ezüst evőeszközteteket, grammja 5 kr., girandolokat, gyertyatartókat, hálaltakait, itálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszközök 6 fnt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőeszközteteket 138 fntól kezdve, dus vászlaszók mindennemű ezüst mütyörös tárgyakban, arany fírlánok köllögöval, grammja 85 kr., masszív arany gyűrűk 2 fnt 40 kr-tól, tula remontoir órák 6 fnt.

Grünberger Armin Béla
örököséi Budapest, IV., Városház-ter 9. l. em. 23 Hariszbazár.

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Most jelent meg!
Második bővített kiadásban, csinos kiállításban és tetszetős alakban

„MIRJAM” Irtá: Dr. KISS ARNOLD veszprémi főrabbi, Remek nyelvezettel nők számára írott magyar nyelvű zsidó

Imádságos Könyv.
ARA: Vászkonkötésben 2 fnt 50 kr. Bőrkötésben 3 fnt 50 kr. Csontutántázu díszes kötés 5 fnt. Legfinomabb bőrkötés 6 fnt.

Kapható a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18. szám.

ÉNYZT

SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPIROKRA (visszahozható teljes szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad

KÖVÁRY ARMIN
bank- és váltóüzlete osztályszórák-terelő-ter

IV. ker. Ferenciek-tere Gróf Csáky-palota.

Nagy kereset
kínálkozik tevékeny, ügyes beszedő a rekedés-tálmú utának minden rítco nélkül mint mellékkereset is.

Ajánlatok „Erwort” jelleg alatt Schalk hirdetési irodájának Buda, I., címen-
dők.

Kávé és Tea

Fiuméből. Most érkezett ide! termés. — Szétküldés közvetlen a tengeri hajóról.

A legjobb keverékek. 1 zsák 2 kgr. Salvador-kávé 5.-

1 zsák 2 kgr. Rio lajei gyöngy kávé 5.-

1 zsák 2 kgr. Szultán Mocca-kávé 5.80

1 zsák 2 kgr. Aranyjávakavá feregtől ragot 1 zsák 2 kgr. Kuba-kávé 5.94

1 zsák 2 kgr. Portorico gyöngykávé 6.60

1 zsák 2 kgr. Neliherry-kávé 6.60

1 zsák 2 kgr. Kékjáva gyöngykávé 6.80

1 zsák 2 kgr. Ceylon-kávé 6.80

1 zsák 2 kgr. Menado-kávé 6.80

A kávéhoz csomagolható 1 doboz 1/4 kgr. legfin. Császár keverék-ia 1.60

1 doboz 1/4 kgr. legfin. Orosz karavan-tea 1.29

1 doboz 1/4 kgr. legfin. Csász. kevt. úm-ter. — 85

1 Demijohn 4 liter Király-rum 7.80

Az árak elvámlóva, bérmentve és csomagolva minden más köllözg-ur kllí 4randók 25 kgr. vetélnél vasuton szállítva minden kiló 10 krajt olcsóbb. Ár-lapport ingyen küld

Fratelli Deisinger Fiume.

36 forintért

őszi öltöny, felöltő, télikabát, összesen 36 fnt.

Egyenkint is kaphatók és pedig: 1 öltöny 12 fnt

1 felöltő 12 fnt

1 télikabát 12 fnt

Minden a legújabb gyapjuszövetekből, jótállás mellett a legolcsóbb árakon

Wolf Jakabnál
Bpest, Kossuth Lajos-u. 22.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

COPYING OFFICE.

Bárminemű írásmunkákat, leírásokat, sokszorosításokat és fordításokat minden nyelven, úgy mint gyorsírói v. fonograf felvételeket elvállal a „YOST”-írógép r. t. Erzsébet-körút 9—11. New-York palota.

1899. évi gyümölcs íz (marmolade) való díszgértjótállás tisztas és süri

Kajszinbarack 68 kr. Őszi barack . . . 68 kr.

Málna 75 kr. Málna-elegy . . . 45 kr.

Ribizke 75 kr. Földi szeder . . . 70 kr.

Ananasz 1.90 kr. Csipke 45 kr.

Cserecsnyekever. 70 kr. Kéllőknút ab Prága. Nemes-tetű bérmentve visszavet-
teik. Legolcsóbb 5 kgr. egy társból, 25 kgr. rendeltéssel bérmentve. Teussig Hermann, Prag-Karolinthal.

8 szoba butor

igen olesón eladó, 1 hálószoba barok nagyon finom, 1 ebédlőszoba, barok, három ajtó, nagyon finom, 1 gyermekszoba, fehér lakirozással, 1 hálószoba, angol, malt, faragott, 1 ebédlőszoba, oszlopok, 3 ajtó, faragott, szalangan-tura, mahagóni, 1 uri szoba, antik, nagyon finom, 1 vendégszoba egyszerű, üvegek és képek. Bővebbet Vörösmarty-utca 58. sz., l. em. 9. sz., d. e. 9—12-ig d. u. 3—6 óra között. Ugyanott a lakások is azonnal dkiakók.

Feltűnő olesón

kaphatók Budapest, IV. k. Károly-körút 26. sz. LÖWY PAULA az „arany forrás”-hoz címzett óra-és ékszerkereskedésben:

Nickel-remontoir órák 1 fnt 90. Valódi svájci nickel remontoir órák 2 fnt 90. Fekete acél órák 3 fnt 25. Ezüst remontoir órák 4 fnt 50. Tula remontoir órák dupla fedeli 6 fnt 90. Tallerozotti órák 4 fnt 75. Arany női remontoir órák 9 fnt 90. 14 karat arany férfi remontoir órák 17 fnt 60. 14 karat arany fülbevalók 1.80. 14 karat tömör aranygyűrűk 2 fnt 75. Nyakláncok, csinos szívek, inga-és ébresztőórák izléses kivitelben olesón számíttanak. Vidéki megbízások pontosan eszközö-
tetnek. Minden órák 25 3 évi jótállás.

Lant és Hevess Kornél (szolnoki rabbi) verses könyve.

Ára 1 fnt 20 kr. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában József-körút 18.